

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

NAPLATA PRIHODA
U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Split, ožujak 2013.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PRIHODI LOKALNIH JEDINICA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	3
NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE	6
Splitsko-dalmatinska županija	6
Grad Hvar	12
Grad Imotski	18
Grad Kaštela	25
Grad Komiža	34
Grad Makarska	38
Grad Omiš	45
Grad Sinj	52
Grad Solin	59
Grad Split	67
Grad Stari grad	75
Grad Supetar	82
Grad Trij	88
Grad Trogir	94
Grad Vis	101
Grad Vrgorac	105
Grad Vrlika	111
Općine Baška Voda	116
Općine Bol	120
Općina Brela	124
Općina Cista Provo	128
Općina Dicmo	133
Općina Dugi Rat	137
Općina Dugopolje	141
Općine Gradac	147
Općine Hrvace	151
Općine Jelsa	156
Općine Klis	160
Općine Lećevica	165
Općine Lokvičići	170
Općine Lovreć	174
Općine Marina	179
Općine Milna	184
Općine Muć	189
Općine Nerežišća	194
Općine Okrug	199
Općine Otok	204
Općine Podbablje	209
Općina Podgora	214
Općina Podstrana	219
Općina Postira	224
Općina Prgomet	230
Općina Primorski Dolac	234
Općina Proložac	239

Općina Pučišća	244
Općina Runovići	250
Općina Seget	254
Općina Selca	259
Općina Sućuraj	264
Općina Sutivan	269
Općina Šestanovac	274
Općina Šolta	279
Općina Tučepi	284
Općina Zadvarje	290
Općina Zagvozd	295
Općina Zmijavci	299
OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA	304
OČITOVANJE LOKALNIH JEDINICA	306

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/12-05/16
URBROJ: 613-19-13-171

Split, 21. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI
NAPLATE PRIHODA U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE)
SAMOUPRAVE SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti naplate prihoda jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave Splitsko-dalmatinske županije (dalje u tekstu: lokalne jedinice Splitsko -dalmatinske županije).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 21. ožujka 2012. do 21. ožujka 2013.

Revizijom je obuhvaćena Splitsko-dalmatinska županija, te 16 gradova i 39 općina, koji su utvrđeni odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10). Županija ima 374 naselja. Jedan grad pripada prvoj skupini područja posebne državne skrbi, jedna općina drugoj skupini, a trećoj skupini pripada devet općina. Površina Županije je 14 045 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., Splitsko-dalmatinska županija ima 471 278 stanovnika, 156 080 kućanstava i 255 056 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Naplata prihoda lokalnih jedinica je uređena Zakonom o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), a obuhvaća potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti lokalnih jedinica. Poslovne knjige i organizacija knjigovodstva su uređeni Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11). Učinkovita naplata prihoda ovisi, među ostalim, o načinu ustrojavanja, vođenja i ažuriranja analitičkih evidencija (imovine, potraživanja i primljenih financijskih instrumenata) odnosno pomoćnih poslovnih knjiga. Lokalne jedinice poduzimanjem pravodobnih i potpunih mjera naplate potraživanja utječu na povećanje učinkovitosti naplate kako bi se izbjegla njihova zastara. Načini prekidanja zastare su utvrđeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12). Osim primjene zakonskih odredbi, za naplatu potraživanja lokalne jedinice mogu donijeti akte koji obuhvaćaju poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate potraživanja. Naplatu prihoda obavljaju lokalne jedinice, Porezna uprava ili druge pravne osobe.

Financijskom revizijom je utvrđeno da:

- neke lokalne jedinice nisu uvele sve lokalne poreze (prirez porezu na dohodak te porez na kuće za odmor),
- ne poduzimaju učinkovite mjere za naplatu potraživanja,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije i ne raspolažu podacima o obveznicima odnosno dužnicima prema vrstama prihoda
- pojedine zakonske odredbe nisu jasne ili neka područja nisu zakonski dobro regulirana,
- lokalne jedinice nemaju dovoljan broj stručnih osoba za naplatu i kontrolu naplate prihoda.

Predmet revizije su aktivnosti lokalnih jedinica vezane uz naplatu i kontrolu naplate vlastitih prihoda (županijskih, gradskih i općinskih poreza, prihoda od nefinancijske imovine, upravne i administrativne pristojbe, komunalnog doprinosa i naknada, prihoda prema posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinancijske imovine), te potraživanja za navedene prihode.

Ciljevi revizije su:

- ocijeniti učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica,
- ocijeniti efikasnost organizacije i kontrole naplate prihoda u lokalnim jedinicama,
- ocijeniti efikasnost mjera za naplatu potraživanja što ih poduzimaju lokalne jedinice,
- ocijeniti primjerenost zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na naplatu prihoda lokalnih jedinica,
- ocijeniti primjerenost mjera informiranja građana o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području pojedine lokalne jedinice.

PRIHODI LOKALNIH JEDINICA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica Splitsko-dalmatinske županije za 2011. iznose 2.148.474.940,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 119.578.872,00 kn ili 5,3%. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na smanjenje prihoda po posebnim propisima. U strukturi ukupnih prihoda, vrijednosno su značajni vlastiti prihodi s 33,5% udjela u ukupnim prihodima ostvarenim u 2010., odnosno s 34,7% u 2011. Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 745.302.992,00 kn, što je za 15.293.892,00 kn ili 2,0% manje u odnosu na prihode ostvarene za 2010. Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na pad ostalih prihoda po posebnim propisima.

Vrijednosno najznačajnije vlastite prihode je ostvario grad Split u iznosu 279.217.364,00 kn ili 37,5% ukupno ostvarenih vlastitih prihoda. Potom slijedi Splitsko-dalmatinska županija u iznosu 72.046.203,00 kn ili 9,7%, grad Kaštela u iznosu 49.272.693,00 kn ili 6,6%, grad Solin u iznosu 41.125.675,00 kn ili 5,5%, grad Makarska u iznosu 33.180.230,00 kn ili 4,4%, općina Dugopolje u iznosu 27.802.874,00 kn ili 3,7%, te grad Trogir u iznosu 27.283.821,00 kn ili 3,7%. Sve druge lokalne jedinice (49) su ostvarile vlastite prihode u iznosu 215.374.132,00 kn ili 28,9% ukupnih vlastitih prihoda na području Splitsko-dalmatinske županije.

Podaci o ukupnim vlastitim prihodima lokalnih jedinica Splitsko-dalmatinske županije, za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Vlastiti prihodi
lokalnih jedinica Splitsko-dalmatinske županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	22.114.989	22.956.037	103,8
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	317.647	715.169	225,1
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	20.678.192	21.052.948	101,8
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	1.119.150	1.187.920	106,1
2.	Gradski ili općinski porezi	52.516.214	52.916.795	100,8
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	24.942.827	26.944.677	108,0
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	9.279.403	10.308.299	111,1
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	18.293.984	15.663.819	85,6
3.	Prihodi od nefinancijske imovine	122.986.380	126.379.402	102,8
3.1.	Naknade za koncesiju	25.587.805	32.425.407	126,7
3.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	64.281.619	62.871.084	97,8
3.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	32.828.682	30.658.013	93,4
3.4.	Naknade za ceste	25.310	46.540	183,9
3.5.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	262.964	378.358	143,9
4.	Upravne i administrativne pristojbe	46.878.512	46.553.983	99,3
4.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	5.125.158	4.590.065	89,6
4.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	22.654.843	21.611.842	95,4
4.3.	Ostale pristojbe i naknade	19.098.511	20.352.076	106,6
5.	Komunalni doprinosi i naknade	363.490.295	392.248.569	107,9
5.1.	Komunalni doprinos	149.894.263	159.918.913	106,7
5.2.	Komunalna naknada	207.272.425	225.857.511	108,9
5.3.	Naknade za priključak	6.323.607	6.472.145	102,3
6.	Prihodi po posebnim propisima	103.408.831	51.775.670	50,1
6.1.	Prihodi državne uprave	23.101	26.968	116,7
6.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.514.049	4.842.435	87,8
6.3.	Doprinos za šume	112.607	3.483	3,1
6.4.	Mjesni samodoprinos	124.763	629	0,5
6.5.	Ostali prihodi po posebnim propisima	97.634.311	46.902.155	48,0
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	49.201.663	52.472.536	106,6
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	32.297.296	28.259.788	87,5
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	16.286.981	23.471.602	144,1
7.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	617.386	741.146	120,0
	Ukupno	760.596.884	745.302.992	98,0

Prema podacima iz financijskih izvještaja lokalnih jedinica Splitsko-dalmatinske županije, ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 1.242.337.067,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 1.209.565.273,00 kn, što je za 32.771.794,00 kn ili 2,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na pad drugih potraživanja, koja su manja za 41.339.372,00 kn ili 48,2%.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja u 2011. je iskazao grad Split u iznosu 679.651.120,00 kn ili 56,2% ukupnih potraživanja. Potom slijedi Splitsko-dalmatinska županija čija potraživanja iznose 83.027.055,00 kn ili 6,9%, grad Kaštela u iznosu 78.889.386,00 kn ili 6,5%, grad Makarska u iznosu 53.077.323,00 kn ili 4,4%, te općina Dugopolje u iznosu 30.859.232,00 kn ili 2,6% ukupnih potraživanja za vlastite prihode.

Sve druge lokalne jedinice (51) su iskazale potraživanja za vlastite prihode u iznosu 284.061.157,00 kn ili 23,4% ukupnih potraživanja za vlastite prihode. Potraživanja za vlastite prihode iskazana na koncu 2011. kod 25 lokalnih jedinica (sedam gradova i 18 općina) su veća od ostvarenih vlastitih prihoda u 2011.

Od ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2011., na dospjela potraživanja se odnosi 900.263.437,00 kn ili 74,4%, a na nedospjela 309.301.836,00 kn ili 25,6%. Dospjela potraživanja čine 162,3% ukupnih vlastitih prihoda lokalnih jedinica ostvarenih za 2011.

U tablici broj 2 se daju podaci o ukupnim potraživanja lokalnih jedinica Splitsko-Dalmatinske županije, prema vrstama sa stanjem koncem 2010. i 2011.

Tablica broj 2

Potraživanja
lokalnih jedinica Splitsko-dalmatinske županije koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	878.379.760	921.957.453	104,9
1.1.	Potraživanja za poreze	193.047.324	169.831.613	88,0
1.2.	Potraživanje za pomoći	0	3.288.201	-
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	150.357.014	168.068.815	111,8
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	524.392.428	568.466.573	108,4
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	6.283.812	7.190.988	114,4
1.6.	Potraživanja za prihode iz proračuna	4.150.508	4.013.652	96,7
1.7.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	1.337.757	2.566.398	191,8
1.8.	Ispravak vrijednosti potraživanja	1.189.083	1.468.787	123,5
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	278.215.878	243.205.763	87,4
3.	Druga potraživanja	85.741.429	44.402.057	51,8
	Ukupno	1.242.337.067	1.209.565.273	97,4

NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Splitsko-dalmatinska županija

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Splitsko-dalmatinske županije kao i poslova državne uprave prenesenih na Splitsko – dalmatinsku županiju su ustrojeni ured župana, tajništvo, upravni odjel za gospodarstvo, razvitak i europske integracije, upravni odjel za pomorstvo i turizam, upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb, upravni odjel za prosvjetu, kulturu i šport, upravni odjel za proračun i financije, upravni odjel za graditeljstvo, komunalne poslove, infrastrukturu i zaštitu okoliša te upravni odjel za prostorno uređenje, služba zajedničkih poslova, te služba za prostorno uređenje. Koncem 2011. Splitsko-dalmatinska županija je imala 203 zaposlenika, te 120 proračunskih korisnika. Za devet proračunskih korisnika s 378 zaposlenika sredstva za plaće se osiguravaju u proračunu Splitsko-dalmatinske županije.

Na području Splitsko-dalmatinske županije je koncem ožujka 2011. bilo 99 829 zaposlenih u pravnim osobama.¹ U 2011. u Splitsko-dalmatinskoj županiji je bilo 11 318 poduzetnika i 11 565 aktivnih obrtnika, a prosječno ostvarena mjesečna neto plaća po zaposlenom u 2011. iznosila je 4.169,00 kn.²

a) Prihodi

Ukupni prihodi Splitsko-dalmatinske županije, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 423.328.582,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 41.122.703,00 kn ili 8,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 15,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 17,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Splitsko-dalmatinske županije ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 3.

¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012

² Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012

Tablica broj 3

Vlastiti prihodi
Splitsko-dalmatinske županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	22.114.989	22.956.037	103,8
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	317.647	715.169	225,1
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	20.678.192	21.052.948	101,8
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	1.119.150	1.187.920	106,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	9.153.003	13.811.650	150,9
2.1.	Naknade za koncesiju	7.825.656	12.588.658	160,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	39.967	38.424	96,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.287.380	1.184.568	92,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	11.388.391	11.283.184	99,1
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	4.180.397	3.850.987	92,1
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	7.207.994	7.432.197	103,1
4.	Prihodi po posebnim propisima	30.216.163	23.963.757	79,3
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	31.575	-
	Ukupno	72.872.546	72.046.628	98,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Splitsko-dalmatinske županije koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 4.

Tablica broj 4

Potraživanja
Splitsko-dalmatinske županije koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	77.762.309	69.796.463	89,8
1.1.	Potraživanja za poreze	30.688.635	19.892.518	64,8
1.2.	Potraživanja za pomoći	0	3.288.201	-
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	36.257.172	37.361.999	103,0
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	6.607.516	5.240.093	79,3
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	58.478	0	-
1.6.	Potraživanja za prihode iz proračuna	4.150.508	4.013.652	96,7
2.	Druga potraživanja	40.425.640	13.230.592	32,7
	Ukupno	118.187.949	83.027.055	70,3

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 118.187.949,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 83.027.055,00 kn što je za 35.160.894,00 kn ili 29,7% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Razlog smanjena potraživanja je otpis duga za porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila i porez na plovila u ukupnom iznosu 11.406.227,00 kn, koji je provela Porezna uprava. Koncem 2011. su bila manja potraživanja iz državnog proračuna za potpore izravnjanja za decentralizirane funkcije koje se doznave u siječnju naredne godine, a koja se iskazuju u okviru drugih potraživanja. Navedena potraživanja za potpore izravnjanja za decentralizirane funkcije koncem 2010. su iznosila 33.275.887,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 7.826.527,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja su potraživanja za prihode od imovine u iznosu 37.361.999,00 kn i potraživanja za županijske poreze u iznosu 19.892.518,00 kn, koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 69,0%. Potraživanja za prihode od imovine u iznosu 37.361.999,00 kn se odnose na potraživanja za prodane dionice četiri vodoprivredna društva koja su privatizirana u 2001. u iznosu 15.928.355,00 kn, potraživanja za dospjele zatezne kamate na dane zajmove za provedbu programa poticanja poduzetništva, turizma i poljoprivrede u iznosu 7.527.227,00 kn, zatezne kamate na nepravodobno plaćene račune, te kamate na depozite i dividendu u iznosu 2.922.364,00 kn, potraživanja za naknadu za uporabu pomorskog dobra 6.490.785,00 kn, naknadu za koncesije pomorskog dobra 3.622.669,00 kn, koncesije za zdravstvene usluge u iznosu 555.584,00 kn, koncesije na vodnom dobru 164.100,00 kn, lovozakupnine za zajednička lovišta 147.570,00 kn, te potraživanja za najam stanova u županijskom vlasništvu u iznosu 3.345,00 kn. Slijede druga potraživanja u iznosu 13.230.592,00 kn koja se odnose na potraživanja iz državnog proračuna za potpore izravnjanja za decentralizirane funkcije u iznosu 7.826.527,00 kn, potraživanja za troškove preuređenja zgrade grada Splita u ranijim godinama u iznosu 3.529.327,00 kn, potraživanja za zajedničke troškove održavanja koji se nadoknađuju u iznosu 61.922,00 kn, naplaćene ovrhe na koje su uložene žalbe u iznosu 1.777.636,00 kn, te potraživanja od zaposlenih u iznosu 35.180,00 kn.

Koncem 2011. dospjela potraživanja iznose 65.279.071,00 kn, a nedospjela 17.747.984,00 kn. U okviru dospjelih obveza iskazana su potraživanja za županijske poreze u iznosu 19.892.518,00 kn za koje Splitsko-dalmatinska županija nema uvid u strukturu potraživanja prema starosti. Preostala dospjela potraživanja u iznosu 45.386.553,00 kn, s rokom dospjeća do godinu dana iznose 12.124.234,00 kn, od jedne do tri godine iznose 2.299.741,00 kn, od tri do pet godina iznose 5.339.493,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 25.623.085,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Splitsko-dalmatinska županija ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, obavlja Splitsko-dalmatinska županija na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Porezna uprava obavlja razrez i naplatu županijskih poreza koji se odnose na porez na nasljedstva i darove, cestovna motorna vozila, plovila i automate za zabavne igre. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Splitsko-dalmatinske županije se obavlja putem više upravnih odjela ovisno o vrsti prihoda. Splitsko-dalmatinska županija nije propisala postupke naplate, kontrolu naplate i zadužila osobu za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Postupak poduzimanja mjera i kontrole naplate potraživanja nije utvrđen.

S obzirom na vrstu i obim poslova ocjenjuje se da razrez i naplatu prihoda iz nadležnosti Splitsko-dalmatinske županije vodi dovoljan broj djelatnika, dok kod poslova praćenja naplate i pokretanja mjera naplate prihoda nisu utvrđena pravila. Poslove praćenja naplate i poduzimanja mjera obavljaju djelatnici više odjela čime se otežava praćenje i koordinacija aktivnosti vezanih za naplatu prihoda.

Koncem 2011. potraživanja su iznosila 83.027.055,00 kn, od čega su dospjela potraživanja 65.279.071,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na županijske poreze u iznosu 19.892.518,00 kn, potraživanja za naknadu za uporabu pomorskog dobra 6.490.785,00 kn, koncesije pomorskog dobra 3.622.669,00 kn, potraživanja od općina i gradova na temelju zaključenih ugovora o suradnji za Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva u iznosu 4.360.000,00 kn, ugovora o osiguranju sredstava za Fond poljoprivrede i agroturizma u iznosu 500.000,00 kn, potraživanja od Ministarstva gospodarstva za subvenciju kamata na poduzetničke kredite 171.894,00 kn, koncesije na vodnom dobru 164.100,00 kn, lovozakupnine za zajednička lovišta 147.569,00 kn i potraživanja od općina makarskog primorja (korisnika odlagališta) za obračunanu eko rentu za 2010. u iznosu 133.076,00 kn.

Porezna uprava obavlja razrez i naplatu županijskih poreza koji se odnose na porez na nasljedstva i darove, cestovna motorna vozila, plovila i automate za zabavne igre. Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07-Odluka USRH, 73/08 i 25/12) utvrđeno je da Porezna uprava obavlja razrez i naplatu poreza na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila i plovila te obračun i markice na automatima za zabavne igre. Porezna uprava na koncu godine, dostavlja Splitsko-dalmatinskoj županiji skupno izvješće o utvrđenim i naplaćenim županijskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o dužnicima, mjerama naplate i o starosti potraživanja ne dostavlja. Splitsko-dalmatinska županija nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu županijskih poreza za koje su potraživanja koncem 2011. iznosila 19.892.518,00 kn, što je 86,6% ostvarenih prihoda od županijskih poreza koji su iznosili 22.956.037,00 kn. U okviru potraživanja za županijske poreze su najznačajnija potraživanja za porez na cestovna motorna vozila u iznosu 18.035.559,00 kn, zatim slijede potraživanja za porez na plovne objekte u iznosu 1.693.271,00 kn te na nasljedstva i darove 163.688,00 kn.

Radi naplate proračunskih prihoda Splitsko-dalmatinska županija poduzima redovite mjere opominjanja dužnika i provodi postupke ovrhe. Evidenciju o rezultatima provedenih mjera, količini pokrenutih ovrha i podignutih tužbi, iznosu potraživanja za koji su pokrenute mjere naplate i iznosu naplaćenih potraživanja, vode upravni odjeli za prihode koje naplaćuju. U 2011. su za naplatu potraživanja od naknade za koncesije na pomorskom dobru u iznosu 3.622.669,00 kn dužnicima poslani 34 opomene i pokrenuto je devet ovršnih postupaka u iznosu 1.249.072,00 kn. Na temelju poduzetih mjera je naplaćeno 14.862,00 kn i 3.523,00 kn zateznih kamata što je 1,2% potraživanja za koje su pokrenute ovrhe. Za naplatu potraživanja od naknade za uporabu pomorskog dobra u iznosu 6.490.785,00 kn vlasnicima brodice poslani su 3 948 opomene od čega je naplaćeno 281.667,00 kn. Pokrenuto je 308 ovršnih postupaka putem odvjetnika i 232 ovršna postupka putem javnog bilježnika.

Pravilnik o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja je donesen u 2008. U 2011. Splitsko-dalmatinska županija nije otpisivala potraživanja.

Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga, te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12). Iz navedenog razloga se predlaže županijski Pravilnik uskladiti s odredbama navedene Uredbe.

Splitsko-dalmatinska županija ne raspolaže sustavnim i cjelovitim podacima o rezultatima provedenih mjera jer ne vodi evidenciju za ukupno pokrenute mjere naplate, ne prati ukupne troškove nastale pri provođenju mjera naplate te ne analizira učinak poduzetih mjera (npr. odnos ukupnih potraživanja za koji su pokrenute mjere naplate i naplaćenih potraživanja, odnosno rashoda koji su vezani za provođenja mjera naplate kao što su rashodi za odvjetnike, javne bilježnike, sudske takse, naknade, poštarinu i druge rashode ovrha i tužbi).

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. S obzirom na visinu dospjelih potraživanja za županijske poreze Državni ured za reviziju predlaže analizirati i preispitati naplatu županijskih poreza putem Porezne uprave, te utvrditi je li Splitsko-dalmatinska županija u mogućnosti samostalno obavljati obračun i naplatu županijskih poreza na učinkovitiji način.

- Prihodi od naknade za uporabu pomorskog dobra

Naknadu za uporabu pomorskog dobra plaćaju vlasnici brodica i jahti upisanih u hrvatski očevidnik brodica, odnosno upisnik jahti. Lučka kapetanija, prema odredbama Zakona o lučkim kapetanijama (Narodne novine 124/97) obavlja poslove upisa i brisanja brodica, te vođenja očevidnika brodica. Naknada se plaća u korist proračuna županije na čijem području je brodica, odnosno jahta upisana u očevidnik brodica, odnosno upisnik jahti. Upravni odjel za pomorstvo Splitsko-dalmatinske županije donosi rješenje kojim utvrđuje visinu naknade za svaku pojedinu brodicu i jahtu. Podatke o obveznicima odjel dobiva od Lučke kapetanije Split i njenih 15 ispostava. Pojedini podaci o obveznicima nisu ažurirani, ni točni, te su nerijetko adrese vlasnika brodica manjkave zbog čega veliki broj računa nije uručen obveznicima plaćanja naknade. U 2011. upravni odjel je donio 18 795 rješenja o plaćanju naknade za uporabu pomorskog dobra na temelju kojih su obveznici zaduženi u iznosu 2.376.602,00 kn. Početkom 2011. potraživanje za naknadu je iznosilo 6.180.606,00 kn, što je sa zaduženjem za 2011. ukupno iznosilo 8.557.208,00 kn. Tijekom godine naplaćeno je 2.066.423,00 kn ili 24,1% ukupnog duga, te je stanje nenaplaćenih potraživanja na koncu 2011. iznosilo 6.490.785,00 kn. U okviru ovih potraživanja značajna su potraživanja starija od pet godina koja su iznosila 5.473.692,00 kn, time više što su koncem 2008. otpisana zastarjela i nenaplativa potraživanja u iznosu 1.467.862,00 kn, za razdoblje od 1. siječnja 1999. do 31. prosinca 2001.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi postupke i mjerila za utvrđivanje obveznika plaćanja naknada za uporabu pomorskog dobra.

- Informiranje stanovništva

Splitsko-dalmatinska županija putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju, o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Splitsko-dalmatinska županija bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području Splitsko-dalmatinske županije, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Hvar

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Hvar kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Hvara je 75,5 km². Obuhvaća naselja Brusje, Hvar, Jagodna, Malo Grablje, Milna, Sveta Nedjelja, Velo Grablje i Zračće. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 239 stanovnika, 1 531 kućanstvo i 4 304 stambenih jedinica.

Na području grada Hvara koncem ožujka 2011. je bilo 974 zaposlenika u pravnim osobama³, a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011. je bilo 116 poduzetnika.⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Hvara, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. grad Hvar je imao 23 zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 23 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Hvara prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 25.217.802,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.578.997,00 kn ili 5,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 45,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 47,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Hvara ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 5.

³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁴ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 5

Vlastiti prihodi
grada Hvara ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	3.579.674	3.732.944	104,3
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	2.363.741	2.424.752	102,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	962.087	1.023.365	106,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	253.846	284.827	112,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	3.246.876	3.051.143	94,0
2.1.	Naknade za koncesiju	737.383	835.913	113,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.194.747	1.094.971	91,6
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	1.314.746	1.120.259	85,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	709.898	804.472	113,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	92.900	212.610	228,9
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	616.998	591.862	95,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	4.424.528	3.999.743	90,4
4.1.	Komunalni doprinos	2.046.765	1.273.682	62,2
4.2.	Komunalna naknada	2.322.763	2.532.011	109,0
4.3.	Naknade za priključak	55.000	194.050	352,8
5.	Prihodi po posebnim propisima	56.455	264.499	468,5
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	32.362	18.338	56,7
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	24.093	246.161	1.021,7
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	100.918	16.691	16,5
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	88.471	0	-
6.2.	Građevinskih objekata	12.447	16.691	134,1
Ukupno:		12.118.349	11.869.492	97,9

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Hvara koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 6.

Tablica broj 6

Potraživanja
grada Hvara koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	9.937.506	9.302.187	93,6
1.1.	Potraživanja za poreze	5.474.649	4.353.191	79,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	236.884	173.462	73,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.221.495	4.712.219	111,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	4.478	63.315	1.413,9
Ukupno		9.937.506	9.302.187	93,6

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 9.937.506,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 9.302.187,00 kn, što je za 635.319,00 kn ili 6,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za prihode od gradskih poreza koja su za 1.121.458,00 kn ili 20,5% manja u odnosu na prethodnu godinu. Navedena potraživanja su smanjena jer je prema izvješću Porezne uprave u 2011. obavljena naplata poreza na potrošnju u iznosu od 1.023.365,00 kn, a značajni dio se odnosi na naplaćena potraživanja iz ranijih godina. Na koncu 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade su veća za 490.724,00 kn ili 11,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 2.567.305,00 ili 21,6% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 4.712.219,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 50,7% i potraživanja za gradske poreze u iznosu 4.353.191,00 kn ili 46,8%. Sva druga potraživanja iznose 236.777,00 kn i čine 2,5% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Hvar ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih prometnih površina i porez na reklame) obavlja Porezna uprava, Ispostava Hvar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Hvar na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije.

Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti grada Hvara obavlja jedinstveni upravni odjel. Grad Hvar nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Za naplatu prihoda (potraživanja) poduzimane su razne mjere naplate: upućivane su opomene, pokretane sudske tužbe i ovrhe na novčanim sredstvima. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, rijetko se ili se uopće ne provode. Za dospjela potraživanja za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru, od zakupa poslovnog prostora, korištenje javnih površina, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, spomeničke rente i prodaje stanova s stanarskim pravom, obveznicima je poslano 320 opomena u iznosu 2.988.831,00 kn, te je za dospjela potraživanja za komunalnu naknadu i komunalni doprinos pokrenuto 27 postupaka ovrhe u ukupnom iznosu 547.067,00 kn. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Na ime gradskih poreza, mjere naplate je poduzimala Porezna uprava, a koncem 2011. potraživanja za gradske poreze su iznosila 4.353.191,00 kn. Grad Hvar nema saznanja o dužnicima, te poduzetim mjerama naplate i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu gradskih poreza. Navedena potraživanja se najvećim dijelom odnose na prihode od poreza za korištenje javnih prometnih površina u iznosu 1.147.046,00 kn, te poreza na kuće za odmor u iznosu 1.019.515,00 kn i poreza na tvrtku u iznosu 963.534,00 kn. S obzirom da grad Hvar daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih prometnih površina, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Hvar trebao preuzeti poslove naplate gradskih poreza, te ostvariti učinkovitiju naplatu navedenih prihoda.

Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Hvar samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Grad Hvar nema podatke o starosti potraživanja za gradske poreze. Preostala potraživanja za prihode poslovanja odnose se na dospjela potraživanja u iznosu 3.485.832,00 kn i nedospjela potraživanja u iznosu 1.463.164,00 kn. Dospjela potraživanja starosti do jedne godine iznose 2.011.007,00 kn, te starosti od jedne do tri godine 1.251.271,00 kn, potraživanja čija je starost preko tri godina do pet godina iznose 936.213,00 kn i potraživanja preko pet godina starosti iznose 73.117,00 kn. Grad Hvar tijekom 2011. nije obavljao otpis potraživanja.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode značajna, Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 2.532.011,00 kn i čine 21,3% vlastitih prihoda. U evidencijama grada Hvara postoje 2 484 obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor te neizgrađeno građevinsko zemljište. Ukupna zaduženja zajedno s potraživanjima na početku 2011. za komunalnu naknadu su iznosila 5.587.551,00 kn, tijekom godine naplaćeno je 2.532.011,00 kn ili 45,3% od ukupnog duga, te su potraživanja na koncu godine iznosila 3.055.540,00 kn. Naplata komunalne naknade je utvrđena odlukom gradskog vijeća, a naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište. Rješenja o naplati komunalne naknade u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) izdaju se na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta. Za naplatu potraživanja od komunalne naknade su poduzimane mjere naplate (opomene i ovrhe).

Grad Hvar utvrđuje nove obveznike na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Međutim, značajno je otežano utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene su svakodnevne, a nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanjem posjeda na razne načine. Za navedene slučajeve Grad Hvar nije usvojio postupke za utvrđivanje obveznika. U bazi podataka kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode se osobe, te trgovačka društava, obrti i osobe koji nisu stvarni obveznici plaćanja. Grad Hvar nema odluku ili drugi akt kojim bi se utvrdili postupci i tijela za utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade, te promjenu obveznika nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora i na drugi način stjecanja ili korištenja prostora. Revizijom je ocjenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, ugovaranje zakupa, osnivanje i prestanak rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se propisati postupci za utvrđivanje novih obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Informiranje stanovništva

Grad Hvar putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Hvar bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Hvara, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Imotski

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Imotski kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko dalmatinske županije. Površina grada Imotski je 73,25 km². Obuhvaća naselja Vinjani Donji, Glavina Donja, Glavina Gornja, Vinjani Gornji, Imotski i Medvidovića Draga. Grad Imotski pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 10 902 stanovnika, 2 709 kućanstava i 3 442 stambenih jedinica.

Na području grada Imotskog koncem ožujka 2011. je bilo 2 875 zaposlenika u pravnim osobama⁵, a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011. su bila 173 poduzetnika⁶.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Imotskog, ustrojena su dva upravna odjela i ured gradonačelnika, te vlastiti pogon za obavljanje komunalnih djelatnosti. Koncem 2011. grad Imotski je imao 104 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima četiri proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 79 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Imotskog, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 34.856.345,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.297.166,00 kn ili 6,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 16,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 21,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Imotskog ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 7.

⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁶ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko dalmatinske-županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 7

Vlastiti prihodi
grada Imotskog ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	297.521	241.888	81,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.999	3.907	195,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	110.708	81.607	73,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	184.814	156.374	84,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	237.730	152.549	64,2
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	203.896	146.712	72,0
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	33.834	5.837	17,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	328.333	367.215	111,8
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	22.100	0	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	306.233	367.215	120,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.566.893	3.952.096	154,0
4.1.	Komunalni doprinos	482.589	345.548	71,6
4.2.	Komunalna naknada	2.084.304	3.580.548	171,8
4.3.	Naknade za priključak	0	26.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	2.385.283	2.434.850	102,1
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	23.837	15.308	64,2
5.2.	Doprinos za šume	0	21	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	2.361.446	2.419.521	102,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	342.143	509.517	148,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	2.983	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	339.160	509.517	150,2
	Ukupno	6.157.903	7.658.115	124,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Imotskog koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 8.

Tablica broj 8

Potraživanja
grada Imotskog koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	20.750.198	19.988.314	96,3
1.1.	Potraživanja za poreze	4.169.500	3.178.924	76,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	160.992	151.810	94,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	16.419.706	16.657.580	101,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	391.313	433.012	110,7
3.	Druga potraživanja	27.576	25.244	91,5
	Ukupno	21.169.087	20.446.570	96,6

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 21.169.087,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 20.446.570,00 kn, što je za 722.517,00 kn ili 3,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Razlog smanjena potraživanja je otpis duga za općinske poreze (porez na potrošnju, kuće za odmor, tvrtku i porez na korištenje javnih površina) u ukupnom iznosu 1.104.827,00 kn, koji je provela Porezna uprava. Otpisan je dug s osnove nenaplaćenih poreza o kojima evidenciju vodi Porezna uprava utvrđenih do 2000. i u ranijim godinama, odnosno duga koji je ostao nenaplaćen nakon protoka roka od četiri godine od nastupanja apsolutnog roka zastare prava na naplatu poreznog duga.

Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 12.788.455,00 ili 167,0% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 16.657.580,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju sa 81,5% i potraživanja za gradske poreze u iznosu 3.178.924,00 kn ili 15,5%. Sva druga potraživanja iznose 610.066,00 kn i čine 3,0% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Imotski ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja grad Imotski na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze (porez na potrošnju, porez za korištenje javne površine, tvrtku i porez na kuće za odmor) naplaćuje Porezna uprava, ispostava Imotski na temelju obračuna poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku, te na korištenje javnih površina i kuća za odmor. Prirez porezu na dohodak obračunava se prigodom isplate dohotka.

Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti grada Imotskog obavlja se putem više upravnih odjela: upravnog odjela za proračun i financije, za komunalne i stambene poslove, prostorno uređenje, zaštitu okoliša i graditeljstvo, ovisno o vrsti prihoda. Praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate obavlja se u upravnom odjelu za proračun i financije. Upravni odjeli nadležni za razrez prihoda donose rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Poslove razreza i naplate obavljaju tri djelatnika.

Porezna uprava izrađuje i dostavlja gradu Imotskom, izvješće o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, ali druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja. Grad Imotski nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti na bilo koji način utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 3.178.924,00 kn, što je 13 puta više u odnosu na ostvarene prihode za navedene gradske poreze u 2011. koji su iznosili 241.888,00 kn. S obzirom da grad Imotski dostavlja Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja prihoda od poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih prometnih površina, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje posjeduje odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže analizirati i preispitati obračun i naplatu gradskih poreza putem Porezne uprave.

Također se predlaže ocijeniti može li grad Imotski samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način. Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Imotski samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 152.549,00 kn. Odnose se na prihode od zakupa poslovnih prostora (čvrstih i montažnih objekata) u iznosu 39.121,00 kn, korištenja javnih površina u iznosu 74.787,00 kn i drugo u iznosu 38.641,00 kn. Navedeni prihodi čine 2,0% vlastitih prihoda odnosno 0,4% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su ostvareni u iznosu 237.730,00 kn manji su za 85.181,00 kn ili 35,8%. Grad Imotski ima u vlasništvu 14 poslovnih prostora ukupne površine 489,12 m² od čega su u 2011. u zakupu bila četiri poslovna prostora. Prostori su dani u zakup na temelju ugovora o zakupu zaključenim po javnim natječajima provedenim u prethodnim godinama. Dva poslovna prostora dodijeljena su udrugama građana bez naknade. Osam poslovnih prostora u 2011. grad Imotski nije koristio niti ih je dao u zakup. Prema obrazloženju, poslovni prostori nisu dani u zakup jer nije bilo zainteresiranih odnosno nitko se nije javio na javni natječaj. Javni natječaj se ne provode kontinuirano (više puta) jer je ocijenjeno da su troškovi javnog natječaja visoki, te ih provode tek kada utvrde da je netko zainteresiran za pojedini prostor. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja, te predlaže kontinuirano javno objavljivanje podataka o slobodnim poslovnim prostorima koji se daju u zakup putem mrežne stranice, oglasne ploče ili na drugi način uzimajući u obzir troškove objavljivanja.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Grad Imotski nije ostvario prihode od komunalne naknade za stambeni prostor i grobne naknade. Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12) prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta.

Gradsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi prema kojoj se ne donose rješenja za obveznike komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i građevinsko zemljište. Izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade nije utvrđen. Upravni odjel za komunalne i stambene poslove, prostorno uređenje, zaštitu okoliša i graditeljstvo obavlja obračun komunalne naknade za poslovni i garažni prostor, te građevinsko zemljište, dok ne donosi rješenja za obveznike komunalne naknade za stambeni prostor. Baza komunalne naknade sadrži podatke o 459 obveznika. Prihodi od komunalne naknade su ostvareni za 2011. u iznosu 3.580.548,00 kn, što čini 46,7% vlastitih prihoda odnosno 10,3% ukupno ostvarenih prihoda. Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se naplatom komunalne naknade od svih korisnika utvrđenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu ostvarilo više prihoda kojima se financiraju održavanje objekata komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta i javnih površina, održavanje zelenila površina, javne rasvjete).

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Grad Imotski je donio odluku o plaćaju godišnje grobne naknade u iznosu 100,00 kn po jednoj grobnici, utvrdio obveznike plaćanja, njih 75 koji imaju grobna mjesta na gradskom groblju, ali nije naplaćivao ove prihode.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti bazu podataka obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni prostor i donošenje rješenja o komunalnoj naknadi svim vlasnicima, odnosno korisnicima stambenog i garažnog prostora, te vlasnicima građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta. Nadalje se predlaže provoditi naplatu grobne naknade na koji način će se ostvariti namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 20.446.570,00 kn i u cijelosti su dospjela. Vrijednosno su značajnija potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 10.178.520,00 kn, naknadu za prikupljanje komunalnog otpada u iznosu 5.365.883,00 kn i za gradske poreze u iznosu 3.178.924,00 kn, što ukupno čini 91,6% potraživanja iskazanih na koncu godine. Slijede potraživanja od komunalnog doprinosa u iznosu 530.951,00 kn, naknade za korištenje javno prometnih površina u iznosu 321.835,00 kn, zakupa poslovnih prostora u iznosu 68.435,00 kn, prodaje stanova na kojem je postojalo stanarsko pravo u iznosu 335.432,00 kn i prodaje grobnih mjesta u iznosu 73.628,00 kn. Najznačajnija su dospjela potraživanja za komunalnu naknadu koja su koncem 2011. iskazana u iznosu 10.178.520,00 kn što je tri puta više u odnosu na ostvarene prihode od komunalne naknade u 2011.

Grad Imotski nema podatke prema rokovima dospelosti i starosti potraživanja. Tijekom 2011. otpisana su potraživanja od naknade za prikupljanje komunalnog otpada u iznosu 249.401,00 kn na temelju odluke gradonačelnika. Grad Imotski nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Grad Imotski nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda.

Za naplatu prihoda (potraživanja) poduzimane su razne mjere naplate. Upućivane su opomene, pokretane sudske tužbe, ovrhe na novčanim sredstvima i prijave u stečajnu masu. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, rijetko se ili se uopće ne provode. Za dospjela potraživanja od zakupa javno prometnih površina, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za prikupljanje komunalnog otpada i prodaje stanova s stanarskim pravom, pokrenuto je 96 postupaka ovrhe u ukupnom iznosu 1.463.147,00 kn, dok su za potraživanja od prodaje grobnih mjesta u iznosu 73.628,00 kn obveznicima slane opomene. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

U postupku provođenja revizije izračunavani su koeficijenti naplate, te je utvrđeno da je naplata manja od razreza za tekuću godinu (uspoređeni su ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), da su potraživanja za sve prihode osim prihoda od komunalnog doprinosa i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, znatno veća od godišnjeg zaduženja (uspoređena potraživanja koncem 2011. i zaduženje za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da propisane mjere naplate nisu provedene za sve vrste potraživanja, te da su potraživanja otpisivana, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Nadalje se preporučuje unaprediti informatički program u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

- Informiranje stanovništva

Grad Imotski putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Grad Imotski bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Imotski kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Kaštela

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Kaštela kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Kaštela je 33,3 km². Obuhvaća naselja Kaštel Gomilica, Kaštel Kambelovac, Kaštel Lukšić, Kaštel Novi, Kaštel Stari, Kaštel Sućurac i Kaštel Štafilić. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 455 242 stanovnika, 156 080 kućanstava i 255 056 stambenih jedinica.

Na području grada Kaštela koncem ožujka 2011. je bilo 5 765 zaposlenika u pravnim osobama⁷, a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011. je bilo 495 poduzetnika.⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Kaštela, ustrojeni su ured gradonačelnika, upravni odjel za urbanizam, graditeljstvo, zaštitu okoliša, imovinsko pravne poslove, gospodarenje gradskom imovinom i komunalno gospodarstvo, upravni odjel za financije, proračun, javnu nabavu i gospodarstvo, upravni odjel za pravne i kadrovske poslove, društvene djelatnosti, branitelje i mlade, te služba za unutarnju reviziju. Za obavljanje komunalnih poslova ustrojen je vlastiti pogon. Koncem 2011. grad Kaštela je imao 129 zaposlenika. Ima tri proračunska korisnika u kojima je bio ukupno 161 zaposlenik.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Kaštela, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 98.455.902,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 11.113.655,00 kn ili 12,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 42,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 50,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Kaštela ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 9.

⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁸ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko dalmatinske-županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012

Tablica broj 9

Vlastiti prihodi
grada Kaštela ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	1.435.544	1.474.711	102,7
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	8.400	9.631	114,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	368.331	392.723	106,6
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	1.058.813	1.072.357	101,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	4.613.212	3.876.089	84,0
2.1.	Naknade za koncesiju	410.696	461.796	112,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	2.188.581	1.736.584	79,3
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	2.013.935	1.677.709	83,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	856.345	795.891	92,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	363.291	344.439	94,8
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	493.054	451.452	91,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	26.119.651	40.363.842	154,5
4.1.	Komunalni doprinos	5.287.669	12.797.557	242,0
4.2.	Komunalna naknada	20.831.982	27.422.985	131,6
4.3.	Naknade za priključak	0	143.300	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	3.803.910	2.635.887	69,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	95.343	228.813	240,0
5.2.	Doprinos za šume	0	2.617	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	3.708.567	2.404.457	64,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	149.506	126.273	84,5
6.1.	Građevinskih objekata	149.506	126.273	84,5
Ukupno		36.978.168	49.272.693	133,2

b) Potraživanja Grada

Podaci o potraživanjima grada Kaštela koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 10.

Tablica broj 10

Potraživanja
grada Kaštela koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	86.642.534	76.308.126	88,1
1.1.	Potraživanja za poreze	8.810.053	7.768.561	88,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.452.182	1.021.622	70,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	76.380.299	67.517.943	88,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	3.204.737	2.534.648	79,1
3.	Druga potraživanja	36.010	46.612	129,4
	Ukupno	89.883.281	78.889.386	87,8

Potraživanja su na koncu 2010. iznosila 89.883.281,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 78.889.386,00 kn što je za 10.993.895,00 kn ili 12,2% manje u odnosu prethodnu godinu. Koncem 2011. manja su potraživanja za sve prihode poslovanja i za prihode od prodaje nefinancijske imovine.

Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 29.616.693,00 ili 60,1% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Potraživanja za prihode poslovanja na koncu 2011. su iskazana u iznosu 76.308.126,00 kn i čine 96,7% ukupnih potraživanja. Odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 54.667.473,00 kn, gradske poreze 7.768.561,00 kn, naknadu za uređenje voda 5.949.174,00 kn, komunalni doprinos 2.253.911,00 kn, naknadu za prodane grobnice 1.787.926,00 kn, potraživanja od tri općine za sufinanciranje rada dječjeg vrtića 1.536.042,00 kn, grobnu naknadu 1.235.178,00 kn, zakup nekretnina 717.181,00 kn, namjenski dio cijene vode 194.041,00 kn, naknadu za korištenje javnih površina 110.401,00 kn i stanarinu u iznosu 88.238,00 kn. Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 2.534.648,00 kn se odnose na potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Koncem 2011. dospjela potraživanja su iznosila 75.631.465,00 kn, a nedospjela 3.257.921,00 kn. Prema dostavljenom upitniku grad Kaštela je iskazala dio dospjelih potraživanja prema starosti. Potraživanja starosti do godinu dana iznose 10.185.651,00 kn, potraživanja starosti od jedne do tri godine 10.646.186,00 kn, od tri do pet godina starosti 6.939.464,00 kn i potraživanja starija od pet godina iznose 20.706.880,00 kn, dok potraživanja u iznosu 27.153.284,00 kn nisu iskazana prema starosti. Tijekom 2011. grad Kaštela je otpisao zastarjela i nenaplativa potraživanja u iznosu 2.282.343,00 kn, a odnose se na potraživanja za gradske poreze, prihode od zakupa javnih prometnih površina i na prihode od komunalne naknade.

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Grad Kaštela ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku, porez na kuće za odmor i porez na potrošnju) obavlja Porezna uprava, Ispostava Kaštela. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Kaštela na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti grada Kaštela obavlja Upravni odjel za urbanizam, graditeljstvo, zaštitu okoliša, imovinsko pravne poslove, gospodarenje gradskom imovinom i komunalno gospodarstvo i Upravni odjel za financije, proračun, javnu nabavu i gospodarstvo. Grad Kaštela je poduzimao mjere naplate dospjelih potraživanja, dužnicima su slane opomene i ispostavljena su rješenja o prisilnoj naplati dugovanja s pripadajućim zateznim kamatama.

Koncem 2010. potraživanja za gradske poreze (porez na potrošnju, porez na kuće za odmor i porez na tvrtku) su iznosila 8.810.053,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 7.768.561,00 kn. Tijekom 2011. Porezna uprava je otpisala potraživanja za gradske poreze u iznosu 1.609.571,00 kn, koji se odnose na porez na potrošnju u iznosu 101.106,00 kn i na porez na tvrtku u iznosu 1.508.465,00 kn. Porezna uprava je u 2011. na ime gradskih poreza naplatila 1.474.711,00 kn ili 16,4% duga. Grad Kaštela nema saznanja o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu gradskih poreza za koja su potraživanja koncem godine veća za 426,8% od ostvarenih prihoda. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 7.040.098,00 kn i čine 90,6% ukupnih potraživanja za gradske poreze. S obzirom da grad Kaštela daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih prometnih površina, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Kaštela trebao preuzeti naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor i na taj način bi ostvario uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od gradskih poreza. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Kaštela samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade (54.667.473,00 kn) i naknade za uređenje voda (5.949.174,00 kn), grad Kaštela je slao opomene, te je pokrenuo postupke prisilne naplate, doneseno je 565 rješenja o ovrsi. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za komunalnu naknadu odnose se na tri trgovačka društva u iznosu 35.290.974,00 kn, što čini 64,6% potraživanja za komunalnu naknadu. Za naplatu potraživanja od trgovačkog društva čiji je dug u poslovnim knjigama iskazan u iznosu 18.884.810,00 kn grad Kaštela je u prosincu 2011. podnio prijedlog nadležnom Općinskom sudu radi osiguranje novčane tražbine s osnova komunalne naknade prisilnim zasnivanja založnog prava na nekretnini u vlasništvu dužnika.

Sud je donio rješenje o osiguranju uknjižbom založnog prava u korist grada Kaštela, a za naplatu potraživanja od drugog trgovačkog društva nad kojim je otvoren stečajni postupak i čiji dug na koncu 2011. iznosi 10.781.388,00 kn, ugovoren je prijeboj duga za komunalnu naknadu nastao do konca 2006. u iznosu 8.483.898,00 kn prijenosom prava vlasništva na 9 064 m² zemljišta dužnika. Grad Kaštela je podnio prijedlog za upis prava vlasništva na nekretnini dužnika te je postupak još u tijeku. Za naplatu potraživanja od komunalnog doprinosa obveznicima su slane opomene, a od pravne osobe čiji je dug iznosio 10.159.840,00 kn grad Kaštela je na temelju zaključenog sporazuma naplatio 8.900.000,00 kn. Za naplatu preostalih potraživanja od komunalne naknade i naknade za uređenje voda od stanovništva i naknade za korištenje javnih površina u iznosu 13.381.382,00 kn dužnicima su slane samo opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Za naplatu prihoda od zakupa poslovnih prostora, grobne naknade, naknade za prodane grobnice i stanarinu u iznosu 3.828.523,00 kn grad Kaštela nije slao opomene niti je poduzimao druge mjere naplate. Za naplatu potraživanja od komunalnog doprinosa kao instrumenti osiguranja plaćanja obveznici prilažu zadužnicu, izjavu ovjerenu kod javnog bilježnika o prisilnoj naplati komunalnog doprinosa ugovorenog na obročno plaćanje na koji način se zasniva založno pravo na nekretnini. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara.

Grad Kaštela je tijekom 2011. otpisao zastarjela i nenaplativa potraživanja od komunalne naknade u iznosu 649.356,00 kn, te potraživanja od zakupa javnih površina u iznosu 23.416,00 kn. Grad Kaštela nije donio akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, te da su otpisivana potraživanja zbog zastare, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga, Državni ured za reviziju i dalje predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, se preporuča donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade ostvareni su u iznosu 27.422.985,00 kn. Na području grada Kaštela je evidentirano 10 728 obveznika plaćanja komunalne naknade. U 2011. je doneseno novih 389 rješenja o plaćanju komunalne naknade (306 rješenja za obveznike stambenih prostora, 44 rješenja za obrte, te 39 za poslovne prostore u posjedu trgovačkih društava).

Početak 2011. potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za uređenje voda su iznosila 61.489.057,00 kn, zaduženje za 2011. je iznosilo 26.215.642,00 kn, te je ukupno zaduženje 87.704.699,00 kn. Tijekom godine naplaćeno je 27.088.052,00 kn ili 30,8% duga, te je stanje potraživanja na koncu godine 60.616.647,00 kn. U iskazanim potraživanjima na potraživanja za komunalnu naknadu odnosi se 54.667.473,00 kn, a na naknadu za uređenje voda 5.949.174,00 kn. Od pravnih osoba se potražuje 47.345.666,00 kn i 13.270.981,00 kn od stanovništva.

Potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 7.481.483,00 kn su starosti do jedne godina, a 9.101.110,00 kn od jedne do tri godine, te 6.939.464,00 kn od tri do pet godina i potraživanja u iznosu 20.706.880,00 kn su starija od pet godina. Tijekom 2011. otpisana su zastarjela i nenaplativa potraživanja na ime komunalne naknade u iznosu 649.356,00 kn. Za naplatu potraživanja od pravnih osoba i obrtnika grad Kaštela je slao opomene, te je pokrenuo postupke prisilne naplate na temelju čega je doneseno 298 rješenja o ovrsi. Obveznicima stambenih prostora poslano je 4 115 opomena, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za komunalnu naknadu odnose se na tri trgovačka društva u iznosu 35.290.974,00 kn. Navedena društva imaju teškoće u poslovanju, grad Kaštela je pokrenuo odgovarajuće postupke naplate ovrhom i uknjižbom zemljišta u protuvrijednosti duga, te kod drugog trgovačkog društva prijavljen je dug i naplata iz stečajne mase i kod trećeg društva u tijeku je naplata ovrhom.

U skladu s odredbama članka 14. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09), za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada, grad Kaštela naplaćuje naknadu za uređenje voda koja nije prihod grada Kaštela već je prihod Hrvatskih voda. Grad Kaštela za usluge naplate naknade za uređenje voda ostvaruje prihod u visini 5,0% naplaćenih prihoda. Rješenja obveznicima izdaje grad Kaštela, a uplatnice se šalju stanovništvu dva puta godišnje, obrtnicima kvartalno te pravnim osobama mjesečno. Potraživanja koncem 2011. za naknadu za uređenje voda iznose 5.949.174,00 kn, za naplatu naknada, obveznicima su slane opomene, te su pokrenuti postupci prisilne naplate za naplatu vrijednosno značajnijih potraživanja. Obveze prema Hrvatskim vodama 31. prosinca 2011. iznosile su 1.524.874,00 kn. Tijekom 2011. podmirene su obveze iz ranijih godina, a za preostali dug uplate se obavljaju dnevno na račun Hrvatskih voda u iznosu 20.000,00 kn.

Grad Kaštela utvrđuje nove obveznike na način da investitor stambenih i poslovnih zgrada dostavlja popis osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Značajno je otežano utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne i naknade za uređenje voda u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene su svakodnevne, a nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanja posjeda na razne druge načine. Za navedene slučajeve grad Kaštela nije poduzeo mjere za utvrđivanje obveznika odnosno nije usvojio program kojim bi se utvrdili postupci za utvrđivanje navedenih obveznika plaćanja komunalne naknade. Zbog navedenog u bazi podataka se kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode umrle osobe, likvidirana trgovačka društava, nepostojeći obrti, te osobe koji nisu stvarni obveznici plaćanja. Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, ugovaranje zakupa, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se propisati postupci za utvrđivanje novih obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor i naknade za uređenje voda

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine za 2011. ostvareni su u iznosu 3.876.089,00 kn, odnose se na prihode od zakup nekretnina u vlasništvu grada Kaštela u iznosu 1.422.968,00 kn, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 1.033.614,00 kn, naknada za koncesije u iznosu 461.796,00 kn, naknada za korištenje javnih površina u iznosu 313.616,00 kn, spomeničke rente u iznosu 136.134,00 kn i na prihode od namjenskog dijela cijene vode u iznosu 507.961,00 kn. Prihodi od nefinancijske imovine čine 7,9% vlastitih prihoda ostvarenih za navedenu godinu. Prihodi od zakupa nekretnina u vlasništvu grada Kaštela su ostvareni u iznosu 1.422.968,00 kn. Ostvareni su od zakupa poslovnih prostora u iznosu 702.538,00 kn, zakupa zemljišta u iznosu 512.180,00 kn (na temelju ugovora iz ranijih godina), te od Ministarstva financija i Ministarstva uprave na ime naknade za korištenje poslovnih prostora u zgradi grada Kaštela u iznosu 208.250,00 kn. Prema evidenciji poslovnih prostora grad Kaštela raspolaže sa 95 poslovnih prostora, od čega je 81 poslovni prostor dan na korištenje bez naknade raznim pravnim osobama, a 14 poslovnih prostora je dano u zakupu na temelju ugovora koji su zaključeni nakon provedenih javnih natječaja. Poslovni prostori su dani na korištenje bez naknade proračunskim korisnicima grada, športskim, kulturnim i drugim udrugama, političkim strankama, vjerskim zajednicama i drugim pravnim osobama. Evidencija o poslovnim prostorima nije potpuna jer ne sadrži podatke o površini svih poslovnih prostora danih na korištenje bez naknade, a sa 30 korisnika poslovnih prostora danih bez naknade nisu zaključeni ugovori. Dva poslovna prostora površine 99,35 m² dana su u ranijim godinama na korištenje bez naknade dvjema političkim strankama. S jednom političkom strankom zaključen je u travnju 1998. ugovor o korištenju poslovnog prostora bez naknade na rok od 20 godina, dok druga politička stranka koristi poslovni prostor bez zaključenog ugovora. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11) koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), koji se primjenjivao do ožujka 2011., i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice, te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Početak godine potraživanja za zakup poslovnog prostora su iznosila 504.421,00 kn, zaduženje za 2011. iznosilo je 1.635.727,00 kn što ukupno iznosi 2.140.148,00 kn. Do konca godine naplaćeno je 1.422.967,00 kn ili 66,5%, te je stanje nenaplaćenih potraživanja na koncu godine iskazano u iznosu 717.181,00 kn. U iskazanim potraživanjima vrijednosno je najznačajnije potraživanje od jedne fizičke osobe u iznosu 352.526,00 kn, te od dvije pravne osobe u iznosu 166.791,00 kn.

Grad Kaštela je u lipnju 2000. sa fizičkom osobom zaključio ugovor o zakupu poslovnog prostora na rok od 10 godina uz ugovorenu mjesečnu zakupninu u iznosu 5.000,00 kn. Kako zakupnik nije uredno podmirivao svoje obveze, u travnju 2010. zaključen je ugovor o reguliranju duga prema kojem se zakupnik obvezao podmiriti dug od 510.388,00 kn u dva obroka. Zakupnik je podmirio 300.000,00 kn u listopadu 2010. S istim zakupnikom, istekom ugovorenog roka od deset godina, u lipnju 2010. zaključen je novi ugovor o zakupu istog poslovnog prostora površine 468,20 m² na vrijeme od pet godina uz ugovorenu mjesečnu zakupninu od 26.221,00 kn. Na koncu godine potraživanje od zakupnika iznosilo je 352.526,00 kn, od čega se na potraživanja za 2010. odnosi 110.904,00 kn, a na potraživanja za 2011. se odnosi 241.622,00 kn. Za naplatu potraživanja od navedenog zakupnika tijekom godine nisu poduzimane mjere naplate, a za naplatu potraživanja od drugih zakupnika u iznosu 364.655,00 kn grad Kaštela je slao opomene, dok nije poduzimao druge mjere naplate. Naknade za eksploataciju mineralnih sirovina ostvarene su u iznosu 1.033.614,00 kn, ostvarene su od tri pravne osobe koje obavljaju eksploataciju mineralne sirovine za proizvodnju cementa i arhitektonsko-građevnog i tehničko kamena. Naknada se plaća za otkopane količine mineralnih sirovina i za zauzetu površinu eksploatacijskog polja, u skladu s odredbama Uredbe o novčanoj naknadi za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina. Dvije pravne osobe plaćaju za zauzetu površinu i eksploataciju mineralnih sirovina, a jedna pravna osoba plaća samo za zauzetu površinu eksploatacijskog polja jer još nije dobila koncesiju za vađenje arhitektonskog i tehničko-građevnog kamena. Tijekom 2011. pravne osobe su dostavljale gradu Kaštela kvartalne obračune iz kojih je vidljiva količina izvađene sirovine sa utvrđenom vrijednosti, te obračunanom pripadajućom naknadom. Na koncu godine nije bilo potraživanja za navedenu naknadu. Prihodi od naknada za koncesije ostvareni su u iznosu 461.796,00 kn. Odnose se na naknade za koncesije na pomorskom dobru u iznosu 225.063,00 kn, naknade za koncesiju za obavljanje auto taksi prijevoza u iznosu 50.149,00 kn, te naknade za druge koncesije u iznosu 186.584,00 kn (crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama, dimnjačarski poslovi, premještanje nepravilno zaustavljenih ili parkiranih vozila na području grada Kaštela). Grad Kaštela je u ožujku 2011. donio godišnji plan upravljanja pomorskim dobrom. Koncesijska odobrenja na pomorskom dobru izdaju se u skladu s odredbama članka 5. Uredbe o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru. Tijekom 2011. vijeće za dodjelu koncesijskih odobrenja donijelo je 25 koncesijskih odobrenja u svrhu obavljanja djelatnosti iz oblasti ugostiteljstva i trgovine, prijevoza putnika brodicama, iznajmljivanja plovila i za komercijalno rekreacijske sadržaje. Na koncu godine nisu iskazana potraživanja od koncesionara za naknadu. Poduzete mjere naplate prihoda od zakupa poslovnog prostora nisu dale očekivane rezultate, potraživanja za navedene prihode su značajna. Grad Kaštela nema cjeloviti program gospodarenja svojom imovinom, nema zaseban odjel ili osobu koji bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom odnosno poslovnim prostorima, stanovima, zemljištem, javnim površinama i drugom imovinom, te za njeno ekonomično korištenje.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti program gospodarenja imovinom, imenovati osobe koje bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom u vlasništvu i za njeno ekonomično korištenje, te predlaže davanje poslovnih i drugih prostora u zakup putem natječaja, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

- Informiranje stanovništva

Grad Kaštela putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Kaštela bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Kaštela, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Komiža

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Komiža kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Komiže je 48,00 km². Obuhvaća naselja Biševo, Borovik, Duboka, Komiža, Oključna, Palagruža, Podhumlje, Podšpilje, Sveti Andrija i Žena Glava. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 509 stanovnika, 629 kućanstava i 1 763 stambenih jedinica.

Na području grada Komiže koncem ožujka 2011. su bila 263 zaposlenika u pravnim osobama⁹, a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., su bila 42 poduzetnika¹⁰.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Komiže, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. grad Komiža je imao osam zaposlenika. Ima tri proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 16 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Komiže, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 6.319.458,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 426.634,00 kn ili 6,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 21,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 22,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Komiže ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 11.

⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁰ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 11

Vlastiti prihodi
grada Komiže ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	208.751	269.317	129,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	70.426	68.796	97,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	72.037	126.996	176,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	66.288	73.525	110,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	465.638	595.162	127,8
2.1.	Naknade za koncesiju	175.237	222.732	127,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	63.713	82.167	129,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	226.688	290.263	128,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	72.453	148.128	204,4
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.453	28.128	1.146,7
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	70.000	120.000	171,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	429.659	366.633	85,3
4.1.	Komunalni doprinos	0	23.496	-
4.2.	Komunalna naknada	429.659	333.637	77,7
4.3.	Naknade za priključak	0	9.500	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	239.509	7.979	3,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	955	3.430	359,2
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	238.554	4.549	1,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	40.146	47.940	119,4
	Ukupno	1.456.156	1.435.159	98,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Komiže koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 12.

Tablica broj 12

Potraživanja
grada Komiže koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.155.250	1.898.442	88,1
1.1.	Potraživanja za poreze	1.315.823	792.736	60,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	190.091	179.877	94,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	639.429	924.762	144,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	9.907	1.067	10,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	21.725	12.745	58,7
3.	Druga potraživanja	0	570	-
	Ukupno	2.176.975	1.911.757	87,8

Potraživanja su na koncu 2010. iznosila 2.176.975,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 1.911.757,00 kn, što je za 265.218,00 kn ili 12,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Značajno su smanjena potraživanja za gradske poreze zbog otpisa duga obveznicima za porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku u ukupnom iznosu 515.656,00 kn, koji je provela Porezna uprava.

Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 476.598,00 ili 33,2% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 924.762,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju sa 48,4%, potraživanja za gradske poreze u iznosu 792.736,00 kn ili 41,5%, te potraživanja za prihode od imovine u iznosu 179.877,00 kn ili 9,4%. Sva druga potraživanja iznose 14.382,00 i čine 0,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Komiža ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, obavlja grad Komiža na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose na prirez, porez na potrošnju, porez na tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava, Ispostava Vis kod isplate dohotka, te kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor.

Razrez prihoda iz nadležnosti grada Komiže obavlja jedan djelatnik u jedinstvenom upravnom odjelu dok su dva viša referenta zadužena za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate. U jedinstvenom upravnom odjelu se donose rješenja, provode natječaji i zaključuju ugovori na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Porezna uprava, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Grad Komiža nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 792.736,00 kn, što je tri puta više u odnosu na ostvarene prihode u 2011. koji su iznosili 269.317,00 kn.

S obzirom da Grad daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Komiža trebao preuzeti naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor i ostvariti učinkovitiju naplatu prihoda od navedenih gradskih poreza. Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Komiža samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 1.911.757,00 kn i u cijelosti su dospjela. Vrijednosno su značajnija dospjela potraživanja za gradske poreze u iznosu 792.736,00 kn, komunalnu naknadu 457.906,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 221.099,00 kn, boravišnu pristojbu 160.682,00 kn, naknadu za korištenje javnih površina 100.271,00 kn i zakup poslovnih prostora 60.703,00 kn. Navedena potraživanja (bez gradskih poreza za koje nema spoznaje o starosti potraživanja) s rokom dospijeća do godinu dana iznose 481.381,00 kn, do tri godine iznose 302.136,00 kn, do pet godina iznose 118.167,00 kn, te starija od pet godina iznose 130.122,00 kn. Potraživanja starija od pet godina odnose se u cijelosti na potraživanja za komunalnu naknadu, te su još u 2011. otpisana potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 16.203,00 kn na temelju odluke gradonačelnika. Grad Komiža nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Za naplatu prihoda (potraživanja) upućivane su opomene i pokrenute dvije ovrhe na novčanim sredstvima u ukupnom iznosu 43.468,00 kn. Ovrhe na pokretninama, drugim imovinskim, odnosno materijalnim pravima, te nekretninama, rijetko se ili se uopće ne provode. Odlukom poglavarstva iz prethodnih godina utvrđen je minimalni iznos za provedbu prisilne naplate u iznosu 5.000,00 kn za pravne osobe i 3.000,00 kn za fizičke osobe, kako učinci mjera ne bi bili manji od troškova provedbe. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode značajna, Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Grad Komiža putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Grad Komiža bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Komiža, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Makarska

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Makarska kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko dalmatinske županije. Površina Grada je 28,00 km². Obuhvaća naselja Makarska i Veliko Brdo. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 13 984 stanovnika, 4 918 kućanstava i 9 155 stambenih jedinica.

Na području grada Makarska koncem ožujka 2011. je bilo 3 285 zaposlenika u pravnim osobama,¹¹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., su bila 411 poduzetnika.¹²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Makarska, ustrojeni su ured gradonačelnika i tri upravna odjela: za gospodarenjem prostorom, odjel za financije i proračun i odjel za društvene djelatnosti, te komunalni pogon. Koncem 2011. grad Makarska je imao 96 zaposlenika od kojih 37 radi u vlastitom pogonu. Ima sedam proračunskih korisnika u kojima je bilo ukupno 69 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Makarska, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 61.837.173,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.520.239,00 kn ili 2,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 51,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno s 53,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Makarska ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 13.

¹¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹² Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 13

Vlastiti prihodi
Grada Makarske ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	9.426.857	10.001.856	106,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	8.205.685	8.695.658	106,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	688.519	757.809	110,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	532.653	548.389	103,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	3.661.862	4.068.156	111,1
2.1.	Naknade za koncesiju	405.841	531.844	131,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	2.682.438	2.748.274	102,5
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	573.583	788.038	137,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.205.948	1.566.683	129,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	282.673	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	1.205.948	1.284.010	106,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	9.511.390	13.748.088	144,5
4.1.	Komunalni doprinos	5.320.179	10.176.302	191,3
4.2.	Komunalna naknada	1.638.279	2.044.073	124,8
4.3.	Naknade za priključak	2.552.932	1.527.713	59,8
5.	Prihodi po posebnim propisima	4.207.557	2.159.013	51,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	157.500	129.015	81,9
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	4.050.057	2.029.998	50,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	4.351.017	1.636.434	37,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	3.323.742	626.240	18,8
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.003.098	1.010.194	100,7
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	24.177	0	-
	Ukupno	32.364.631	33.180.230	102,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Makarska koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 14.

Tablica broj 14

Potraživanja
grada Makarske koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	39.486.523	41.903.101	106,1
1.1.	Potraživanja za poreze	14.785.559	14.209.747	96,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	3.038.861	3.431.445	112,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	20.878.493	23.513.249	112,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	764.861	734.367	96,0
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	18.749	14.293	76,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	10.995.014	9.955.734	90,5
3.	Druga potraživanja	1.464.679	1.218.488	83,2
	Ukupno	51.946.216	53.077.323	102,2

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 51.946.216,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 53.077.323,00 kn što je za 1.131.107,00 kn ili 2,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 19.897.093,00 ili 60,0% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 23.513.249,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju sa 44,3%, potraživanja za poreze u iznosu 14.209.747,00 kn ili 26,8%, te potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 9.955.734,00 kn ili 18,7%. Sva druga potraživanja iznose 5.398.593,00 kn i čine 10,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Makarska ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od gradskih poreza koji se odnose na porez na kuće za odmor i na korištenje javnih površina, naplatu obavlja grad Makarska na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose porez na potrošnju i porez na tvrtku naplaćuje Porezna uprava, ispostava Makarska kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Naplatu dijela prihoda od prodaje nefinancijske imovine (prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) obavlja trgovačko društvo u vlasništvu grada Makarske. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada na koncesije na pomorskom dobru, spomenička renta i naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta), te dio prihoda po posebnim propisima (boravišna pristojba) naplaćuje se putem drugih subjekata.

Razrez prihoda iz nadležnosti grada Makarske obavlja se ovisno o vrsti prihoda putem dva upravna odjela: odjela za proračun i financije i odjela za gospodarenje prostorom, te odsjeka za pravne poslove. Upravni odjeli i odsjek nadležni za razrez prihoda izdaju rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Za obavljanje navedenih poslova zadužena je po jedna osoba u svakom nadležnom odjelu i odsjeku. Za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate zadužene su tri osobe te voditelj odsjeka za komunalno gospodarstvo.

Porezna uprava, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima na potrošnju i tvrtku, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja. Grad Makarska nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti na bilo koji način utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza na potrošnju i tvrtku za koje potraživanja koncem 2011. iznose 3.507.167,00 kn, što je tri puta više u odnosu na ostvarene prihode od gradskih poreza u 2011. koji su iznosili 1.295.276,00 kn.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Makarska trebao analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza na tvrtku od Porezne uprave. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Makarska samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanjem Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u 2011. u iznosu 2.044.073,00 kn što čini 6,2% vlastitih prihoda odnosno 3,3% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 1.638.279,00 kn veći su za 405.794,00 kn ili 24,8%. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 4.194.549,00 kn što čini 205,2% ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2011. Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je odlukom utvrđena za cijelo područje grada Makarske. Obračun komunalne naknade obavlja odsjek za komunalne poslove. Naplaćuje se za poslovni, stambeni, garažni i industrijski prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište (dalje u tekstu: nekretnine) na temelju rješenja. Tijekom 2011. je doneseno 7 140 rješenja, od toga 6 462 stanovništvu i 678 rješenja pravnim osobama. Rješenja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12) izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora te građevinskog zemljišta. Baza obveznika komunalne naknade koju vodi komunalni odjel, na koncu 2011. sadrži podatke o 7 137 obveznika, a ažurira se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika, komunalnog redara i drugih. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Veliki broj vlasnika odnosno korisnika ne prijavljuju nastalu promjenu, a Zakonom nije određeno vrijeme nastanka obveze, primjerice, datum pravomoćnosti odobrenja nadležnog tijela za uporabu građevine, datum kupoprodajnog ili darovnog ugovora, datum pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, datum ugovora o najmu ili zakupu i drugo. U navedenim slučajevima nema točnih podataka za razrez i naplatu, rješenja se izdaju na pogrešne osobe, a naplata je otežana, te je ocjenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se propisati postupci za utvrđivanje novih obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije i naknade za korištenje nefinancijske imovine u ukupnom iznosu 4.068.156,00 kn. Najveći dio prihoda se odnosi na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine koji su ostvareni u iznosu 2.748.274,00 kn i čini 8,5% vlastitih prihoda odnosno 4,4% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni u iznosu 2.682.438,00 kn veći su za 65.836,00 kn ili 2,4%.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine se odnose na zakup poslovnih prostora, najam stanova u vlasništvu grada Makarske i drugo. Prihodi od zakupa poslovnih prostora u 2011. su ostvareni u iznose 2.670.956,00 kn. Grad Makarska ima u vlasništvu 62 poslovna prostora ukupne površine 4 660,15 m² od čega je u 2011. u zakupu bilo 60 poslovnih prostora ili 82,2%. Postupak, uvjeti i način davanja u zakup poslovnih prostora utvrđeni su Odlukom o zakupu poslovnih prostora iz 2005. i 2008. i Zaključkom o utvrđivanju početnih cijena zakupnine za poslovne prostore u vlasništvu iz 2006., 2008. i 2011. donesenim u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora. Poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnih natječaja ili su ugovori zaključeni s prethodnim zakupcima. Grad Makarska, također ima poslovne prostore koje koriste tri političke stranke i 17 udruga građana i neprofitabilnih ustanova s ugovorenom zakupninom po povlaštenim cijenama. Ugovori o zakupu poslovnih prostora s tri političke stranke zaključeni su u ranijim godinama na razdoblje od pet do deset godina s ugovorenom zakupninom po povlaštenim cijenama, a dani su političkim strankama u zakup bez provedenog natječaja. Ugovori su zaključeni s ugovorenom zakupninom u iznosu 1,00 kn/m², dok je zakupnine za druge poslovne prostore iznosila od 28,00 kn/m² do 216,00 kn/m², ovisno o zoni i namjeni. Odredbom člankom 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11) koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostori u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade ili s povlaštenom zakupninom, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 53.077.323,00 kn i čine 85,8% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka u 2011. Dospjela potraživanja iznose 37.203.123,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za gradske poreze u iznosu 14.209.747,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 10.073.169,00 kn, prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 8.341.582,00 kn i potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 4.194.549,00 kn. Pojedina iskazana potraživanja s rokom dospijecha do godinu dana iznose 6.761.188,00 kn, do tri godine iznose 3.417.057,00 kn, do pet godina iznose 3.547.921,00 kn, te potraživanja starija od pet godina iznose 15.135.375,00 kn. Za dospjela potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo nema podataka o starosti potraživanja. Grad Makarska ima značajna potraživanja starija od pet godina (za komunalni doprinos, porez za korištenje javnih površina, komunalnu naknadu, zakup poslovnih prostora, porez na kuće za odmor, naknadu za korištenje javnih površina, priključenje na komunalnu infrastrukturu i najamninu) jer ne otpisuje potraživanja. Velik dio ovih potraživanja u iznosu 11.171.265,00 kn se vode kao sumnjiva i sporna potraživanja. Grad Makarska nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) poduzimane su razne mjere naplate te su za dospjela potraživanja od poreza na korištenje javnih površina, poreza na kuće za odmor, zakupa poslovnih prostora, spomeničke rente, koncesija na pomorskom dobru, zakupa stanova, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za korištenje prodajnih mjesta na tržnici i prodaje zemljišta u ukupnom iznosu 10.586.103,00 kn pokrenuti postupci naplate potraživanja putem donesenih rješenja o ovrsi, pokrenutih sudskih tužbi i naplaćivanja zadužnica (pokrenuto je ukupno 1 229 postupka). Od drugih mjera naplate provode se usmene opomene (telefonom) za pravne osobe, upućivane su pisane opomene (3 381 opomena), te odobravana obročna otplata duga. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

U provođenju revizije izračunavani su koeficijenti naplate, te je utvrđeno da se uglavnom naplati manje prihoda od razreza za tekuću godinu (u omjer stavljeni ostvareni prihodi u 2011. neovisno na koje se razdoblje odnose i zaduženje odnosno razrez za 2011.), te da su pojedina potraživanja veća ili približno jednaka godišnjem zaduženju (u omjer stavljen potraživanja koncem 2011. i zaduženje za 2011.), te da je značajan dio potraživanja po vrstama koncem godine veći u odnosu na početak godine.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode značajna, Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Grad Makarska putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Makarska bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Makarska, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Omiš

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Omiš kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko dalmatinske županije. Površina grada Omiša je 266,20 km². Obuhvaća naselja Blato na Cetini, Borak, Čelina, Čisla, Donji Dolac, Dubrava, Gata, Gornji Dolac, Kostanje, Kučiće, Lokva Rogoznica, Marušići, Mimice, Naklice, Nova Sela, Omiš, Nemira, Ostrvica, Pisak, Podašpilje, Podgrađe, Putišići, Seoca, Slime, Smolonje, Srijane, Stanići, Svinišće, Trnbusi, Tugare, Zakučac i Zvečanje. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 14 872 stanovnika, 5 009 kućanstava i 10 640 stambenih jedinica.

Na području grada Omiša koncem ožujka 2011. je bilo 2 434 zaposlenika u pravnim osobama,¹³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., su bila 194 poduzetnika.¹⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Omiša, ustrojeni su ured gradonačelnika, upravni odjel za komunalno-stambenu djelatnost, uređenje prostora i zaštitu okoliša, upravni odjel za gospodarstvo i društvene djelatnosti, te vlastiti pogon. Koncem 2011. grad Omiš je imao 39 zaposlenika od čega ih je 11 u vlastitom pogonu. Ima četiri proračunskih korisnika u kojima je bilo 55 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Omiša, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 42.127.214,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 5.434.664,00 kn ili za 14,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 45,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 55,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Omiša ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 15.

¹³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁴ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 15

Vlastiti prihodi
grada Omiša ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	996.727	999.764	100,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	371.236	372.319	100,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	167.396	157.764	94,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	458.095	469.681	102,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	5.871.034	4.826.086	82,2
2.1.	Naknade za koncesiju	784.120	606.176	77,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	3.027.487	2.877.515	95,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.059.427	1.342.395	65,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	615.598	863.867	140,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	7.070.429	11.211.594	158,6
4.1.	Komunalni doprinos	1.550.549	5.704.006	367,9
4.2.	Komunalna naknada	5.519.880	5.222.288	94,6
4.3.	Naknade za priključak	0	285.300	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	625.017	186.073	29,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	61.048	97.471	159,7
5.2.	Doprinos za šume	0	49	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	563.969	88.553	15,7
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.478.988	5.314.997	359,4
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	110.407	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.368.581	5.314.997	388,4
	Ukupno	16.657.793	23.402.381	140,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Omiša koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 16.

Tablica broj 16

Potraživanja
grada Omiša koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	11.079.562	11.046.879	99,7
1.1.	Potraživanja za poreze	5.145.961	5.397.576	104,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.865.526	1.998.151	107,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.068.075	3.651.152	89,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.662.492	2.702.889	101,5
3.	Druga potraživanja	358.361	374.493	104,5
	Ukupno	14.100.415	14.124.261	100,2

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 14.100.415,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 14.124.261,00 kn, što je za 23.846,00 kn ili 0,2% više u odnosu na konac 2010.

Povećanje potraživanja se odnosi na rast svih potraživanja, osim potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade. Ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 9.278.120,00 ili 39,6% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za poreze u iznosu 5.397.576,00 kn ili 38,2%, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 3.651.152,00 kn ili 25,9%, te potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 2.702.889,00 koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 19,1%. Sva druga potraživanja iznose 2.372.644,00 kn i čine 16,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Omiš ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te prihode od prodaje nefinancijske imovine naplatu obavlja grad Omiš na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose porez na potrošnju, porez na tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Naplata dijela prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina i korištenje prostora elektrana) se ostvaruje prema obračunu obveznika, a dio se naplaćuje putem drugih subjekata (naknada za koncesije za zahvaćanje voda, koncesija na pomorsko dobro i boravišna pristojba).

Razrez prihoda iz nadležnosti grada Omiša se obavlja ovisno o vrsti prihoda putem pravnog odjela za komunalno-stambenu djelatnost, uređenje prostora i zaštitu okoliša i odsjeka za proračun i računovodstvo. Odjel i odsjek nadležni za razrez prihoda donose rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Za obavljanje ovih poslova zadužene su tri osobe. Za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate zadužena je radna skupina koju sačinjavaju: gradonačelnik, zamjenik gradonačelnika, voditelj odsjeka za proračun i računovodstvo i pročelnik upravnog odjela za komunalno-stambenu djelatnost, uređenje prostora i zaštitu okoliša.

Porezna uprava, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja. Grad Omiš nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 5.397.576,00, što je više za pet puta, odnosno za 4.397.812,00 kn ili 439,9% ostvarenih prihoda od gradskih poreza u 2011. koji su iznosili 999.764,00 kn.

S obzirom da grad Omiš daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Omiš trebao preuzeti naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor i ostvariti učinkovitiju naplatu prihoda od gradskih poreza. Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera.

Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Omiš samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade u 2011. ostvareni su u iznosu 5.222.288,00 kn što čini 22,3% vlastitih prihoda odnosno 12,4% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 5.519.880,00 kn manji su za 297.592,00 kn ili 5,4%. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 2.884.961,00 kn što čini 55,3% ostvarenih prihoda od komunalne naknade za navedenu godinu.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je odlukom utvrđena za sva naselja na području grada Omiša. Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za komunalno-stambenu djelatnost, uređenje prostora i zaštitu okoliša. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja. Rješenja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12) izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora, te građevinskog zemljišta. Baza obveznika komunalne naknade koju vodi komunalni odjel sadrži podatke o 4 623 obveznika, a ažurira se na temelju prijave obveznika odnosno korisnika ili vlasnika, komunalnog redara i drugih. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Međutim, većina vlasnika odnosno korisnika ne prijavljuje pravodobno nastalu promjenu, jer Zakonom nije određeno vrijeme nastanka obveze, primjerice, datum pravomoćnosti odobrenja nadležnog tijela za uporabu građevine, datum kupoprodajnog ili darovnog ugovora, datum pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, datum ugovora o najmu ili zakupu i drugo. U navedenim slučajevima nema točnih podataka za razrez i naplatu, rješenja se izdaju na pogrešne osobe, a naplata je otežana.

Revizijom je ocjenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, zakup, te osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to zakonski određeno za dostavu podataka Poreznoj upravi. Državni ured za reviziju predlaže usvojiti postupke za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije i naknade za korištenje nefinancijske imovine u ukupnom iznosu 4.826.086,00 kn. Najveći dio prihoda odnosi se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine koji su ostvareni u iznosu 2.877.515,00 kn i čine 12,3% vlastitih prihoda odnosno 6,8% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni u iznosu 3.027.487,00 kn manji su za 149.972,00 kn ili 4,9%.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine se odnose na zakup poslovnih prostora i javnih površina u vlasništvu grada Omiša. Prihodi od zakupa poslovnih prostora u 2011. ostvareni su u iznosu 1.332.654,00 kn. Prema dostavljenim podacima nadležnog odjela, Grad Omiš raspolaže sa 36 poslovnih prostora od čega je u 2011. u zakupu bilo 27 poslovnih prostora ili 75,0%. Postupak, uvjeti i način davanja u zakup poslovnih prostora utvrđeni su Odlukom o davanju u zakup poslovnog prostora iz veljače 2010. donesenom u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11). Za devet poslovnih prostora ne ostvaruje se prihod od zakupnine jer šest poslovnih prostora nije u zakupu (za jedan je u pripremi javni natječaj, dva poslovna prostora su u posjedu mjesnih odbora nakon otkaza ugovora od strane zakupaca, nad jednim zakupnikom je otvoren stečaj, te su dva ugovora za zakup otkazana jer nije izvršeno ugovoreno ulaganje, odnosno zbog neplaćanja najamnine) dok su tri poslovna prostora dodijeljena korisnicima bez naknade (udruzi folklor, udruzi vojnih invalida i klubu žena liječenih na dojci). Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja u skladu sa odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 14.124.261,00 kn i čine 33,5% ukupno ostvarenih prihoda i primitaka u 2011, od čega dospjela potraživanja iznose 13.483.561,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na gradske poreze u iznosu 5.397.576,00 kn, komunalnu naknadu 2.884.961,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo 2.534.176,00 kn i zakup nekretnina u iznosu 977.695,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 460.250,00 kn i naknadu za koncesijska odobrenja u iznosu 356.343,00 kn, koja ukupno čine 93,5% dospjelih potraživanja. Navedena potraživanja s rokom dospjeća do godinu dana iznose 2.020.080,00 kn, do tri godine iznose 1.414.386,00 kn, do pet godina iznose 1.045.308,00 kn, te potraživanja starija od pet godina iznose 3.224.453,00 kn. Za dospjela potraživanja od gradskih poreza čiju naplatu obavlja Porezna uprava nema podataka o starosti potraživanja. Grad Omiš ima značajna potraživanja starija od pet godina (za komunalnu naknadu, prodaju stanova sa stanarskim pravom, komunalni doprinos, zakup poslovnih prostora i prodaju zemljišta).

U 2011. otpisana su potraživanja za komunalnu naknadu i zakup poslovnog prostora u ukupnom iznosu 381.758,00 kn na temelju odluke gradonačelnika. Grad Omiš nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja u iznosu 8.085.985,00 kn (za komunalni doprinos, komunalnu naknadu, zakup poslovnih prostora, zakup javnoprometnih površina, naknadu za korištenje prostora elektrana, naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina, boravišnu pristojbu, naknadu za korištenje pomorskog dobra) obveznicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Za naplatu dijela potraživanja koja se odnose na komunalni doprinos, naknadu za korištenje pomorskog dobra, zakup javnoprometnih površina i potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u ukupnom iznosu 774.153,00 kn, pored upućivanja opomena, pokrenuti su postupci ovrhe. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Grad Omiš nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Grad Omiš ne raspolaže sustavnim i cjelovitim podacima o rezultatima provedenih mjera jer ne vodi evidenciju za ukupno pokrenute mjere naplate, ne prati ukupne troškove nastale pri provođenju mjera naplate, te ne analizira učinak poduzetih mjera (primjerice: odnos ukupnih potraživanja za koji su pokrenute mjere naplate i naplaćenih potraživanja, te rashoda koji su vezani za provođenja mjera naplate kao što su rashodi za odvjetnike, javne bilježnike, sudske takse, naknade, poštarinu i druge rashode ovrha i tužbi).

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, te da su potraživanja otpisivana, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Grad Omiš putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Omiš bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Omiša, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Sinj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Sinj kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko dalmatinske županije. Površina grada Sinja je 181,00 km². Obuhvaća naselja Bajagić, Brnaze, Čitluk, Glavice, Gljev, Jasensko, Karakašica, Lučane, Obrovac Sinjski, Radošić, Sinj, Suhač, Turjaci, Zelovo. Grad Sinj pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 24 832 stanovnika, 7 692 kućanstava i 9 326 stambenih jedinica.

Na području grada Sinja koncem ožujka 2011. je bilo 3 091 zaposlenika u pravnim osobama,¹⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., su bila 248 poduzetnika.¹⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Sinja, ustrojeni su upravni odjel za administrativno stručne poslove, odjel za komunalne djelatnosti, odjel za prostorno planiranje, gospodarenje prostorom i razvoj, odjel za društvene djelatnosti, te tajništvo. Koncem 2011. grad Sinj je imao 45 zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 76 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Sinja, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 63.667.641,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 5.096.857,00 kn ili za 7,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 30,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 21,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Sinja ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 17.

¹⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁶ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 17

Vlastiti prihodi
grada Sinja ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	1.563.108	1.700.753	108,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	898.244	1.015.779	113,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	158.958	117.472	73,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	505.906	567.502	112,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	742.407	1.003.955	135,2
2.1.	Naknade za koncesiju	38.746	31.526	81,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	481.054	771.708	160,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	222.607	200.721	90,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	190.364	181.344	95,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	11.523.635	7.308.924	63,4
4.1.	Komunalni doprinos	1.728.613	794.172	45,9
4.2.	Komunalna naknada	9.644.022	6.425.752	66,6
4.3.	Naknade za priključak	151.000	89.000	58,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	63.163	153.222	242,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	7.178.188	3.518.608	49,0
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	6.853.554	1.945.059	28,4
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	324.634	1.573.549	484,7
	Ukupno	21.260.865	13.866.806	65,2

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Sinja koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 18.

Tablica broj 18

Potraživanja
grada Sinja koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	16.773.027	17.363.416	103,5
1.1.	Potraživanja za poreze	3.360.497	2.789.868	83,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.254.523	1.131.911	90,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	11.148.447	12.185.277	109,3
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	1.009.560	1.256.360	124,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	681.668	488.804	71,7
3.	Druga potraživanja	63.053	30.366	48,2
	Ukupno	17.517.748	17.882.586	102,1

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 17.517.748,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 17.882.586,00 kn, što je za 364.838,00 kn ili 2,1% više u odnosu na konac 2010. Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 4.017.780,00 kn ili 29,0% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 12.185.277,00 kn ili koja u ukupnim potraživanja sudjeluju sa 68,2%. Slijede potraživanja za poreze u iznosu 2.789.868,00 kn ili 15,6%, potraživanja za kazne i pravne mjere, te za ostale prihode u iznosu 1.256.360,00 kn ili 7,0% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 1.651.081,00 kn i čine 9,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Sinj ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te prihode od prodaje nefinancijske imovine naplatu obavlja grad Sinj na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose porez na potrošnju i porez na tvrtku naplaćuje Porezna uprava, ispostava Sinj kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Dio prihoda od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, naknada za koncesije za zahvaćanje voda i boravišna pristojba) se naplaćuje prema obračunu obveznika i putem drugih subjekata. Razrez prihoda iz nadležnosti grada Sinja, se obavlja ovisno o vrsti prihoda putem upravnog odjela za prostorno uređenje, komunalnu djelatnost, gospodarstvo i upravljanje imovinom i upravnog odjela za financije. Upravni odjeli nadležni za razrez prihoda donose rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Za obavljanje ovih poslova zaduženo je pet osoba. Za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate zadužene su tri osobe.

Porezna uprava, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i drugo ne dostavlja i grad Sinj nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 2.106.884,00 kn, što je tri puta više u odnosu na ostvarene prihode od gradskih poreza u 2011. koji su iznosili 684.984,00 kn.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Sinj trebao analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Vezano za prihode od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Sinj samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade ostvareni su u 2011. u iznosu 6.425.752,00 kn što čini 46,3% vlastitih prihoda odnosno 10,1% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 9.644.022,00 kn manji su za 3.218.270,00 kn ili 33,4%. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 11.679.232,00 kn što je približno dva puta više od ostvarenog prihoda od komunalne naknade u 2011. Razlog slabije naplate se najvećim dijelom odnosi na pad prihoda od Ministarstva obrane koje je tijekom kolovoza 2011. darovalo gradu Sinju vojarnu (obveza za komunalnu naknadu je iznosila mjesečno 20.923,00 kn). Također je vojni kompleks Kukuzovac, za kojeg je zaduženje mjesečno iznosilo 340.168,00 kn u rujnu 2011. predan Agenciji za upravljanje državnom imovinom koja je oslobođena plaćanja komunalne naknade. Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je odlukom utvrđena za sva naselja na području grada Sinja. Obračun komunalne naknade obavlja odsjek za komunalno djelatnost. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište (dalje u tekstu: nekretnine) na temelju rješenja. Rješenja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) izdaju vlasnicima, odnosno korisnicima poslovnog, stambenog i garažnog prostora, te građevinskog zemljišta. Baza obveznika komunalne naknade koju vodi komunalni odsjek sadrži podatke o 8 530 obveznika, a ažurira se tromjesečno na temelju prijave obveznika odnosno korisnika ili vlasnika, komunalnog redara i drugih.

Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Veliki broj vlasnika odnosno korisnika ne prijavljuju pravodobno nastalu promjenu, jer navedenim Zakonom nije određeno vrijeme nastanka obveze, primjerice, datum pravomoćnosti odobrenja nadležnog tijela za uporabu građevine, datum kupoprodajnog ili darovnog ugovora, datum pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, datum ugovora o najmu ili zakupu i drugo. U navedenim slučajevima nema točnih podataka za razrez i naplatu, rješenja se donose na pogrešne osobe, a naplata je otežana. Zbog toga se od ukupnih potraživanja za komunalnu naknadu na koncu godine u iznosu 11.681.677,00 kn značajan dio u iznosu 4.115.824,00 kn ili 35,2% odnosi na dugovanja pravnih i fizičkih osoba koje više ne obavljaju djelatnost ili su napustili poslovni prostor, te je ocijenjeno da treba usklađivati podatke unesene u bazu podataka sa stvarnim stanjem. Naplata prihoda od komunalne naknade bila bi učinkovitija odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se propisati postupci za utvrđivanje novih obveznika plaćanja komunalne naknade.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije i naknade za korištenje nefinancijske imovine u ukupnom iznosu 1.003.956,00 kn. Najveći dio prihoda se odnosi na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvarene u iznosu 771.708,00 kn, što čini 5,6% vlastitih prihoda. Grad Sinj raspolaže s 26 nekretnina u kojima je 71 poslovni prostor. Od ukupnog broja poslovnih prostora, sedam prostora je dano u zakup javnim natječajem, jedan u koncesiju te je za jedan poslovni prostor zaključen ugovor o ustupanju prava građenja. Za preostale poslovne prostore ne ostvaruju se prihodi od zakupnine jer je grad Sinj dao osam poslovnih prostora na korištenje bez naknade i provedenih natječaja političkim strankama, te 22 poslovna prostora udrugama, sportskim klubovima ustanovama i trgovačkim društvima u vlasništvu grada Sinja (na temelju zaključaka o davanju na korištenje i ugovora o korištenju). Dio poslovnih prostora koristi se bez akta o korištenju, dio poslovnih prostora je prazan (jer su u ruševnom stanju), za dio se vodi sudski postupak i povrat bivšim vlasnicima, a za dio nije izvršeno etažiranje i uknjižba prava vlasništva. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11) koji se promjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 17.882.586,00 kn i čine 28,1% od ukupno ostvarenih prihoda i primitaka u 2011. Odnose na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 17.363.416,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine 488.804,00 kn i druga potraživanja u iznosu 30.366,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 17.671.864,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 11.679.232,00 kn, gradske poreze u iznosu 2.789.868,00 kn (porez na tvrtku 1.723.900,00 kn, porez na korištenje javnih površina 682.984,00 kn i potrošnju 382.984,00 kn) i potraživanja od jedinica lokalne samouprave za naknadu za korištenje odlagališta otpada u iznosu 1.256.360,00 kn.

Za veliki dio potraživanja čiju naplatu obavlja grad Sinj (potraživanja za porez na korištenje javnih površina, zakup poslovnog prostora, komunalni doprinos i potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo) kao i za dospjela potraživanja od gradskih poreza čiju naplatu vodi Porezna uprava, nema podataka o starosti potraživanja.

Od potraživanja čiju naplatu obavlja grad Sinj, a vode se po starosti, potraživanja s rokom dospjeća do godinu dana iznose 2.809.097,00 kn, potraživanja s dospjećem do tri godine iznose 2.269.128,00 kn, potraživanja s dospjećem do pet godina iznose 906.405,00 kn, dok potraživanja starija od pet godina iznose 6.049.685,00 kn i najam stanova 51.623,00 kn). U 2011. grad Sinj nije otpisivao potraživanja.

Grad Sinj nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Prema izvješću Porezne uprave za naplatu potraživanja od gradskih poreza u iznosu 2.789.868,00 kn poduzimane su mjere naplate pokretanjem postupaka ovrha, donošenjem rješenja o pljenidbi novčanih sredstava i plaća, te upućivanjem opomena. Za naplatu potraživanja za naknadu za zbrinjavanje komunalnog otpada u iznosu 1.256.360,00 kn, etažnu najamninu 131.767,00 kn, zaštićenu najamninu 140.442,00 kn, kamate po danim poduzetničkim kreditima 103.674,00 kn, naknadu za koncesije za obavljanje pogrebnih usluga 35.032,00 kn, naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina 21.806,00 kn, naknadu za zauzetu površinu eksploatacijskog polja 159.985,00 kn, potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 488.804,00 kn ili ukupno 2.337.870,00 kn upućene su opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Grad Sinj putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Sinj bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Sinja, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Solin

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Solin kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Solina je 18,4 km². Obuhvaća naselja Blaca, Kučine, Mravince, Solin i Vranjic. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 23 985 stanovnika, 7 872 kućanstava i 9 252 stambene jedinice.

Na području grada Solina koncem ožujka 2011. je bilo 5 223 zaposlenika u pravnim osobama,¹⁷ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bilo 490 poduzetnika.¹⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Solina, ustrojeni su ured gradonačelnika, upravni odjel za komunalne djelatnosti, gospodarstvo i upravljanje prostorom, upravni odjel za javne djelatnosti, upravni odjel za pravne i opće poslove i upravni odjel za proračun i računovodstvo, a za obavljanje komunalnih djelatnosti osnovan je vlastiti pogon. Koncem 2011. grad Solin je imao 116 zaposlenika od toga u upravnim tijelima 49, a u vlastitom pogonu 67. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 150 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Solina, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 86.742.470,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 11.578.994,00 kn ili 15,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 56,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 47,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Solina ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 19.

¹⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁸ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 19

Vlastiti prihodi
grada Solina ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	804.227	1.027.901	127,8
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	162.071	187.708	115,8
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	642.156	840.193	130,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.401.446	2.417.229	100,7
2.1.	Naknade za koncesiju	527.592	665.709	126,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.184.484	765.993	64,7
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	689.370	985.527	143,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	239.983	401.343	167,2
4.	Komunalni doprinosi i naknade	29.279.386	30.616.432	104,6
4.1.	Komunalni doprinos	6.010.211	7.240.596	120,5
4.2.	Komunalna naknada	22.782.975	23.192.092	101,8
4.3.	Naknade za priključak	486.200	183.744	37,8
5.	Prihodi po posebnim propisima	3.328.928	2.003.965	60,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	130.964	154.884	118,3
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	3.197.964	1.849.081	57,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.000.296	4.658.805	77,6
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	1.581.014	2.732.132	172,8
6.2.	Građevinskih objekata	4.419.282	1.926.673	43,6
Ukupno:		42.054.266	41.125.675	97,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Solina koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 20.

Tablica broj 20

Potraživanja
grada Solina koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	18.889.067	21.286.541	112,7
1.1.	Potraživanja za poreze	2.526.715	2.603.443	103,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	349.795	240.436	68,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	15.592.082	16.433.500	105,4
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	420.475	2.009.162	477,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.370.650	1.322.846	55,8
3.	Druga potraživanja	26.875	69.028	256,8
	Ukupno	21.286.592	22.678.415	106,5

Potraživanja su koncem 2010. iznosili 21.286.592,00 kn, a koncem 2011. su iznosili 22.678.415,00 kn što je za 1.391.823,00 kn ili 6,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi za prihode koje je grad Solin prikupljao za druge (naknada za uređenje voda i naknada za skupljanje i odvoz komunalnog otpada). Potraživanja za prihode poslovanja na koncu 2011. su iznosili 21.286.541,00 kn, što je za 2.397.474,00 kn ili 12,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Navedena potraživanja čine 93,9% ukupnih potraživanja. Na dospjela potraživanja odnosi se 19.474.462,00 kn, a na nedospjela 1.812.079,00 kn. Prema podacima iskazanim u upitniku, od dospjelih potraživanja iskazana su potraživanja starosti do godinu dana u iznosu 3.738.625,00 kn, starosti od jedne do tri godine 3.562.440,00 kn, potraživanja od tri do pet godina starosti 2.463.528,00 kn i potraživanja starija od pet godina iznose 880.262,00 kn, a nisu iskazana potraživanja po starosti u iznosu 8.829.607,00 kn. Tijekom 2011. grad Solin je otpisao potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu 279.111,00 kn, odnose se na zastarjela i nenaplativa potraživanja.

Ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 18.447.260,00 kn ili 44,8% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 7.616.016,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 5.369.515,00 kn, gradske poreze u iznosu 2.603.443,00 kn i naknade za uređenje voda (prihod koji Grad prikuplja za Hrvatske vode) u 2.413.512,00 kn, od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 852.239,00 kn i prodaje grobnica 337.083,00 kn (dospjelo 251.372,00 kn i nedospjelo 85.711,00 kn).

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Solin ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju) obavlja Porezna uprava, Ispostava Solin.

Naplata prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Solin na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti grada Solina obavlja upravni odjel za komunalne djelatnosti, gospodarstvo i upravljanje prostorom i upravni odjel za proračun i računovodstvo. Grad Solin je poduzimao mjere naplate dospjelih potraživanja, dužnicima su slane opomene i ispostavljena rješenja o prisilnoj naplati dugovanja s pripadajućim zateznim kamatama.

Početakom 2011. potraživanja za gradske poreze (porez na potrošnju i porez na tvrtku) su iznosila 2.526.715,00 kn, a koncem navedene godine 2.603.443,00 kn. Porezna uprava je u 2011. na ime gradskih poreza naplatila 159.569,00 kn ili 6,1% duga. Grad Solin nema saznanja o dužnicima, poduzetim mjerama naplate, starosti potraživanja i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu gradskih poreza za koje su potraživanja koncem godine 153,3% veća od ostvarenih prihoda. Navedena potraživanja odnose na prihode od poreza na tvrtku u iznosu 2.339.638,00 kn i poreza na potrošnju u iznosu 263.805,00 kn.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Solin trebao analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Vezano za prihode od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Solin samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Grad Solin nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Vrijednosno značajnija potraživanja grada Solina odnose se na potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu 7.616.016,00 kn i komunalnog doprinosa u iznosu 5.369.515,00 kn, koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 57,3%. Za naplatu potraživanja od komunalne naknade i komunalnog doprinosa provedene su prisilne mjere naplate, doneseno je 698 rješenja o ovrsi na temelju kojih je do konca godine naplaćeno 3.776.807,00 kn. U stečajnu masu prijavljen je dio potraživanja u iznosu 2.730.733,00 kn. Za dio potraživanje od komunalnog doprinosa u iznosu 1.482.000,00 kn putem odvjetnika pokrenut je postupak aktiviranja hipoteke, pred Općinskim sudom radi prodaje založne nekretnine. Za naplatu preostalih potraživanja (komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za uređenje voda, prodanih grobnica, grobne naknade, stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, zakupa i iznajmljivanja imovine, koncesija i drugih prihoda) u iznosu 8.250.895,00 kn, osim opomena druge mjere naplate nisu poduzimane. Za naplatu potraživanja od komunalnog doprinosa kao instrumenti osiguranja plaćanja obveznici prilažu zadužnicu, izjavu ovjerenu kod javnog bilježnika o prisilnoj naplati komunalnog doprinosa ugovorenog na obročno plaćanje, te se zasniva založno pravo na nekretnini. Grad Solin je ranijih godina prakticirao odgodu plaćanja komunalnog doprinosa, te nije uzimao kvalitetna sredstva osiguranja plaćanja iz kojih razloga su dospjela potraživanja za ove prihode koncem 2011. iznosila 5.369.515,00 kn. Radi zastare i nemogućnosti naplate otpisana su potraživanja od komunalne naknade u iznosu 279.111,00 kn. Grad Solin nije donio akt o postupku otpisa potraživanja.

Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi od komunalne naknade i doprinosa

Prihodi od komunalne naknade za 2011. ostvareni su u iznosu 23.192.092,00 kn i čine 56,4% vlastitih prihoda, te prihodi od komunalnog doprinosa u iznosu 7.240.596,00 kn ili 17,6% vlastitih prihoda.

Grad Solin je svim korisnicima komunalne naknade u siječnju 2011. izdao nova rješenja. Ukupno je doneseno 7 217 rješenja, od toga je u 2012. doneseno novih 122 rješenja. Potraživanja za komunalnu naknadu početkom godine iznosila su 6.861.865,00 kn, zaduženje za 2011. iznosilo je 24.003.258,00 kn, što čini ukupno zaduženje u iznosu 30.865.123,00 kn, od čega je tijekom godine naplaćeno je 22.969.996,00 kn ili 74,4% duga. Od navedenih potraživanja za komunalnu naknadu 1.759.108,00 kn se odnosi na potraživanja čija je starost do jedne godina, 1.738.800,00 kn od jedne do tri godine, 1.001.432,00 kn od tri do pet godina i potraživanja u iznosu 385.943,00 kn su starija od pet godina. Radi zastare i nemogućnosti naplate na temelju odluke gradonačelnika otpisan je dio potraživanja u iznosu 279.111,00 kn (od stanovništva 202.942,00 kn i pravnih osoba 76.169,00 kn) te potraživanja na koncu godine iznose 7.616.016,00 kn. Iskazana potraživanja su u potpunosti dospjela. Za naplatu potraživanja od komunalne naknade u iznosu 7.616.016,00 kn grad Solin je slao opomene stanovništvu i pravnim osobama, te su pokretani postupci radi naplate duga putem ovrha. Pravnim osobama i stanovništvu su slane opomena za dug visine iznad 500,00 kn. Pokretani su postupci naplate putem ovrha za dug stanovništvu iznad 2.000,00 kn, a pravnim osobama iznad 500,00 kn. Za naplatu potraživanja od pravnih osoba poslano je 219 opomena, doneseno je 155 rješenja o ovrsi u iznosu 3.408.667,00 kn, te su prijavljena potraživanja u stečajnu masu u iznosu 2.730.733,00 kn. Na temelju rješenja o ovrsi do dana obavljanja revizije naplaćeno 1.432.003,00 kn ili 42,0%. Za naplatu potraživanja od stanovništva poslano je 1.711 opomena te je doneseno 541 rješenje o ovrsi u iznosu 1.874.500,00 kn, od čega je do dana obavljanja revizije naplaćeno 562.350,00 kn ili 30,0%.

Grad Solin utvrđuje nove obveznike na način da investitor stambenih i poslovnih zgrada dostavlja popis osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Međutim, značajno je otežano utvrđivanje obveznika u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore koji su postali nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanja posjeda na razne druge načine. Za navedene slučajeve Grad Solin nije poduzeo mjere za sveobuhvatno utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade. Zbog navedenog u bazi podataka se kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode umrle osobe, likvidirana trgovačka društava, nepostojeći obrti, te osobe koji nisu stvarni obveznici plaćanja. Revizijom je ocjenjeno da bi naplata prihod od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, ugovaranje zakupa, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave. Grad Solin u skladu s odredbama članka 17. Zakona o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09) uz komunalnu naknadu koja se obračunava i naplaćuje prema propisima o komunalnom gospodarstvu naplaćuje i naknadu za uređenje voda. Naknada je obračunavana u skladu s odredbama Uredbe o visini naknade za uređenje voda (Narodne novine 82/10) iz lipnja 2010. Rješenja o visini naknade za uređenje voda stanovništvu od 1. siječnja 2011. dostavlja grad Solin i ispostavlja uplatnice zajedno s obračunanim iznosom komunalne naknade. Sredstva su uplaćivana na račun proračuna, a grad Solin je Hrvatskim vodama dostavljao podatke o iznosima obračunane i naplaćene naknade, te je naplaćene iznose naknade za uređenje voda prenosio na uplatne račune Hrvatskih voda. Potraživanja od naknada za uređenje voda početkom godine iznosila su 2.017.570,00 kn, zaduženje za 2011. je 3.777.784,00 kn, naplaćeno je 3.381.842,00 kn, te potraživanja koncem godine iznose 2.413.512,00 kn, od čega se na pravne osobe odnosi 1.239.460,00 kn i stanovništvo 1.174.052,00 kn. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Za naplatu dospjelih potraživanja u iznosu 2.413.512,00 kn, grad Solin je slao opomene dok druge mjere naplate nisu poduzimane.

Prihodi od komunalnog doprinosa ostvareni su u iznosu 7.240.596,00 kn. Uvjeti i mjerila za plaćanje komunalnog doprinosa regulirani su Odlukom o komunalnom doprinosu iz 2004., te izmjenama i dopunama Odluke iz 2005., 2009. i 2010. Komunalni doprinos se plaća na temelju rješenja o komunalnom doprinosu, a plaća ga vlasnik građevne odnosno investitor. U 2011. zaprimljeno je 75 zahtjeva, a donesena su 72 rješenja o komunalnom doprinosu. Potraživanja od komunalnog doprinosa početkom godine iznosila su 5.769.809,00 kn, zaduženje za 2011. iznosilo je 7.302.223,00 kn odnosno ukupno 13.072.032,00 kn, naplaćeno je 7.240.596,00 kn ili 55,4%, te su potraživanja koncem godine iznosila 5.831.436,00 kn, od čega se 5.369.515,00 kn odnosi na dospjela i 461.921,00 kn na nedospjela potraživanja. Najznačajnija su potraživanja od četiri obveznika u iznosu 3.333.451,00 kn koja čine 52,1% ukupno dospjelih potraživanja. Za naplatu dospjelih potraživanja u iznosu 5.369.515,00 kn, pokrenuta su dva postupka radi naplate duga putem ovrha u iznosu 2.482.000,00 kn, a za naplatu preostalih potraživanja u iznosu 2.887.515,00 kn osim opomena druge prisilne mjere naplate nisu poduzimane. Dug jednog obveznika iznosi 1.000.000,00 kn i naplaćen je u cijelosti, a za drugog obveznika čiji dug iznosi 1.482.000,00 kn, predmet je predan odvjetniku radi aktiviranja hipoteke, odnosno predaje zahtjeva Općinskom sudu radi prodaje založne nekretnine. Kod obročnog plaćanja kao instrumenti osiguranja plaćanja obveznici prilažu zadužnicu, izjavu ovjerenu kod javnog bilježnika o prisilnoj naplati komunalnog doprinosa ugovorenog na obročno plaćanje, odnosno zasniva se založno pravo na nekretnini.

Međutim, grad Solin ranijih godina nije uzimao kvalitetne instrumente osiguranja plaćanja obveze iz kojih razloga su potraživanja za navedene prihode u iznosu 437.419,00 kn zastarjela i nenaplativa.

Državni ured za reviziju predlaže usvajanje postupaka za sveobuhvatno utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi o nefinancijske imovine u 2011. ostvareni su u iznosu 2.417.229,00 kn i čine 5,9% vlastitih prihoda za navedenu godinu. Odnose se na prihode od koncesija u iznosu 665.709,00 kn, zakupa i iznajmljivana imovine 765.993,00 kn, prihode od spomeničke rente 155.467,00 kn, na naknade za eksploataciju mineralnih sirovina 698.201,00 kn, naknade za korištenje javnih površina 73.306,00 kn, naknade za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta 9.433,00 kn i naknade za pravo služnosti 49.120,00 kn.

Prihodi od koncesija ostvareni su u iznosu 665.709,00 kn. Odnose se na naknadu za koncesiju za zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu u iznosu 630.303,00 kn i koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti u iznosu 35.406,00 kn. Prihodi od naknada za koncesije za zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu ostvareni su u iznosu 630.303,00 kn. Prema odredbama Zakona o vodama (Narodne novine 153/09 i 130/11), naknada za koncesije za zahvaćanje voda za javnu vodoopskrbu zajednički je prihod državnog i gradskog proračuna, a obveznik plaćanja je komunalno društvo koje se bavi opskrbom vodom (Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split – lokacija korištenja: izvor rijeke Jadro u Solinu). Naknada se obračunava na temelju isporučene količine vode za obračunsko razdoblje i to na način da 30,0% prihoda pripada gradu Solinu, a 70,0% je prihod državnog proračuna. Obveznik koncesije uplatio je gradu Solinu pripadajući dio naknade za 2011. u iznosu 630.303,00 kn.

Prihodi od koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti ostvareni su u iznosu 35.406,00 kn. Odlukom o komunalnim djelatnostima određene su komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na temelju koncesija i to: obavljanje dijela pogrebnih poslova na području Grada, te crpljenje, odvoz i zbrinjavanje fekalija iz septičkih, sabirnih i crnih jama i obavljanje dimnjačarskih poslova. Potraživanja za koncesijsku naknadu za obavljanje komunalnih djelatnosti početkom godine iznosila su 10.329,00 kn, zaduženje za 2011. iznosilo je 40.513,00 kn, naplaćeno je 35.406,00 kn, te potraživanja koncem godine iznose 15.436,00 kn (odnose se najvećim dijelom od 15.300,00 kn na potraživanja od dva koncesionara) i u cijelosti su dospjela. Za naplatu potraživanja dvojici dužnika su upućene opomene i zaračunane su zatezne kamate, dok druge mjere naplate nisu poduzimane.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine ostvareni su u iznosu 765.993,00 kn. Odnose se na prihode od zakupa zemljišta u iznosu 300.948,00 kn, poslovnih prostora u iznosu 236.515,00 kn, gradske športske dvorane u iznosu 33.600,00 kn, prodajnih mjesta 156.114,00 kn i stanova u iznosu 38.816,00 kn. Prihodi od zakupa zemljišta su ostvareni u iznosu 300.948,00 kn na temelju tri zaključena ugovora o zakupu zemljišta ukupne površine 8 900 m². Prema ugovorima o najmu zemljišta zakupci koriste zemljište za potrebe parkinga voznog parka i za obavljanje djelatnosti proizvodnje betona. Grad raspolaže s 54 poslovna prostora od čega je 14 dano u zakup, a 40 je dano na korištenje bez naknade. Za davanje u zakup poslovnih prostora grad Solin je u listopadu 1997. donio Odluku o uvjetima i postupku javnog natječaja za davanje u zakup poslovnih prostora. Zaključak o utvrđivanju najniže visine zakupnine za poslovni prostor.

U zakup je dano 14 poslovnih prostora ukupne površine 1 671 m² (zatvorenog prostora 1 541 m² i otvorenog 130 m²). U 2011. na temelju zaključka gradonačelnika i provedenog natječaja dana su u zakup dva poslovna prostora površine 211,20 m² i to: skladište površine 60 m² za obavljanje trgovačke djelatnosti i poslovni prostor površine 151,20 m² za potrebe ugostiteljske djelatnosti. Dva poslovna prostora (za potrebe suda i odvjetnički ured) dana su u zakup u ranijim godinama na neodređeno vrijeme, a preostali poslovni prostori su dani u zakup na vrijeme od dvije do 15 godina. Potraživanja od zakupa poslovnih prostora početkom godine iznosila su 90.734,00 kn, zaduženje za 2011. iznosilo je 220.629,00 kn, naplaćeno je 236.515,00 kn, te potraživanja koncem godine iznose 74.848,00 kn i u cijelosti su dospjela. Najveća potraživanja su od dva dužnika koji ukupno duguju 59.995,00 kn. Osim navedenih poslovnih prostora danih u zakup grad Solin je dao na korištenje i 40 poslovnih prostora bez naknade, izravnom pogodbom. Bez naknade dani su prostori proračunskim korisnicima, političkim strankama, športskim klubovima i udrugama i drugim pravnim osobama. Poslovni prostori dani su na korištenje na temelju zaključka poglavarstva, zaključaka gradonačelnika i zaključenih ugovora. Šest poslovnih prostora dano je u zakup političkim strankama, bez naknade i bez provedenog natječaja. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11) koji se promjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Informiranje stanovništva

Grad Solin putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Grad Solin bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Solina, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Split

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Split kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Splita je 79,3 km². Obuhvaća naselja Donje Sitno, Gornje Sitno, Kamen, Slatine, Split, Srinjine, Stobreč i Žrnovnica. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 178 192 stanovnika, 62 906 kućanstava i 76 723 stambene jedinice.

Na području grada Splita koncem ožujka 2011. je bilo 56 432 zaposlenika u pravnim osobama¹⁹, a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bilo 6 237 poduzetnika²⁰.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Splita, ustrojena su četiri upravna odjela, osam službi i ured gradonačelnika. Koncem 2011. grad Split je imao 403 zaposlenika. Ima 16 proračunskih korisnika u kojima je bilo ukupno 1 297 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Splita, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 725.856.432,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 68.867.222,00 kn ili 8,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 37,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 38,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Splita ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 21.

¹⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

²⁰ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 21

Vlastiti prihodi
grada Splita ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	14.250.274	11.105.766	77,9
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	118.387	100.177	84,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	3.057.310	3.333.260	109,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	11.074.577	7.672.329	69,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	54.478.552	54.529.929	100,1
2.1.	Naknade za koncesiju	6.011.919	7.087.973	117,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	40.124.404	36.892.547	91,9
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	8.342.229	10.549.409	126,5
3.	Upravne i administrativne pristojbe	20.128.586	19.690.518	97,8
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	5.068.793	4.548.051	89,7
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	15.059.793	15.142.467	100,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	165.859.068	171.861.356	103,6
4.1.	Komunalni doprinos	61.541.597	67.846.790	110,2
4.2.	Komunalna naknada	103.830.778	103.604.635	99,8
4.3.	Naknade za priključak	486.693	409.931	84,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	26.902.206	4.105.140	15,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	921.838	939.512	101,9
5.2.	Doprinos za šume	29	0	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	25.980.339	3.165.628	12,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	15.146.916	17.924.655	118,3
6.1.	Materijalne imovine – prirodna bogatstva	7.605.852	7.301.331	96,0
6.2.	Nematerijalne imovine	32.340	449.046	1.388,5
6.3.	Građevinskih objekata	7.508.724	10.174.278	135,5
Ukupno:		296.765.602	279.217.364	94,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Splita koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 22.

Tablica broj 22

Potraživanja
grada Splita koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	383.817.982	456.265.508	118,9
1.1.	Potraživanja za poreze	39.725.455	46.646.803	117,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	90.396.493	103.990.359	115,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	251.364.339	303.343.603	120,7
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	2.331.695	1.635.493	70,1
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	649.250	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	210.410.548	195.849.102	93,1
3.	Druga potraživanja	41.178.980	27.536.510	66,9
Ukupno		635.407.510	679.651.120	107,0

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 635.407.510,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 679.651.120,00 kn, što je za 44.243.610,00 kn ili 7,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja koncem 2011. čine 93,6% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu. Koncem 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade su za 51.979.264,00 kn ili 20,7% veća u odnosu na prethodnu godinu. Slijede potraživanja za prihode od imovine koja su za 13.593.866,00 kn ili 15,0% veća od potraživanja koja su iskazana početkom 2011.

Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 400.433.756,00 ili 143,4% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu. Ukupna potraživanja odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 456.265.508,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 195.849.102,00 kn i na druga potraživanja u iznosu 27.536.510,00 kn. Na dospelja potraživanja se odnosi 412.142.090,00 kn, a na nedospjela 267.509.030,00 kn. Od dospjelih potraživanja, potraživanja starosti do godinu dana iznose 42.264.282,00 kn, a starosti više od godinu dana 369.877.808,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja na koncu 2011. su iskazana u iznosu 456.265.508,00 kn i čine 67,1% ukupnih potraživanja. Odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 149.811.457,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 142.234.226,00 kn, gradske poreze u iznosu 46.646.803,00 kn, zakup poslovnih prostora u iznosu 65.077.468,00 kn, naknade za korištenje javnih površina 12.012.534,00 kn, naknade za koncesije u iznosu 10.326.236,00 kn, zatezne kamate u iznosu 6.635.468,00 kn, spomeničku rentu 5.224.905,00 kn, stanarine i etažne naknade 4.624.348,00 kn, naknade za sanaciju deponija Karepovac 3.574.776,00 kn, najam gradskih stanova 2.790.634,00 kn, za druge nespomenute prihode 2.226.247,00 kn, od obavljanja osnovnih i drugih poslova vlastite djelatnosti 1.484.553,00 kn, te za druge prihode (eko renta, zakup zemljišta, pravo služnosti, boravišna pristojba, po sudskoj presudi, komunalni priključci, kazne, nedostajuće parking mjesto i drugo) u iznosu 3.595.853,00 kn.

Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 195.849.102,00 kn se odnose na potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 156.696.841,00 kn (nedospjela potraživanja iznose 153.087.322,00 kn), od prodaje zemljišta u iznosu 34.022.628,00 kn (nedospjela potraživanja iznose 23.943.336,00 kn), od prodaje poslovnih prostora u iznosu 2.826.960,00 kn, prodaje prava građenja u iznosu 1.664.529,00 kn, te od tržišne prodaje stanova u iznosu 638.144,00 kn (nedospjela potraživanja 52.320,00 kn).

Grad Split ima izdvojenu evidenciju o nenaplativim potraživanjima koja su koncem 2011. iznosila 132.780.388,00 kn i sporna potraživanja u iznosu 99.784.887,00 kn. Navedena nenaplativa i sporna potraživanja u iznosu 232.565.275,00 kn čine 34,2% ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2011. Informatički sustav vođenja potraživanja omogućuje pregled potraživanja po rokovima dospelosti, starosti potraživanja i pojedinačno po obveznicima plaćanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Split ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku i porez na kuće za odmor), komunalnu naknadu, komunalni doprinos, prihode od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima naplatu obavlja grad Split. Naplatu prihoda od poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava, Ispostava Split. Grad Split utvrđuje obveznike i visinu obveze na ime poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te provodi raspoložive mjere naplate. Prihodi od poreza na tvrtku u 2011. su ostvareni u iznosu 7.672.329,00 kn.

Prihodi od poreza na potrošnju u 2011. su ostvareni u iznosu 3.333.260,00 kn, a grad Split nema saznanja o rezultatima naplate, obveznicima, starosti potraživanja, otpisu potraživanja, te nisu u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu navedenih prihoda. Navodimo da je usvojen Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12). Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Split samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način.

Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Split na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Za dio prihoda po posebnim propisima (naknada za deponiranje komunalnog otpada i naknada za razvoj iz cijene vode) naplatu obavljaju trgovačka društva u vlasništvu grada Splita. Razrez i naplatu prihoda iz nadležnosti grada Splita obavlja više upravnih odjela.

Grad Split poduzima raspoložive mjere naplate, a poduzete mjere daju rezultate koji nisu potpuni. Pri naplati prihoda postoje poteškoće koje su objektivne prirode. Problemi s naplatom se pojavljuju kod pravnih osoba koje imaju poteškoće u poslovanju, te nemaju novčanih sredstava na računima poslovanja, te pojedine tvrtke prestanu s poslovanjem, a u vlasnici otvore novu tvrtku i na taj način se izbjegava plaćanje obveza, kod pojedinih tvrtki u stečaju nije moguće naplatiti potraživanja jer ista nema imovine.

Više tvrtki je prestale s poslovanjem i brisane su iz sudskog registra, a potraživanja prema tim tvrtkama i dalje se vode u evidencijama grada Splita. Velik je broj obveznika (fizičke osobe) čija potraživanja nisu vrijednosno značajna, a troškovi provođenja mjera naplate su veći od naplaćenih potraživanja. Koncem 2011. nenaplativa potraživanja su iznosila 132.780.388,00 kn, te sporna potraživanja 99.784.887,00 kn što je ukupno 232.565.275,00 kn ili 34,2% ukupnih potraživanja iskazanih koncem 2011. Grad Split nije obavljao otpis potraživanja, nema usvojen Pravilnik o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Upravni odjel za financije je 2010. sastavio prijedlog Pravilnika o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa tražbina i obveza grada Splita. Međutim, navedeni prijedlog Pravilnika nije uvrštavan u dnevni red sjednica gradskog vijeća, te je izostalo njegovo usvajanje. Grad Split vrlo često prakticira odgodu plaćanja komunalnog doprinosa, te ranijih godina nije uzimao kvalitetna sredstva osiguranja plaćanja iz kojih razloga su potraživanja za navedene prihode koncem 2011. iznosila 142.234.226,00 kn od čega se 19.648.204,00 kn odnosi na nenaplativa i sporna potraživanja. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), te se predlaže uskladiti Pravilnik o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa tražbina i obveza grada Splita.

- Prihodi od komunalne naknade i doprinosa

Prihodi od komunalne naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 103.604.635,00 kn i čine 37,1% vlastitih prihoda, dok su prihodi od komunalnog doprinosa ostvareni u iznosu 67.846.790,00 kn ili 24,3% vlastitih prihoda, te ukupno iznose 171.451.425,00 kn čine 61,4% vlastitih prihoda.

Potraživanja na koncu 2011. za komunalni doprinos iznose 142.644.626,00 kn od čega se 63.169.697,00 kn odnosi na dospjela, a 79.474.929,00 kn nedospjela potraživanja. Grad Split odobrava obveznicima komunalnog doprinosa plaćanje obveze u obrocima, ako su pribavljeni instrumenti osiguranja plaćanja. Međutim, ranijih godina grad Split nije uzimao kvalitetne instrumente osiguranja plaćanja obveze iz kojih razloga potraživanja za navedene prihode u iznosu 19.648.204,00 kn su nenaplativa potraživanja.

Potraživanja na koncu 2011. za komunalnu naknadu su iznosila 149.811.457,00 kn i u cijelosti su dospjela potraživanja. Od navedenih potraživanja 90.761.156,00 kn se odnosi na potraživanja čija je starost preko pet godina.

Od ukupnih potraživanja (149.811.457,00 kn) naplativa potraživanja iznose 42.434.447,00 kn ili 28,3% potraživanja. Preostala potraživanja u iznosu 68.444.086,00 kn su nenaplativa, a 38.932.925,00 kn su sporna potraživanja. Naplata komunalne naknade je odlukom gradskog vijeća utvrđena za sva naselja na području grada Splita. Razrez komunalne naknade obavlja upravni odjel za komunalno gospodarstvo za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište.

U skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12) rješenja se izdaju vlasniku, odnosno korisniku poslovnog, stambenog i garažnog prostora te građevinskog zemljišta. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Revizijom je utvrđeno da vlasnici odnosno korisnici ne prijavljuju nastalu promjenu. Zbog navedenog, grad Split nema točne podatke za razrez i naplatu određenog broja poslovnih, stambenih i garažnih prostora, rješenja se izdaju na pogrešne osobe ili su podaci o obvezniku nepotpuni i netočni iz kojih razloga je naplata otežana. Grad Split treba poduzeti mjere na pribavljanju potpunih i točnih podataka o obveznicima i utvrđivanju obveze, te potom usklađivati podatke unesene u bazu podataka sa stvarnim stanjem. U gradu Splitu nije zadovoljavajuća koordinacija rada između upravnog odjela koji obavlja djelatnost utvrđivanja i evidentiranja obveznika s upravnim odjelom koji obavlja naplatu prihoda. Putem izvidnika obavlja se utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade po kotarevima i mjesnim odborima, te od investitora stambenih i poslovnih zgrada dostavlja se popis osoba koje su kupile novi stan, poslovni ili garažni prostor. Izvidnici koriste informacije susjeda i trenutno prisutnih osoba, te su podaci o pojedinim obveznicima netočni i nedostadni. Značajan je broj odnosno pojava promjene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore koje su nastale nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva, te stjecanjem posjeda na druge načine. Za navedene slučajeve grad Split nije usvojio postupke za utvrđivanje novih obveznika. U bazi podataka duže vremensko razdoblje kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode se umrle osobe, te likvidirana trgovačka društava, nepostojeći obrti, te osobe koji nisu stvarni obveznici plaćanja. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu obveznik plaćanja komunalne naknade je vlasnik ili korisnik prostora. Naplata prihoda od komunalne naknade bi bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela (ured koji vodi matične evidencije, registarski sud, porezna uprava, javni bilježnik i drugi) da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, zakup prostora, osnivanja i prestanka rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže usvojiti postupke za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi o nefinancijske imovine u 2011. ostvareni su u iznosu 54.529.929,00 kn i čine 19,5% vlastitih prihoda za navedenu godinu. Odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja u iznosu 36.892.547,00 kn, naknade za korištenje nefinancijske imovine 10.549.409,00 kn i na naknade za koncesije u iznosu 7.087.973,00 kn.

Naknada za korištenje nefinancijske imovine u iznosu 10.549.409,00 kn su naknade za usluge deponiranja i zbrinjavanja komunalnog otpada za potrebe drugih jedinica lokalne samouprave, obavlja se na gradskom odlagalištu komunalnog otpada, a naknade za koncesije su naknade za koncesijska odobrenja, naknade za koncesije za komunalne djelatnosti i druge naknade za koncesije.

Vrijednosno značajniji su prihodi od zakupa i iznajmljivanja koji su u 2010. ostvareni u iznosu 40.124.404,00 kn i čine 13,5% vlastitih prihoda, te u 2011. su ostvareni u iznosu 36.892.547,00 kn i čine 13,2% vlastitih prihoda.

U 2011. ovi prihodi su ostvareni od zakupa poslovnog prostora u iznosu 24.160.540 kn, zakupa javnih prometnih površina 11.298.416,00 kn i od iznajmljivanja stanova u vlasništvu grada Splita u iznosu 1.938.462,00 kn. Ukupna potraživanja za zakup i iznajmljivanje koncem 2011. su iznosila 79.479.317,00 kn i čine 11,7% ukupnih potraživanja. Odnose se na potraživanja za zakup poslovnog prostora u iznosu 64.676.149,00 kn, zakup javnih površina 12.012.534,00 kn i za iznajmljivanje stanova u iznosu 2.790.634,00 kn. Navedena potraživanja su dospjela, a njihova starost računajući od dana dospelosti je slijedeća: do jedne godine starosti iznose 11.305.744,00 kn ili 14,2%, od jedne do tri godine starosti 14.508.160,00 kn ili 18,2%, potraživanja od tri do pet godina iznose 7.740.224,00 kn ili 9,7%, te potraživanja preko pet godina starosti iznose 45.925.189,00 kn ili 57,8% ukupnih potraživanja od zakupa i iznajmljivanja.

Grad Split raspolaže sa 708 poslovnih prostora ukupne površine 66.845,13 m². Zaključeno je 428 ugovora o zakupu poslovnog prostora u skladu s odredbama Zakona o zakupu poslovnog prostora i 103 ugovora o privremenom korištenju poslovnog prostora, deset poslovnih prostora dano je na korištenje bez naknade, a 101 poslovni prostor se ne koristi odnosno za njih 54 se prikuplja dokumentacija, dok je 47 poslovnih prostora zapušteno i ne posjeduju tehničku dokumentaciju, a 42 poslovna prostora su bespravno zauzeta. Poduzete mjere iseljenja nisu dale očekivane rezultate jer postupci iseljenja traju u prosjeku osam godina, a pojedini postupci koji su u tijeku stariji su od deset godina. Ustupanje poslovnih prostora u zakup bez naknade i bez provedenog natječaja nije u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09) koji se primjenjivao do 15. studenoga 2011., odnosno Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), prema kojima se poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbama navedenih Zakona poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daje se u zakup putem javnog natječaja, zakup poslovnog prostora zasniva se ugovorom o zakupu koji mora biti sastavljen u pisanom obliku i potvrđen kao javnom bilježnička isprava. Ugovorom o zakupu poslovnog prostora zakupodavac se obvezuje predati zakupniku određeni poslovni prostor na korištenje, a zakupnik se obvezuje platiti mu za to ugovorenu zakupninu.

Grad Split posjeduje 729 stanova ukupne površine 41.251,68 m², u zakup su dana 454 stana, u 101 stanu su bespravni useljenici, a za 15 stanova grad Split vodi sudske postupke radi utvrđivanja vlasništva, dok se 11 stanova trenutno ne koristi. Grad Split je pokrenuo postupke iseljenja iz bespravno zauzetih stanova, postupci nisu okončani.

Grad Split ima značajna potraživanja na ime zakupa i iznajmljivanja koja su najvećim dijelom starija od pet i više godina, poduzete mjere naplate nisu dale očekivane rezultate.

Grad Split nije ekonomično i u potpunosti koristio vlastitu imovinu koja se odnosi na poslovne prostore i stanove, nema cjeloviti program gospodarenja navedenom imovinom, nema zasebnu službu ili odjel koji bi se bavio poslovima gospodarenja poslovnim prostorima i stanovima u vlasništvu grada Splita i za učinkovitu naplatu prihoda od navedene imovine.

Državni ured za reviziju preporuča donošenje programa gospodarenja imovinom u vlasništvu, te imenovanje službe ili odjela koje bi se bavio poslovima gospodarenja imovinom i za njeno cjelovito i ekonomično korištenje, te davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora.

- Informiranje stanovništva

Grad Split putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Split bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Splita, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Stari Grad

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Stari Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Stari Grada je 52,6 km². Obuhvaća naselja Dol, Rudina, Selca kod Starog Grada, Stari Grad i Vrbanj. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 686 stanovnika, 1 125 kućanstava i 3 016 stambenih jedinica.

Na području grada Stari Grad koncem ožujka 2011. je bio 521 zaposlenik u pravnim osobama,²¹ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., su bila 53 poduzetnika.²²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Stari Grad, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Grad je imao 8 zaposlenika. Ima tri proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 17 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Stari Grad, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 11.501.217,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 88.269,00 kn ili 0,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 39,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 42,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Stari Grad ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 23.

²¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

²² Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 23

Vlastiti prihodi
grada Stari Grad ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	543.891	498.390	91,6
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	304.408	323.555	106,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	114.983	56.110	48,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	124.500	118.725	95,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.487.974	1.233.442	82,9
2.1.	Naknade za koncesiju	66.665	114.287	171,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	227.969	196.480	86,2
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	1.193.340	922.675	77,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	497.264	122.214	24,6
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	141.260	80.660	57,1
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	356.004	41.554	11,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.958.824	2.796.676	142,8
4.1.	Komunalni doprinos	733.316	1.001.352	136,6
4.2.	Komunalna naknada	1.169.508	1.630.908	139,5
4.3.	Naknade za priključak	56.000	164.416	293,6
5.	Prihodi po posebnim propisima	0	28.524	-
5.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	27.895	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	0	629	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.836	221.593	-
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	0	216.571	-
6.2.	Građevinskih objekata	1.836	5.022	273,5
Ukupno		4.489.789	4.900.839	109,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Stari Grad koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 24.

Tablica broj 24

Potraživanja
grada Stari Grad koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	16.013.873	9.044.177	56,5
1.1.	Potraživanja za poreze	11.365.035	4.905.388	43,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	181.942	618.384	339,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.461.446	3.496.315	78,4
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.950	1.950	100,0
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	3.500	22.140	632,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	5.420	1.460	26,9
3.	Druga potraživanja	83	83	100,0
	Ukupno	16.019.376	9.045.720	56,5

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 16.019.376,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 9.045.720,00 kn, što je za 6.973.656,00 kn ili 43,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje potraživanja na koncu 2011. je rezultat otpisa potraživanja na ime gradskih poreza koje je obavila Porezna uprava u iznosu 5.859.269,00 kn. Grad Stari Grad je otpisao nenaplativa potraživanja u iznosu 881.051,00 kn, a odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu 411.900,00 kn, komunalnog doprinosa 422.751,00 kn, naknada za priključak građevine na komunalnu infrastrukturu 22.960,00 kn i naknada od zakupa javnih prometnih površina u iznosu 23.440,00 kn. Grad Stari Grad je tijekom 2011. poduzetim mjerama naplate značajno smanjio potraživanje od komunalne naknade. Prihodi od komunalne naknade na koncu godine su za 39,5% veći u odnosu na ostvarene prihode u prethodnoj godini. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 4.144.881,00 kn ili 84,6% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Na dospjela potraživanja se odnosi 8.506.085,00 kn, a na nedospjela 539.635,00 kn. Grad Stari Grad nema podatke o starosti potraživanja za gradske poreze, a od preostalih dospjelih potraživanja, potraživanja starosti do godinu dana iznose 1.264.986,00 kn, potraživanja starosti do tri godine iznose 1.854.463,00 kn, od tri do pet godina 819.435,00 kn i otpisana potraživanja tijekom 2011. su u iznosu 6.740.320,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Stari Grad ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku, porez na kuće za odmor i porez na potrošnju) obavlja Porezna uprava, Ispostava Hvar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Stari Grad na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti grada Stari Grad obavlja jedinstveni upravni odjel.

Grad Stari Grad nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Grad Stari Grad je poduzimao mjere naplate dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, naknadu za uređenje voda, spomeničku rentu i naknade za korištenje javnih površina, dužnicima su slane opomene i ispostavljana rješenja o prisilnoj naplati dugovanja s pripadajućim zateznim kamatama, a za naplatu dospjelih potraživanja za zakup poslovnih prostora, naknade za priključenje na komunalnu infrastrukturu i naknade za koncesiju za eksploataciju mineralnih sirovina pokrenuti su postupci prisilne naplate i ovrhe. Za naplatu dospjelih potraživanja na ime naknada za koncesijska odobrenja, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo osim opomena, druge mjere naplate nisu poduzimane. Poduzete mjere su dale rezultate osobito kod naplate potraživanja od komunalne naknade, a problemi s naplatom se pojavljuju kod pravnih osoba koje imaju poteškoće u poslovanju, te nemaju novčanih sredstava na računima poslovanja.

Grad Stari Grad je tijekom 2011. obavio otpis potraživanja u ukupnom iznosu 6.740.320,00 kn. Otpisana su potraživanja za gradske poreze u iznosu 5.859.269,00 kn, a otpis je obavila Porezna uprava, bez suglasnosti jedinice lokalne samouprave. Tijekom 2011. gradsko vijeće donijelo je odluku o otpisu nenaplativih potraživanja u iznosu 881.051,00 kn, a odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu 411.900,00 kn, komunalnog doprinosa 422.751,00 kn, naknada za priključak građevine na komunalnu infrastrukturu 22.960,00 kn i naknada od zakupa javnih prometnih površina u iznosu 23.440,00 kn. Grad Stari Grad nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Potraživanja za gradske poreze (porez na potrošnju, porez na tvrtku i porez na kuće za odmor) su koncem 2010. iznosila 11.365.035,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 4.905.388,00 kn što je za 6.459.647,00 kn ili 56,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Porezna uprava je u 2011. otpisala potraživanja na ime gradskih poreza u iznosu 5.859.269,00 kn. Grad Stari Grad nema saznanja o dužnicima, te poduzetim mjerama naplate i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu gradskih poreza za koje su potraživanja koncem 2011. deset puta veća od ostvarenih prihoda. Navedena potraživanja se najvećim dijelom odnose na prihode od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te iznose 4.871.583,00 kn ili 99,3%, a potraživanja za poreze na potrošnju iznose 33.805,00 kn ili 0,7% potraživanja za gradske poreze.

S obzirom da grad Stari Grad daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Stari Grad trebao analizirati i preispitati obračun i naplatu gradskih poreza putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Stari Grad samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način.

Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, te da su potraživanja otpisivana, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne, Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Nadalje, Državni ured za reviziju preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi od komunalne naknade i doprinosa

Prihodi od komunalne naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 1.630.908,00 kn i čine 33,3% vlastitih prihoda, dok su prihodi od komunalnog doprinosa ostvareni u iznosu 1.001.352,00 kn i čine 22,5% vlastitih prihoda.

Potraživanja na koncu 2011. za komunalni doprinos iznose 523.389,00 kn od čega se 466.200,00 kn odnosi na dospjela, a 57.189,00 kn nedospjela potraživanja. Potraživanja za komunalni doprinos su početkom godine bila značajno veća, smanjena su tijekom 2011. otpisom nenaplativih potraživanja u iznosu 422.751,00 kn. Nenaplativa potraživanja su nastala zbog odobravanja plaćanje obveze za komunalni doprinos u obrocima na duže vremensko razdoblje bez da su pribavljeni kvalitetni instrumenata osiguranja plaćanja.

Potraživanja na koncu 2011. za komunalnu naknadu iznose 2.627.131,00 kn i u cijelosti su dospjela potraživanja. Od navedenih potraživanja 2.014.169,00 kn se odnosi na potraživanja čija je starost preko tri godina. Grad Stari Grad nema potraživanja starijih od pet godina jer je tijekom 2011. otpisao nenaplativa i zastarjela potraživanja u iznosu 411.90,00 kn. Poduzete mjere naplate u 2011. su dale rezultata jer je naplata veća za 39,5% u odnosu na prethodnu godinu. Naplata komunalne naknade je utvrđena odlukom gradskog vijeća, razrez i naplatu obavlja jedinstveni upravni odjel grada Stari Grad, a naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište. Rješenja o naplati komunalne naknade u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12) izdaju se na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta. Zaposlenici jedinstvenog upravnog odjela utvrđuju nove obveznike plaćanja komunalne naknade samoinicijativno (bez angažiranja drugih i bez utvrđenih postupaka) objašnjavajući to činjenicom da grad Stari Grad ima mali broj stanovnika i da se svi međusobno poznaju. Grad Stari Grad nema odluku ili drugi akt kojim bi se utvrdili postupci i tijela za utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade, te promjenu obveznika nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora i na drugi načini stjecanja ili korištenja prostora.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se utvrditi postupci i tijelo za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor, te odobravanja plaćanje komunalnog doprinosa u obrocima samo u slučajevima kada su pribavljeni kvalitetni instrumenata osiguranja plaćanja obveze.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi o nefinancijske imovine u 2011. ostvareni su u iznosu 1.233.442,00 kn i čine 25,2% vlastitih prihoda ostvarenih za navedenu godinu. Ostvareni prihodi se odnose na naknadu za korištenje nefinancijske imovine u iznosu 922.675,00 kn, prihode od zakupa i iznajmljivanja 196.480,00 kn i na naknade za koncesije u iznosu 114.287,00 kn. Naknade za korištenje nefinancijske imovine odnose se na prihode od zakupa javnih prometnih površina u iznosu 803.565,00 kn i na prihode od spomeničke rente u iznosu 119.110,00 kn. Prihodi od zakupa i iznajmljivanje imovine su prihodi od zakupa poslovnog prostora u iznosu 194.980,00 kn, te od najma jednog stana u iznosu 1.500,00 kn. Naknade za koncesije se odnose na naknade za koncesijska odobrenja u iznosu 107.537,00 kn i na naknade za koncesije za komunalne djelatnosti u iznosu 6.750,00 kn.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja u 2010. su ostvareni u iznosu 227.969,00 kn, a u 2011. u iznosu 196.480,00 kn što je za 31.489,00 kn ili 13,8% manje u odnosu na ostvarene prihode u 2010. Grad Stari Grad raspolaže s 11 poslovnih prostora ukupne površine 588,4 m², za jedan prostor se vodi sudski postupak radi utvrđivanja imovinsko pravnih odnosa, dva prostora su ispražnjena i nema zainteresiranih zakupaca, u 2011. u zakupu se nalazilo šest poslovnih prostora. Dva poslovna i deset prostora u zgradi koji nemaju obilježja poslovnih prostora dano je na korištenje raznim udrugama izravnom pogodbom uz simboličnu naknadu. Davanje poslovnih i drugih prostora u zgradi raznim udrugama izravnom pogodbom uz simboličnu naknadu, na način da troškove korištenja prostora (potrošak elektro-energije, vode, odvoz komunalnog otpada, cijenu komunalne i vodne naknada i drugo) podmiruje grad Stari Grad, nije u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09) koji se primjenjivao do 15. studenoga 2011., odnosno Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), prema kojima se poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daju u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbama navedenih Zakona poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave daje se u zakup putem javnog natječaja, zakup poslovnog prostora zasniva se ugovorom o zakupu koji mora biti sastavljen u pisanom obliku i potvrđen kao javnom bilježnička isprava.

Grad Stari Grad je tijekom 2011. zaključio 75 ugovora o zakupu javnih prometnih površina, ostvario prihode u iznosu 803.565,00 kn. Obvezu plaćanja zakupnine podmirilo je 50 zakupaca javnih površina, a 25 zakupaca nije u potpunosti podmirilo obvezu. Potraživanja od zakupa javnih prometnih površina koncem 2011. su 93.825,00 kn. Navedena potraživanja se odnose čine potraživanja starosti od jedne do tri godine u iznosu 30.740,00 kn i starosti od tri do pet godina 18.100,00 kn, a grad Stari Grad nema potraživanja starija od pet godina iz razloga što je u 2011. otpisao nenaplativa i zastarjela potraživanja od zakupa javnih površina u iznosu 23.440,00 kn.

Poduzete mjere naplate prihoda od zakupa i iznajmljivanja, te prihoda od zakupa javnih površina nisu dale očekivane rezultate, potraživanja za navedene prihode su značajna.

Grad Stari Grad nema cjeloviti program gospodarenja svojom imovinom, nema zaseban odjel ili osobu koji bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom odnosno poslovnim prostorima, stanovima u vlasništvu, javnim površinama i drugom imovinom.

Državni ured za reviziju preporuča donošenje programa gospodarenja imovinom, te imenovanje osobe koje bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom u vlasništvu grada Stari Grada i za njeno ekonomično korištenje, te preporuča davanje poslovnih i drugih prostora putem natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

- Informiranje stanovništva

Grad Stari Grad putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Stari Grad bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Stari Grad, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Supetar

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Supetar kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Supetra je 30,0 km². Obuhvaća naselja Mirca, Splitska, Supetar i Škrip. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 096 stanovnika, 1 627 kućanstava i 4 497 stambenih jedinica.

Na području grada Supetra koncem ožujka 2011. je bilo 1 055 zaposlenika u pravnim osobama²³, a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području grada Supetra je bilo 172 poduzetnika²⁴.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Supetra, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u Gradu je bilo 13 zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 31 zaposlenik.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Supetra, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 18.328.227,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.169.456,00 kn ili 6,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 39,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 51,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Supetra ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 25.

²³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

²⁴ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 25

Vlastiti prihodi
grada Supetra za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	1.299.104	1.347.446	103,7
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	885.909	797.375	90,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	147.086	233.645	158,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	266.109	316.426	118,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.044.269	2.062.575	100,9
2.1.	Naknade za koncesiju	309.153	370.004	119,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.580.101	1.566.014	99,1
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	142.515	80.017	56,1
2.4.	Naknade za ceste	12.500	46.540	372,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	393.531	466.165	118,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	3.583.739	4.846.453	135,2
4.1.	Komunalni doprinos	1.870.605	1.810.905	96,8
4.2.	Komunalna naknada	1.333.634	2.838.698	212,9
4.3.	Naknade za priključak	379.500	196.850	51,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	269.235	224.802	83,5
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	228.111	132.843	58,2
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	41.124	91.959	223,6
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	44.165	402.097	910,4
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	0	375.645	-
6.2.	Građevinskih objekata	44.165	26.452	59,9
Ukupno:		7.634.043	9.349.538	122,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Supetra koncem 2010. i 2011., daje se u tablici broj 26.

Tablica broj 26

Potraživanja
grada Supetra koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	10.974.885	7.913.818	72,1
1.1.	Potraživanja za poreze	4.778.050	2.800.590	58,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.264.021	1.217.736	96,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	6.121.897	5.364.279	87,6
1.4.	Ispravak vrijednosti potraživanja	1.189.083	1.468.787	123,5
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	527.120	520.289	98,7
3.	Druga potraživanja	498.860	503.281	100,9
	Ukupno	12.000.865	8.937.388	74,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 12.000.865,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 8.937.388,00 kn, što je za 3.063.477,00 kn ili 25,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja na ime gradskih poreza (porez na tvrtku, porez na kuće za odmor i porez na potrošnju). Na koncu 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja za prihode od imovine su manja za 477.914,00 kn ili 6,5% u odnosu na prethodnu godinu. Tijekom 2011. Grad je otpisao potraživanja na ime naknade za korištenje javnih površina u iznosu 48.362,00 kn. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 412.150,00 kn ili 4,4% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 5.364.279,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 60,0%. Slijede potraživanja za poreze u iznosu 2.800.590,00 kn ili 31,3%.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Supetar ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor) obavlja Porezna uprava, Ispostava Supetar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Supetar na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti grada Supetra obavlja jedinstveni upravni odjel (Služba za financije i služba za komunalne djelatnosti). Grad Supetar nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda.

Grad Supetar nema podatke o starosti potraživanja za gradske poreze, koji su koncem 2011. iznosili 2.800.590,00 kn ili 31,3% ukupnih potraživanja. Porezna uprava je izvršila otpis potraživanja za gradske poreze u iznosu 2.119.889,00 kn, na temelju odluke ravnatelja Porezne uprave, bez odobrenja grada Supetra.

Preostala potraživanja za prihode poslovanja odnose se na dospjela potraživanja u iznosu 3.259.540,00 kn. Dospjela potraživanja starosti do jedne godine iznose 1.278.575,00 kn, te starosti od jedne do tri godine 1.223.966,00 kn, potraživanja čija je starost preko tri godina do pet godina iznose 572.312,00 kn i potraživanja preko pet godina starosti iznose 184.687,00 kn. Za naplatu potraživanja u iznosu 2.673.215,00 kn osim opomena druge mjere naplate nisu poduzimane, dok je za naplatu potraživanja od komunalne naknade i spomeničke rente u iznosu 586.325,00 kn grad Supetar pokrenuo 71 postupak prisilne naplate. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Za gradske poreze je mjere naplate poduzimala Porezna uprava. Grad Supetar nema saznanja o dužnicima, te poduzetim mjerama naplate, starosti potraživanja i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu gradskih poreza. Potraživanja se najvećim dijelom odnose na prihode od poreza na kuće za odmor u iznosu 1.854.897,00 kn i poreza na tvrtku u iznosu 700.859,00 kn što čini 91,3% potraživanja za poreze.

S obzirom da grad Supetar daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Supetar trebao analizirati i preispitati načine obračuna i naplate gradskih poreza putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Supetar samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode značajna, Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Nadalje, Državni ured za reviziju preporuča donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. i preuzimanje od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 2.838.698,00 kn i čine 30,4% vlastitih prihoda. Na koncu 2011. potraživanja za komunalnu naknadu iznose 1.056.952,00 kn od kojeg iznosa 565.072,00 kn se odnosi na potraživanja čija je starost do jedne godine, potraživanja od jedne do tri godine iznose 301.152,00 kn, te potraživanja od tri do pet godina 41.587,00 kn i potraživanja starosti preko pet godina iznose 149.141,00 kn. Poduzete mjere naplate u 2011. (za 1 048 obveznika poslani opomene pred tužbu i pokrenuta su 63 postupka ovrhe) dale su rezultate jer je naplata prihoda od komunalne naknade veća za 112,9% u odnosu na prethodnu godinu odnosno naplaćeno je 72,9% od ukupnog zaduženja za 2011. Naplata komunalne naknade je utvrđena odlukom gradskog vijeća za području grada Supetra, razrez i naplatu obavlja jedinstveni upravni odjel grada Supetra, a naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište. Rješenja o naplati komunalne naknade izdana su za 3 593 obveznika koji su vlasnici odnosno korisnici poslovnog, stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Grad Supetar utvrđuje nove obveznike na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Međutim, značajno je otežano utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene su svakodnevne, a nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanja posjeda na razne druge načine. U bazi podataka kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode se osobe, te trgovačka društava, obrti i osobe koji nisu stvarni obveznici plaćanja. Obveznik plaćanja je vlasnik ili korisnik prostora. Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanju, ugovaranju zakupa, osnivanju i prestanku rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se utvrditi postupci i mjere naplate komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi o nefinancijske imovine u 2011. ostvareni su u iznosu 2.062.575,00 kn i čine 22,1% vlastitih prihoda ostvarenih za navedenu godinu. Ostvareni prihodi odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja u iznosu 1.566.014,00 kn, naknade za koncesije 370.004,00 kn, naknade za korištenje nefinancijske imovine 80.017,00 kn i na naknade za ceste u iznosu 46.540,00 kn. Vrijednosno su najznačajniji prihodi od zakupa i iznajmljivanja koji su ostvareni od naknada za korištenje javnih prometnih površina u iznosu 1.117.026,00 kn i od prihoda od zakupa poslovnog prostora u iznosu 516.129,00 kn. Potraživanja od zakupa poslovnih prostora početkom godine sa zaduženjem za 2011. su iznosila 979.184,00 kn, tijekom 2011. naplaćeno je 516.129,00 kn ili 52,7% duga, te potraživanja koncem godine iznose 463.055,00 kn i u cijelosti su dospjela. Navedena potraživanja starosti do godine dana iznose 78.414,00 kn, od jedne do tri godine 800,00 kn i starosti od tri do pet godina iznose 383.841,00 kn. Za naplatu potraživanja dužnicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane.

Prihodi od zakupa osam stanova u vlasništvu u 2011. su ostvareni u iznosu 14.271,00 kn. Od ukupnog zaduženja od zakupa stanova u iznosu 21.446,00 kn, tijekom godine naplaćeno je 14.271,00 kn ili 66,5% duga, te su potraživanja koncem godine iznosila 7.175,00 kn i u cijelosti su dospjela. Navedena potraživanja starosti do godine dana iznose 3.071,00 kn, od jedne do tri godine 2.280,00 kn i potraživanja starosti od tri do pet godina iznose 1.824,00 kn. Za naplatu potraživanja dužnicima su poslana opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane.

Postupak, uvjeti i način davanja u zakup nekretnina su utvrđeni Odlukom o uvjetima i postupku javnog natječaja za davanje u zakup poslovnih prostora. Prema evidenciji korisnika poslovnih prostora grad Supetar je tijekom 2011. raspolagao sa 17 poslovnih prostora od kojih njih 11 površine 2 364,85 m² je dano u zakupu u skladu s gradskim odlukama na temelju provedenih javnih natječaja u prethodnim godinama. Četiri poslovna prostora su ustupljena ranijih godina neposrednom pogodbom političkim strankama i udrugama građana bez naknade i bez provedenog natječaja, a za dva poslovna prostora vodi se sudski postupci koji traje više od deset godina. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07) koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Grad Supetar nema cjeloviti program gospodarenja svojom imovinom, nema zaseban odjel ili osobu koji bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom odnosno poslovnim prostorima, stanovima u vlasništvu, javnim površinama i drugom imovinom.

Državni ured za reviziju preporuča donošenje programa gospodarenja imovinom, te imenovanje osobe koje bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom u vlasništvu grada Supetra za njeno ekonomično korištenje, te davati poslovne prostore u zakup u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

- Informiranje stanovništva

Grad Supetar putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Grad Supetar bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Supetra, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Trilj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Trilj kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Trilja je 270,15 km². Obuhvaća naselja Bisko, Budimir, Čačvina, Čaporice, Gardun, Grab, Jabuka, Kamensko, Košute, Krivodol, Ljut, Nova Sela, Podi, Rože, Strizirep, Strmendolac, Tijarica, Trilj, Ugljane, Vedrine, Velić, Vinine, Vojnić Sinjski, Voštane, Vrabač i Vrpolje. Grad pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 9 417 stanovnika, 2 813 kućanstava i 4 137 stambenih jedinica.

Na području grada Trilja koncem ožujka 2011. je bilo 763 zaposlenika u pravnim osobama,²⁵ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., su bila 93 poduzetnika.²⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Trilja, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u gradu Trilju je bilo 28 zaposlenika. Ima tri proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 16 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Trilja, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 13.802.714,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 7.308.896,00 kn ili za 34,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 21,8% u ukupnim prihodima ostvarenim u 2010., odnosno 23,7% u ukupnim prihodima ostvarenim u 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Trilja ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 27.

²⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

²⁶ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 27

Vlastiti prihodi
grada Trilja ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	268.452	237.692	88,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	29.150	1.899	6,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	56.699	53.524	94,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	182.603	182.269	99,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	3.131.686	1.609.377	51,4
2.1.	Naknade za koncesiju	4.000	4.000	100,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	129.716	128.945	99,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	2.997.970	1.476.432	49,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	17.090	21.577	126,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	1.000	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	17.090	20.577	120,4
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.043.535	1.099.878	105,4
4.1.	Komunalni doprinos	322.382	431.866	134,0
4.2.	Komunalna naknada	683.153	625.012	91,5
4.3.	Naknade za priključak	38.000	43.000	113,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	130.445	236.094	181,0
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	125.475	89.527	71,4
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	4.970	146.567	2.949,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	20.877	61.833	296,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	716	40.611	5.671,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	20.161	21.222	105,3
	Ukupno	4.612.085	3.266.451	70,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Trilja koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 28.

Tablica broj 28

Potraživanja
grada Trilja koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.014.577	1.845.683	91,6
1.1.	Potraživanja za poreze	1.146.587	956.750	83,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	12.717	17.080	134,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	855.273	871.853	101,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	807.306	732.705	90,8
3.	Druga potraživanja	124.462	145.627	117,0
	Ukupno	2.946.345	2.724.015	92,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 2.946.345,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 2.724.015,00 kn, što je za 222.330,00 kn ili 7,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 542.436,00 kn ili 16,6% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za gradske poreze u iznosu 956.750,00 kn ili 35,1%, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 871.853,00 kn ili 32,0%, te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 732.705,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 26,9%. Sva druga potraživanja iznose 162.707,00 kn i čine 6,0% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Trilj ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te prihode od prodaje nefinancijske imovine naplatu obavlja grad Trilj na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose na porez na potrošnju i porez na tvrtku naplaćuje Porezna uprava, ispostava Sinj, a dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za korištenje prostora elektrana i eksploataciju mineralnih sirovina) se naplaćuje prema obračunu obveznika. Obračun prihoda iz nadležnosti grada Trilja obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove obavljaju dvije osobe i to voditelj odsjeka za komunalnu djelatnost i voditeljica odsjeka za financije koja obavlja i poslove naplate prihoda. Grad Trilj nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda.

Naplata prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave se obavlja u skladu sa zaključenim ugovorom. Porezna uprava dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja ne dostavlja. Grad Trilj nema saznanja o dužnicima, starosti potraživanja i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza. Potraživanja za gradske poreze su koncem 2011. iznosili 956.750,00 kn, što je više za 719.058,00 kn ili 302,5% od ostvarenih prihoda od gradskih poreza u 2011. koji su iznosili 237.692,00 kn.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta koje posjeduju uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Trilj trebao analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Trilj samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Potraživanja koncem 2011. iznose 2.724.015,00 kn što je za 222.330,00 kn ili 7,6% manje u odnosu na prethodnu godinu, od čega su 2.400.274,00 kn dospjela potraživanja. Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za gradske poreze u iznosu 956.750,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 636.856,00 kn, potraživanja za stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 307.971,00 kn, te od prodaje zemljište u iznosu 270.748,00 kn i od komunalnog doprinosa u iznosu 201.810,00 kn što ukupno čini 98,9% dospjelih potraživanja iskazanih na koncu godine. Preostala potraživanja u iznosu 26.139,00 kn se odnose na potraživanja za zakup poslovnog prostora i druge imovine, naknade za priključenje na komunalni priključak i druge naknade. Grad Trilj nema podatke o starosti potraživanja jer informatički sustav vođenja potraživanja nema mogućnost pregleda potraživanja po rokovima dospelosti i starosti potraživanja. Tijekom 2011. nisu otpisivana potraživanja. Grad Trilj nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (dospjelih potraživanja) od prodaje zemljišta iz ranijih godina u iznosu 270.748,00 kn grad Trilj je izvršio postupak uknjižbe prava vlasništva na nekretnini dužnika, a za naplatu preostalih dospjelih potraživanja dužnicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donošenje akta kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Nadalje se preporučuje unaprediti informatički program u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti. Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12).

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu 1.609.377,00 kn. Odnose se na prihode od korištenja nefinancijske imovine (korištenje prostora elektrana) u iznosu 1.476.432,00 kn, zakupa poslovnih prostora u iznosu 128.945,00 kn i koncesija u iznosu 4.000,00 kn (koja se odnosi na dva ugovora o služnosti zemljišta).

Prihodi od zakupa poslovnih prostora čine 3,9% vlastitih prihoda i u odnosu na prethodnu godinu kada su ostvareni u iznosu 129.716,00 kn neznatno su manji za 771,00 kn ili 0,6%. Grad Trilj ima u vlasništvu tri poslovna prostora ukupne površine 150,0 m² od čega je u 2011. u zakupu bio jedan poslovni prostor. Prostor je dan u zakup na temelju ugovora o zakupu zaključenom po javnom natječaju provedenom u prethodnim godinama.

Jedan poslovni prostor u 2011. Grad Trilj nije koristio niti ga je dao u zakup, a jedan prostor je dodijeljen udruzi građana bez naknade. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja, te predlaže kontinuirano javno objavljivanje podataka o slobodnim poslovnim prostorima koji se daju u zakup putem mrežne stranice, oglasne ploče ili na drugi način uzimajući u obzir troškove objavljivanja.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Grad Trilj nije ostvario prihode od komunalne naknade za stambeni prostor i grobne naknade.

Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12), prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta. Gradsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi prema kojoj se ne donose rješenja za obveznike komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i građevinsko zemljište. Izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade nije utvrđen. Jedinostveni upravni odjel obavlja obračun komunalne naknade za poslovni i garažni prostor, te građevinsko zemljište. Baza komunalne naknade sadrži podatke o 156 obveznika. Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u 2011. u iznosu 625.012,00 kn, što čini 19,1% vlastitih prihoda odnosno 4,5% ukupno ostvarenih prihoda.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se naplatom komunalne naknade od svih korisnika utvrđenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu ostvarilo više prihoda kojima se financiraju održavanje objekata komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta i javnih površina, održavanje zelenila površina, javne rasvjete). Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencija obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni prostor, te izdavanje rješenja i naplatu iste.

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Grad Trilj nije donio odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdio obveznike i izdao rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Informiranje stanovništva

Grad Trilj putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Trilj bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Trilja, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Trogir

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Trogir kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Trogira je 39,1 km². Obuhvaća naselja Arbanija, Divulje, Drvenik Mali, Drvenik Veliki, Mastrinka, Plano, Trogir i Žedno. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 13 260 stanovnika, 4 641 kućanstvo i 8 687 stambenih jedinica.

Na području grada Trogira koncem ožujka 2011. je bilo 4 047 zaposlenika u pravnim osobama²⁷, a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bio 381 poduzetnik²⁸.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Trogira, ustrojen je ured gradonačelnika, upravni odjel za gospodarstvo, turizam i društvene djelatnosti, upravni odjel za gospodarenje prostorom i upravni odjel za financije. Koncem 2011. Grad je imao 66 zaposlenika. Ima tri proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 76 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Trogira, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 50.371.805,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 783.008,00 kn ili 1,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 48,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 54,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Trogira ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 29.

²⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

²⁸ Splitsko-dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 29

Vlastiti prihodi
grada Trogira ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	1.615.065	1.612.968	99,9
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	598.724	521.071	87,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	385.614	373.273	96,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	630.727	718.624	113,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	6.557.953	9.024.436	137,6
2.1.	Naknade za koncesiju	651.596	848.684	130,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	5.182.862	7.475.340	144,2
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	723.495	700.412	96,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.140.640	1.382.311	121,2
4.	Komunalni doprinosi i naknade	10.793.952	13.049.446	120,9
4.1.	Komunalni doprinos	10.793.952	5.715.285	52,9
4.2.	Komunalna naknada	0	7.174.123	-
4.3.	Naknade za priključak	0	160.038	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	3.465.455	1.431.857	41,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	474.993	782.803	164,8
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	197.464	26.780	13,6
6.2.	Građevinskih objekata	54.667	756.023	1.383,0
6.3.	Opreme	222.862	0	-
Ukupno:		24.048.058	27.283.821	113,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Trogira koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 30.

Tablica broj 30

**Potraživanja
grada Trogira koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	19.728.761	22.748.033	115,3
1.1.	Potraživanja za poreze	4.709.738	4.631.495	98,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	988.681	2.573.925	260,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	13.812.062	15.266.043	110,5
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	218.280	276.570	126,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.543.220	2.253.045	88,6
3.	Druga potraživanja	486.089	68.132	14,0
	Ukupno	22.758.070	25.069.210	110,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 22.758.070,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 25.069.210,00 kn, što je za 2.311.140,00 kn ili 10,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 2.214.611,00 kn ili 8,1% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu. Dospjela potraživanja iznose 24.288.856,00 kn, a nedospjela 780.354,00 kn. U odnosu na početak godine na koncu 2011. znatno su veća potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja za prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine. Navedena potraživanja su koncem 2011. veća za 4.039.225,00 kn ili 27,3% u odnosu na prethodnu godinu.

Grad Trogir nema podatke o starosti potraživanja za gradske poreze, a od preostalih dospjelih potraživanja, potraživanja starosti do godinu dana iznose 3.785.726,00 kn, potraživanja starija od godinu do tri godine 2.056.070,00 kn, od tri do pet godina 1.126.083,00 kn i potraživanja preko pet godina 2.591.292,00 kn.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Trogir ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku, porez na kuće za odmor, porez na potrošnju, porez na korištenje javnih prometnih površina, porez na reklame) obavlja Porezna uprava, Ispostava Trogir. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Trogir na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplatu prihoda iz nadležnosti grada Trogira obavlja Upravni odjel za gospodarenje prostorom i Upravni odjel za financije. Grad Trogir je poduzimao mjere naplate dospjelih potraživanja od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, spomeničke rente, priključaka na komunalnu infrastrukturu, zakupa poslovnih prostora, korištenja javno prometnih površina, naknade za uređenje voda, naplatu kazni i naknada za korištenja parking mjesta u iznosu 4.273.248,00 kn, pokrenuti su postupci radi naplate duga putem 494 donesena rješenja o ovrsi, po kojima je do konca godine naplaćeno 748.940,00 kn.

Za naplatu preostalih dospjelih potraživanja koja se odnose na korištenje javno prometnih površina, najma stanova, boravišne pristojbe, komunalne naknade, lučke pristojbe, naknade za uređenje voda i od kazni komunalnih i prometnih redara u iznosu 8.715.427,00 kn dužnicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Grad Trogir je tijekom 2011. otpisao nenaplativa potraživanja od komunalne naknade u iznosu 658.883,00 kn. Porezna uprava je obavila otpis potraživanja na ime gradskih poreza, a grad Trogir je iznos otpisanih potraživanja iskazao u poslovnim knjigama u ožujku 2012. Grad Trogir nema akt ili Pravilnik o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Koncem 2011. potraživanja za gradske poreze (porez na potrošnju, porez na tvrtku, porez na kuće za odmor, porez na korištenje javnih prometnih površina i porez na reklame) iznosila su 4.631.495,00 kn. Grad Trogir nema saznanja o dužnicima, starosti potraživanja i o poduzetim mjerama naplate i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu gradskih poreza čija su potraživanja koncem godine značajna (4.631.495,00 kn ili 18,5% ukupnih potraživanja). Navedena potraživanja se najvećim dijelom odnose na prihode od poreza na tvrtku u iznosu 2.036.832,00 kn, te poreza na korištenje javnih prometnih površina 724.408,00 kn i poreza na kuće za odmor u iznosu 533.075,00 kn.

S obzirom da Grad daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih prometnih površina, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Trogir trebao analizirati i preispitati načine obračuna i naplate gradskih poreza putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Vezano za prihode od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Trogir samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade za 2011. ostvareni su u iznosu 7.174.123,00 kn i čine 26,3% vlastitih prihoda. Tijekom 2011. doneseno je 4 089 rješenja obveznicima komunalne naknade za stambeni prostor i 675 rješenja vlasnicima, odnosno korisnicima poslovnih i drugih prostora. Potraživanja za komunalnu naknadu iz ranijih godina iznosila su 8.328.548,00 kn, za 2011. obračunano je zaduženje za komunalna naknada u iznosu 7.091.747,00 kn, te ukupno zaduženje za 2011. u iznosu 15.420.295,00 kn. Tijekom godine naplaćeno je 7.174.123,00 kn, te su potraživanja na koncu iznosila 8.246.172,00 kn od čega se 630.434,00 kn odnosi na nedospjela potraživanja. Za naplatu potraživanja od komunalne naknade grad Trogir je slao opomene, pokrenuta su 464 ovršna postupka za ukupan iznos 2.801.850,00 kn od čega je do konca godine naplaćeno 567.923,00 kn. Dospjela potraživanja u iznosu 7.615.738,00 kn su potraživanja starosti do jedne godine u iznosu 1.755.363,00 kn, te starosti od jedne do tri godine 1.547.778,00 kn, potraživanja čija je starost preko tri godina do pet godina 1.059.684,00 kn i potraživanja preko pet godina starosti u iznosu 2.594.030,00 kn. Grad Trogir je tijekom 2011. otpisao nenaplativa i zastarjela potraživanja u iznosu 658.883,00 kn.

Naplata komunalne naknade je utvrđena odlukom gradskog vijeća, a naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište. Rješenja o naplati komunalne naknade izdaju se na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta. Grad Trogir utvrđuje nove obveznike na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Značajno je otežano utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene su svakodnevne, a nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanja posjeda na razne druge načine. Za navedene slučajeve grad Trogir nije usvojio program i postupke za utvrđivanje novih obveznika. U bazi podataka kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode se osobe, te trgovačka društava, obrti i osobe koji nisu stvarni obveznici plaćanja. Za utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima kad se radi o promjeni obveznika koja je nastala nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora i na drugi načini stjecanja ili korištenja prostora, ocjenjeno je, da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanju, ugovaranju zakupa, osnivanju i prestanku rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže usvojiti postupke za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi o nefinancijske imovine u 2011. ostvareni su u iznosu 9.024.436,00 kn i čine 31,1% vlastitih prihoda ostvarenih za navedenu godinu. Ostvareni prihodi odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja u iznosu 2.014.238,00 kn, korištenja javnih prometnih površina u iznosu 3.481.757,00 kn, koncesija na pomorskom dobru u iznosu 848.684,00 kn, od ulaznica u kulu Kamerlengo u iznosu 1.195.795,00 kn, naknada za korištenje deponija Plano u iznosu 706.622,00 kn, prometovanja pješačkom zonom 45.450,00 kn, najma stanova u iznosu 31.478,00 kn, naknade za otkopanu količinu mineralnih sirovina 294.437,00 kn i na prihode od spomeničke rente u iznosu 405.975,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi ostvareni su od korištenja javnih prometnih površina u iznosu 3.481.757,00 kn i od zakupa i iznajmljivanja u iznosu 2.014.238,00 kn.

Prihodi od zakupa nekretnina ostvareni su u iznosu 2.014.238,00 kn. Postupak, uvjeti i način davanja u zakup nekretnina utvrđeni su Odlukom o uvjetima i postupku javnog natječaja za davanje u zakup poslovnih prostora. Prema evidenciji korisnika poslovnih prostora grad Trogir je tijekom 2011. raspolagao s 31 poslovnim prostorom. Tijekom 2011. provedena su dva natječaja za zakup poslovnih prostora i to prostora površine 20,72 m² i površine 140 m². Ugovorena cijena zakupa za prostor površine 20,72 m² iznosila je 2.113,00 kn mjesečno dok je za prostor površine 140 m² iznosila 19.999,00 kn mjesečno. U 2001. zaključen je i jedan ugovor neposrednom pogodbom s korisnikom koji je koristio predmetni prostor i ranije, a na temelju Zakona o zakupu i prodaji poslovnih prostora. Ugovorena je mjesečna zakupnina u iznosu 1.520,00 kn za poslovni prostor površine 15,20 m² u skladu s odlukom Gradskog vijeća. Grad Trogir je dao na privremeno korištenje neposrednom pogodbom dva poslovna prostora u staroj gradskoj jezgri površine 54,53 m² udruzi navijača nogometnog kluba, temeljem zaključenog ugovora po cijeni 20,00 kn po m² s rokom korištenja od pet godina, a na temelju Pravilnika o kriterijima za davanje poslovnih prostora na privremeno i povremeno korištenje i zaključka gradonačelnika. Grad Trogir je do konca ožujka 2011. imao zaključen ugovor s jednom političkom strankom, uz naknadu 500,00 kn za poslovni prostor površine 20 m² za koji je pokrenut sudski spor za iseljenje. Svi drugi prostori su u zakupu na temelju ugovora o zakupu zaključenih u ranijim godinama. Za nepravodobno plaćanje zakupnine obveznicima su slane opomene, te su pokrenuta tri ovršna postupka na ukupan iznos 255.678,00 kn. Prihodi od naknada za zakup javno prometnih površina ostvareni su u iznosu 3.481.757,00 kn. Ostvareni su od davanja u zakup javnih površina za postavljanje kioska, štandova i naprava. Postupak, uvjeti i način davanja u zakup javno prometnih površina utvrđeni su Odlukom o davanju u zakup javnih površina za postavljanje kioska i naprava iz veljače 1997. i izmjena Odluke iz studenoga 2005. i rujna 2009. Tijekom 2011. zaključeno je šest ugovora o zakupu javnih površina na temelju provedenog javnog natječaja. Ugovori s odabranim ponuditeljima su zaključeni u skladu s natječajnom dokumentacijom. Ukupna potraživanja na ime zakupa javno prometnih površina u 2011. su iznosila 4.307.298,00 kn, a odnosila su se na zaduženje za 2011. u iznosu 3.881.537,00 kn i na potraživanje iz ranijih godina u iznosu 425.761,00 kn. Do konca godine naplaćeno je 3.481.757,00 kn, te su potraživanja koncem godine iznosila 825.541,00 kn. Tijekom 2010. grad Trogir je za nepravodobno plaćanje zakupnine obveznicima slao opomene, te je pokrenuo dva prijedloga za ovrhu kod javnog bilježnika u ukupnom iznosu 74.851,00 kn.

Grad Trogir nema cjeloviti program gospodarenja svojom imovinom, nema zaseban odjel ili osobu koji bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom odnosno poslovnim prostorima, stanovima u vlasništvu, javnim površinama i drugom imovinom.

Državni ured za reviziju preporuča donošenje programa gospodarenja imovinom, te imenovanje osobe koje bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom u vlasništvu Grada i za njeno ekonomično korištenje. Predlaže se davanje poslovnih prostora u zakup na temelju provedenog javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

- Informiranje stanovništva

Grad Trogir putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Trogir bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Trogira, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Vis

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Vis kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Visa je 52,30 km². Obuhvaća naselja Brgujac, Dračevo Polje, Marinje Zemlje, Milna, Plisko Polje, Podselje, Podstražje, Rogačić, Rukavac, Stončica i Vis. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 920 stanovnika, 782 kućanstava i 2 485 stambenih jedinica.

Na području grada Visa koncem ožujka 2011. je bilo 361 zaposlenika u pravnim osobama,²⁹ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011. je bilo 86 poduzetnika.³⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Visa, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u gradu Visu je bilo devet zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno sedam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Visa, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 10.692.630,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.557.935,00 kn ili za 14,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 31,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 30,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Visa ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 31.

²⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

³⁰ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 31

Vlastiti prihodi
grada Visa ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	584.910	632.649	108,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	370.225	443.153	119,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	133.475	97.353	72,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	81.210	92.143	113,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.087.414	1.138.765	104,7
2.1.	Naknade za koncesiju	78.095	72.158	92,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	998.119	1.046.150	104,8
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	5.157	-
2.4.	Naknade za ceste	11.200	0	-
2.5.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	15.300	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	109.751	187.660	171,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	839.720	1.034.019	123,1
4.1.	Komunalni doprinos	0	385.779	-
4.2.	Komunalna naknada	839.720	625.088	74,4
4.3.	Naknade za priključak	0	23.152	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	241.947	123.837	51,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	4.703	5.248	111,6
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	237.244	118.589	50,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	27.898	172.877	619,7
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	145.350	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	27.898	27.527	98,7
	Ukupno	2.891.640	3.289.807	113,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Visa koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 32.

Tablica broj 32

Potraživanja
grada Visa koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	6.177.358	7.240.373	117,2
1.1.	Potraživanja za poreze	3.061.769	3.405.647	111,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	721.607	971.909	134,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.393.982	2.808.192	117,3
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	54.625	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.882	2.970	157,8
3.	Druga potraživanja	115.747	137.434	118,7
	Ukupno	6.294.987	7.380.777	117,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 6.294.987,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 7.380.777,00 kn, što je za 1.085.790,00 kn ili 17,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 4.090.970,00 kn ili 124,4% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za gradske poreze u iznosu 3.405.647,00 kn ili 46,1%, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.808.192,00 kn ili 38,0%, te potraživanja za prihode od imovine u iznosu 971.909,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 13,2%. Sva druga potraživanja iznose 195.029,00 kn i čine 2,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Vis ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na prihode od gradskih poreza (porez na kuće za odmor, porez na potrošnju i porez na tvrtku), komunalne doprinose i naknade, prihode od nefinancijske imovine i od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda po posebnim propisima naplatu obavlja grad Vis na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Prerez porezu na dohodak (kod isplate dohotka) naplaćuje Porezna uprava. Dio prihoda od nefinancijske imovine (spomenička renta i naknada za promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta), te dio prihoda po posebnim propisima (boravišna pristojba) ostvaruje se putem drugih subjekata.

Razrez prihoda iz nadležnosti grada Visa obavlja zaposlenik odsjeka za proračun i računovodstveno financijske poslove. Ista osoba je zadužena za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate. U odsjeku za proračun i računovodstveno financijske poslove se donose rješenja, provode natječaji i zaključuju ugovori na temelju kojih se ostvaruju prihodi.

Potraživanja koncem 2011. iznose 7.380.777,00 kn, a dospjela potraživanja su 6.857.564,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija dospjela potraživanja za gradske poreze u iznosu 3.369.713,00 kn, komunalnu naknadu 2.392.750,00 kn i zakup poslovnog prostora 768.019,00 kn. Navedena potraživanja s rokom dospjeća do godinu dana iznose 1.086.411,00 kn, do tri godine iznose 1.995.968,00 kn, do pet godina iznose 869.608,00 kn, te starija od pet godina iznose 2.905.577,00 kn. Grad Vis nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Grad Vis u 2011. nije poduzimao mjere naplate prihoda za dugovanja koja se odnose na 1 042 obveznika plaćanja gradskih poreza, 1 094 obveznika komunalne naknade, 56 obveznika naknade za korištenje javnih površina, 22 obveznika komunalnog doprinosa, 10 obveznika najma stanova i 31 obveznika za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo, osim što je upućena jedna opomena i pokrenut jedan postupak ovrhe za dug u iznosu 22.200,00 kn. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Grad Vis putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Vis bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Visa, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Vrgorac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Vrgorac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Vrgorca je 284,00 km². Obuhvaća naselja Banja, Dragljane, Draževitići, Duge Njive, Dusina, Kljenak, Kokorići, Kotezi, Kozica, Mijaca, Orah, Podprolog, Poljica Kozička, Prapatnice, Rašćane, Ravča, Stilja, Umčani, Veliki Prolog, Vina, Višnjica, Vlaka, Vrgorac i Zavojane. Grad Vrgorac pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 6 501 stanovnika, 2 157 kućanstava i 3 528 stambenih jedinica.

Na području grad Vrgorca koncem ožujka 2011. je bilo 1 272 zaposlenika u pravnim osobama,³¹ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., su bila 72 poduzetnika.³²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Vrgorca, ustrojen je odjel za lokalnu upravu i samoupravu, odjel za gospodarstvo, gospodarenje prostorom i komunalne poslove, odjel za društvene djelatnosti i odjel za proračun i financije. Koncem 2011. u grada Vrgorcu je bilo 22 zaposlenika. Ima tri proračunska korisnika u kojima je bilo 40 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Vrgorca, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 31.190.296,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 5.217.327,00 kn ili 14,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 17,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 26,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Vrgorca ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 33.

³¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

³² Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 33

Vlastiti prihodi
grada Vrgorca ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	184.844	213.884	115,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	8.800	15.939	181,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	48.201	55.323	114,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	127.843	142.622	111,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	150.997	129.489	85,8
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	150.520	128.950	85,7
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	477	539	113,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	53.590	66.409	123,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	5.121.539	6.607.813	129,0
4.1.	Komunalni doprinos	3.922.792	5.638.890	143,7
4.2.	Komunalna naknada	1.198.747	968.923	80,8
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.006.370	1.077.707	107,1
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	142.146	67.097	47,2
5.2.	Doprinos za šume	18	8	44,4
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	864.206	1.010.602	116,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	12.462	22.595	181,3
Ukupno		6.529.802	8.117.897	124,3

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Vrgorca koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 34.

Tablica broj 34

Potraživanja
grada Vrgorca koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.305.713	5.685.834	132,1
1.1.	Potraživanja za poreze	1.340.471	1.043.211	77,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	332.048	524.320	157,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.633.194	4.118.303	156,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	687.684	631.185	91,8
3.	Druga potraživanja	16.430	14.341	87,3
Ukupno		5.009.827	6.331.360	126,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 5.009.827,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 6.331.360,00 kn, što je za 1.321.533,00 kn ili 26,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 1.786.537,00 kn ili 22,0% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 4.118.303,00 kn ili 65,0%, te potraživanja za gradske poreze u iznosu 1.043.211,00 kn ili 16,5% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 1.169.846,00 kn i čine 18,5% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Vrgorac ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade i prihode od prodaje nefinancijske imovine naplatu obavlja grad Vrgorac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Gradske poreze koji se odnose porez na potrošnju i porez na tvrtku naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) se naplaćuje prema obračunu obveznika. Obračun prihoda iz nadležnosti grada Vrgorca obavlja se ovisno o vrsti prihoda putem upravnog odjela za gospodarstvo, gospodarenje prostorom i komunalne poslove i upravnog odjela za financije. Upravni odjeli nadležni za razrez prihoda izdaju rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Grad Vrgorac nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Porezna uprava, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja ne dostavlja. Grad Vrgorac nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza koji se odnose na porez na potrošnju i tvrtku za koja potraživanja koncem 2011. iznose 1.043.211,00 kn, što je za 387,7% više u odnosu na ostvarene prihode od gradskih poreza koji su iznosili 213.884,00 kn.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Vrgorac trebao analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Vrgorac samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanjem Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju. Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade ostvareni su u 2011. u iznosu 968.923,00 kn što čini 11,9% vlastitih prihoda, odnosno 3,1% ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na prethodnu godinu kada su prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 1.198.747,00 kn manji su za 229.824,00 kn ili 19,2%. Prihod od komunalne naknade se ostvaruju na temelju odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za grad Vrgorac koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za gospodarstvo, gospodarenje prostorom i komunalne poslove koji donosi pojedinačna rješenja za obveznike stambenog, garažnog, poslovnog prostora, te građevinskog zemljišta. Rješenja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, industrijskog, stambenog i garažnog prostora, te građevinskog zemljišta. Baza obveznika komunalne naknade koju vodi komunalni odsjek sadrži podatke o 2 020 obveznika, a ažurira se godišnje na temelju prijave obveznika odnosno korisnika ili vlasnika, komunalnog redara i drugih. Prema odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika. Međutim, u više slučajeva vlasnici odnosno korisnici ne prijavljuju pravodobno nastalu promjenu, jer Zakonom nije određeno vrijeme nastanka obveze, primjerice, datum pravomoćnosti odobrenja nadležnog tijela za uporabu građevine, datum kupoprodajnog ili darovnog ugovora, datum pravomoćnosti rješenja o nasljeđivanju, datum ugovora o najmu ili zakupu i drugo. U navedenim slučajevima grad Vrgorac nema točne podatke za razrez i naplatu, rješenja se izdaju na pogrešne osobe, a naplata je otežana. Grad Vrgorac treba usklađivati podatke unesene u bazu podataka sa stvarnim stanjem. Naplata prihoda od komunalne naknade bila bi učinkovitija odnosno baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta na način kako je to određeno kada su u pitanju podaci potrebni Poreznoj upravi.

Državni ured za reviziju predlaže usvojiti postupke za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine i naknade za korištenje nefinancijske imovine u ukupnom iznosu 129.489,00 kn. Vrijednosno značajni prihodi se odnose na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine koji su ostvareni u iznosu 128.950,00 kn, što čini 1,6% vlastitih prihoda. Grad Vrgorac raspolaže s 28 poslovnih prostora. Od ukupnog broja poslovnih prostora, deset prostora ili 35,7% je dano u zakup na temelju natječaja provedenih u ranijim godinama. Za preostale poslovne prostore ne ostvaruje se prihod od zakupnine jer je grad Vrgorac dodijelio 14 poslovnih prostora na korištenje bez naknade, udrugama i sportskim klubovima, a četiri poslovna prostora koriste političke stranke bez zaključenog ugovora o korištenju i provedenog natječaja.

Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07) koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Državni ured za reviziju predlaže davanje poslovnih prostora u zakup putem javnog natječaja u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Grad Vrgorac nije ostvario prihode od grobne naknade. Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Grad Vrgorac nije donio odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdio obveznike plaćanja i izdao im rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 6.331.360,00 kn, od čega su 5.760.160,00 kn dospjela potraživanja. Vrijednosno se najznačajnija potraživanja odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 2.218.011,00 kn, gradske poreze u iznosu 1.043.211,00 kn, naknade za uređenje voda u iznosu 911.272,00 kn i potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 631.185,00 kn. Grad Vrgorac nema podatke o starosti potraživanja, jer informatički sustav vođenja potraživanja nema mogućnost pregleda potraživanja po rokovima dospelosti i starosti potraživanja. Tijekom 2011. Grad Vrgorac nije otpisivao potraživanja. Grad Vrgorac nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) komunalne naknade u iznosu 309.057,00 kn pokrenuto je 56 ovrha od čega je do konca godine naplaćeno je 43.818,00 kn ili 14,2%. Za naplatu preostalih dospjelih potraživanja od gradskih poreza, zakupa poslovnih objekata, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina i prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo obveznicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Nadalje se preporučuje unaprediti informatički program u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Grad Vrgorac putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Grad Vrgorac bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Vrgorca, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Vrlika

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđen je grad Vrlika kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina grada Vrlike je 243,0 km². Obuhvaća naselja Garjak, Ježević, Koljane, Kosore, Maovice, Otišić, Podosoje, Vinalić i Vrlika. Grad Vrlika u cijelosti pripada prvoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 159 stanovnika, 848 kućanstava i 1 403 stambene jedinice.

Na području grada Vrlike koncem ožujka 2011. je bilo 226 zaposlenika u pravnim osobama,³³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., je bio 21 poduzetnik.³⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga grada Vrlike, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u gradu Vrlike je bilo devet zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojem su bila tri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Vrlike, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 18.081.083,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 7.844.244,00 kn ili 76,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 36,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 12,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Vrlike ostvareni za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 35.

³³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

³⁴ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 35

Vlastiti prihodi
grada Vrlike ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	118.976	77.472	65,1
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	69.695	24.134	34,6
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	49.281	53.338	108,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.618.833	1.636.558	62,5
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	78.874	120.770	153,1
2.2.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	2.539.959	1.515.788	59,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	6.195	7.790	125,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	349.905	266.951	76,3
4.1.	Komunalni doprinos	0	7.140	-
4.2.	Komunalna naknada	349.905	259.811	74,3
5.	Prihodi po posebnim propisima	142.026	162.335	114,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	157	0	-
5.2.	Doprinos za šume	101	0	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	141.768	162.335	114,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	505.853	157.246	31,1
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	291.044	41.308	14,2
6.2.	Građevinskih objekata	67.947	90.938	133,8
6.3.	Opreme	146.862	0	-
6.4.	Prijevoznih sredstava	0	25.000	-
Ukupno:		3.741.788	2.308.352	61,7

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Vrlike koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 36.

Tablica broj 36

Potraživanja
grada Vrlike koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	914.818	697.471	76,2
1.1.	Potraživanja za poreze	165.982	133.252	80,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	436.706	106.509	24,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	312.130	457.710	146,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	190.436	174.000	91,4
3.	Druga potraživanja	12.644	11.872	93,9
	Ukupno	1.117.898	883.343	79,0

Potraživanja su koncem 2011. iskazana u iznosu 1.117.898,00 kn, a koncem 2010. u iznosu 883.343,00 kn, što je za 234.555,00 kn ili 21,0% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za prihode od imovine su za 330.197,00 kn ili 75,6% manja u odnosu na prethodnu godinu. Navedena potraživanja su smanjena jer je grad Vrlika tijekom 2011. od Hrvatske elektroprivrede naplatio potraživanja iz 2010. u iznosu 411.366,00 kn na ime naknade za korištenje prostora hidroelektrane Peruča. Na koncu 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade su veća za 145.580,00 kn ili 46,6% u odnosu na prethodnu godinu.

Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 1.425.009,00 kn ili 61,7% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 457.710,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 51,8%, slijede potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 174.000,00 kn ili 19,7%, te potraživanja za poreze u iznosu 133.252,00 kn ili 15,1%. Sva druga potraživanja iznose 118.381,00 kn i čine 13,4% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Vrlika ostvaruje prihode iz različitih izvora. Prihode koji se odnose na gradske poreze naplatu obavlja Porezna uprava, Ispostava Sinj. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja grad Vrlika na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplatu prihoda iz nadležnosti grada Vrlike obavlja jedinstveni upravni odjel. Grad Vrlika nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Porezna uprava, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim gradskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja ne dostavlja. Grad Vrlika nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu gradskih poreza za koja potraživanja koncem 2011. iznose 133.252,00 kn, što je za 72,0% više u odnosu na ostvarene prihode od gradskih poreza koji su iznosili 77.472,00 kn. Navedena potraživanja se najvećim dijelom odnose na prihode od poreza na tvrtku u iznosu 126.129,00 kn ili 94,6% potraživanja za gradske poreze.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi grad Vrlika trebao preuzeti poslove naplate poreza na tvrtku i ostvariti učinkovitiju naplatu navedenih prihoda. Vezano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li grad Vrlika samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanjem Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Grad Vrlike je dužnicima slao opomene za naplatu dospjelih potraživanja od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za uređenje voda, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina i naknade za korištenje prostora elektrane u iznosu 652.381,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Grad Vrlika nema podatke prema rokovima dospelosti i starosti potraživanja. Tijekom 2011. nisu otpisana potraživanja. Grad Vrlika nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Prihodi od komunalne naknade

Prihodi od komunalne naknade za 2011. ostvareni su u iznosu 259.811,00 kn i čine 11,3% vlastitih prihoda. Grad Vrlika u svojim evidencijama ima 822 obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor. Ukupna potraživanja za komunalnu naknadu početkom 2011. sa zaduženjem u 2011. su iznosila 679.325,00 kn, tijekom godine naplaćeno je 259.811,00 kn ili 38,2%, te su potraživanja na koncu godine iznosila 419.514,00 kn i potpunosti su dospjela potraživanja. Za naplatu potraživanja od komunalne naknade grad Vrlika je slao opomene, a druge mjere naplate nije poduzimao. Naplata komunalne naknade je utvrđena odlukom gradskog vijeća, razrez i naplatu obavlja jedinstveni upravni odjel grada Vrlike, a naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište. Rješenja o naplati komunalne naknade se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) izdaju na vlasnika, odnosno korisnika poslovnog, stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta. Grad Vrlika utvrđuje nove obveznike na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Međutim, značajno je otežano utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene su svakodnevne, a nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanja posjeda na razne druge načine. U bazi podataka kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode se osobe, te trgovačka društava, obrti i osobe koji nisu stvarni obveznici plaćanja. Grad Vrlika nema odluku ili drugi akt kojim bi se utvrdili postupci i tijela za utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade, te promjenu obveznika nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora i na drugi načini stjecanja ili korištenja prostora. Naplata prihoda od komunalne naknade bi bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanju, ugovaranju zakupa, osnivanju i prestanku rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže usvojiti postupke za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, poslovni i garažni prostor.

- Informiranje stanovništva

Grad Vrlika putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Grad Vrlika bi trebao utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području grada Vrlika, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Baška Voda

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Baška Voda kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 19,00 km². Obuhvaća naselja Bast, Baška Voda, Bratuš, Krvavica i Promajna. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 728 stanovnika, 1 015 kućanstava i 3 086 stambenih jedinica.

Na području općine Baška Voda koncem ožujka 2011. je bilo 385 zaposlenika u pravnim osobama,³⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., je bilo 147 poduzetnika.³⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Baška Voda, ustrojeni su ured općinskog načelnika, odjel za proračun i financije i odjel za društvene djelatnosti i komunalno gospodarstvo. Koncem 2011. u općini Baška Voda je bilo deset zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem je bilo sedam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Baška Voda, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 14.696.650,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.497.064,00 kn ili 20,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 60,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 61,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Baška Voda ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 37.

³⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

³⁶ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 37

Vlastiti prihodi
općine Baška Voda ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	1.689.398	1.774.541	105,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.348.614	1.602.578	118,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	282.338	149.663	53,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	58.446	22.300	38,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.072.075	1.862.898	89,9
2.1.	Naknade za koncesiju	1.626.402	1.646.115	101,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	321.881	150.092	46,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	123.792	66.691	53,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.273.075	879.911	38,7
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	1.499.468	0	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	773.607	879.911	113,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.096.672	4.402.242	401,4
4.1.	Komunalni doprinos	805.703	3.587.537	445,3
4.2.	Komunalna naknada	290.969	591.443	203,3
4.3.	Naknade za priključak	0	223.262	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	275.899	119.253	43,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	11.368	71.556	629,5
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	264.531	47.697	18,0
Ukupno		7.407.119	9.038.845	122,0

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Baška Voda koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 38.

Tablica broj 38

Potraživanja
općine Baška Voda koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.398.897	11.185.764	151,2
1.1.	Potraživanja za poreze	4.066.711	5.989.097	147,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	951.226	1.215.392	127,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.380.960	3.981.275	167,2
2.	Druga potraživanja	38.504	53.220	138,2
Ukupno		7.437.401	11.238.984	151,1

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 7.437.401,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 11.238.984,00 kn, što je za 3.801.583,00 kn ili 51,1% više u odnosu na prethodnu godinu.

Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 2.200.139,00 kn ili 24,3% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 5.989.097,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 53,3%, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 3.981.275,00 kn ili 35,4%, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 1.215.392,00 kn ili 10,8% i druga potraživanja u iznosu 53.220,00 kn ili 0,5% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Baška Voda ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na porez na javne površine, tvrtku i kuće za odmor, komunalni doprinos i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Baška Voda na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose porez na potrošnju, naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) se naplaćuje prema obračunu obveznika, te se dio prihoda po posebnim propisima (boravišna pristojba), naplaćuje putem drugih subjekata. Razrez prihoda iz nadležnosti općine Baška Voda obavljaju tri djelatnika upravnog odjela za proračun i financije. Iste osobe zadužene su za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate. U upravnom odjelu za proračun i financije se izdaju rješenja, provode natječaji i zaključuju ugovori na temelju kojih se ostvaruju prihodi.

Prihodi od poreza na potrošnju u 2011. su ostvareni u iznosu 149.663,00 kn, a općina Baška Voda nema saznanja o rezultatima naplate, obveznicima, starosti potraživanja, otpisu potraživanja, te nisu u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu navedenih prihoda. Navodimo da je usvojen Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12). Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Baška Voda samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način.

Potraživanja koncem 2011. su iznosila 11.238.984,00 kn, što čini 76,5% ukupno ostvarenih prihoda, od čega su dospjela potraživanja 11.061.057,00 kn. Vrijednosno su značajnija potraživanja za općinske poreze u iznosu 5.989.097,00 kn, komunalni doprinos 1.978.426,00 kn, komunalnu naknadu 1.377.880,00 kn, koncesijska odobrenja na pomorsko dobro 813.210,00 kn, naknade za eksploataciju mineralnih sirovina 409.520,00 kn, zakup poslovnih prostora 277.477,00 kn i potraživanja za naknadu za priključenje na komunalnu infrastrukturu u iznosu 215.447,00 kn. Općina Baška Voda nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Općina Baška Voda ne vodi potraživanja prema starosti i dospelosti. U 2011. nije otpisivala potraživanja, te iako ima značajna potraživanja nije poduzimala mjere naplate prihoda. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara.

Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da nisu provođene propisane mjere naplate za potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospeloga računa, te praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate što će koristiti u donošenju odluke o daljnjem postupanju s potraživanjima. Nadalje se preporučuje unaprediti informatički program u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12).

- Informiranje stanovništva

Općina Baška Voda putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Baška Voda bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Baška Voda, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Bol

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina općina Bol kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Bol je 23,00 km². Obuhvaća naselja Bol i Murvica. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 645 stanovnika, 591 kućanstava i 1 903 stambenih jedinica.

Na području općine Bol koncem ožujka 2011. je bilo 417 zaposlenika u pravnim osobama,³⁷ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bio 81 poduzetnik.³⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Bol, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Bol je imala osam zaposlenika. Ima tri proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 13 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Bol, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 12.909.922,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.815.053,00 kn ili za 17,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 58,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 59,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Bol ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 39.

³⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

³⁸ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko dalmatinske - županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 39

Vlastiti prihodi
općine Bol ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	819.449	946.921	115,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	322.621	333.196	103,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	343.077	457.907	133,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	153.751	155.818	101,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.166.115	1.654.358	141,9
2.1.	Naknade za koncesiju	1.101.435	1.339.506	121,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	64.680	314.852	486,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	460.065	601.232	130,7
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	103.720	155.176	149,6
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	356.345	446.056	125,2
4.	Komunalni doprinosi i naknade	5.459.268	2.936.720	53,8
4.1.	Komunalni doprinos	5.459.268	615.451	11,3
4.2.	Komunalna naknada	0	2.119.269	-
4.3.	Naknade za priključak	0	202.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.273.653	1.485.375	116,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	1.233.226	1.439.076	116,7
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	40.427	46.299	114,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	49.881	32.570	65,3
6.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	49.881	32.570	65,3
Ukupno		9.228.431	7.657.176	83,0

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Bol koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 40.

Tablica broj 40

Potraživanja
općine Bol koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.515.579	7.172.498	95,4
1.1.	Potraživanja za poreze	2.221.904	1.527.336	68,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.421.063	1.493.365	105,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	3.872.612	4.151.797	107,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	233.430	200.861	86,0
3.	Druga potraživanja	2.185	2.185	100,0
Ukupno		7.751.194	7.375.544	95,1

Potraživanja su na koncem 2010. iskazana u iznosu 7.751.194,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 7.375.544,00 kn, što je za 375.650,00 kn ili 4,9% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 281.632,00 kn ili 3,7% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 4.151.797,00 kn ili 56,3%. Slijede potraživanja za općinske poreze u iznosu 1.527.336,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 20,7% i potraživanja za prihode od imovine u iznosu 1.493.365,00 kn ili 20,2% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 203.046,00 kn i čine 2,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Bol ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine prihode, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, obavlja općina Bol na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku, naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Bol obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove obavljaju dvije osobe koje obavljaju i poslove naplate prihoda.

Porezna uprava, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima. Općina Bol nema saznanja o dužnicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja, te nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 1.527.336,00 kn, što je više od ostvarenih općinskih poreza u 2011. koji su iznosili 946.921,00 kn.

S obzirom da općina Bol daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Bol trebala analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Bol samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Potraživanja koncem 2011. iznose 7.375.544,00 kn, što je 57,1% ukupno ostvarenih prihoda.

Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 1.527.336,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 1.238.160,00 kn, komunalni doprinos 922.411,00 kn, potraživanja za prodane stanove na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 441.685,00 kn, boravišnu pristojbu u iznosu 223.129,00 kn, te zakup poslovnog prostora u iznosu 50.000,00 kn.

Prema dostavljenom ispunjenom upitniku, potraživanja s rokom dospijeća do godinu dana iznose 421.411,00 kn, do tri godine 2.003.192,00 kn, do pet godina 744.689,00 kn, te starija od pet godina iznose 1.265.120,00 kn. U 2011. općina Bol nije otpisivala potraživanja i nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućene su 704 opomene za dug od zakupa poslovnog prostora, komunalne naknade i najma stanova, te je pokrenuto 25 ovrha za naplatu potraživanja od komunalne naknade. Općina Bol nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja od općinskih poreza, dok za potraživanja od naknada za koncesijska odobrenja, komunalni doprinos i prodaju stanova s stanarskim pravom nisu poduzimane mjere naplate. Općina Bol nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje propisanih mjera naplate u svrhe potpunog i pravodobnog prikupljanja prihoda, kako bi se izbjegla zastara potraživanja. Predlaže se poduzimanje mjera naplate prihoda od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospijeća računa, te praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate. Predlaže se otpis potraživanja, provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

- Informiranje stanovništva

Općina Bol putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovom trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Bol bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Bol, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Brela

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Brela kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 23,00 km². Obuhvaća naselja Brela i Gornja Brela. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 750 stanovnika, 594 kućanstava i 1 451 stambenih jedinica.

Na području općine Brela koncem ožujka 2011. je bilo 310 zaposlenika u pravnim osobama,³⁹ a prema podacima o stanju kretanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bio 21 poduzetnik.⁴⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Brela, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Brela je imala 16 zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem je bilo pet zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Brela, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 10.868.516,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.351.658,00 kn ili za 21,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 61,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 64,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Brela ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 41.

³⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁴⁰ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 41

Vlastiti prihodi
općine Brela ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	742.996	900.327	121,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	449.763	583.467	129,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	250.948	263.608	105,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	42.285	53.252	125,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	574.205	856.809	149,2
2.1.	Naknade za koncesiju	552.712	822.260	148,8
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	21.493	34.549	160,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	774.087	1.145.078	147,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	253.328	603.940	238,4
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	520.759	541.138	103,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.166.730	2.807.127	129,6
4.1.	Komunalni doprinos	2.166.730	1.343.059	62,0
4.2.	Komunalna naknada	0	1.464.068	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	935.903	1.265.176	135,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	2.524	0	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	933.379	1.265.176	135,5
	Ukupno	5.193.921	6.974.517	134,3

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Brela koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 42.

Tablica broj 42

Potraživanja
općine Brela koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.300.064	2.522.085	109,7
1.1.	Potraživanja za poreze	262.955	257.718	98,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	88.690	69.079	77,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.948.419	2.195.288	112,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	435.810	435.810	100,0
3.	Druga potraživanja	8.182	5.013	61,3
	Ukupno	2.744.056	2.962.908	108,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 2.744.056,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 2.962.908,00 kn, što je za 218.852,00 kn ili 8,0% više u odnosu na prethodnu godinu.

Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 4.011.609,00 kn ili 57,5% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.195.288,00 kn ili koja u ukupnim potraživanja sudjeluju 74,1%. Slijede potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 435.810,00 kn ili 14,7% i potraživanja za općinske poreze u iznosu 257.718,00 kn ili 8,7% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 74.092,00 kn i čine 2,5% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Brela ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na porez na javne površine, tvrtku i kuće za odmor, komunalni doprinos i naknade, te dio prihoda od nefinancijske imovine obavlja općina Brela na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinski porez koji se odnosi na porez na potrošnju, naplaćuje Porezna uprava. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Brela obavlja jedinstveni upravni odjel koji donosi rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Razrez prihoda iz nadležnosti općine Brela obavlja referent za komunalnu naknadu i poreze (unutar službe za računovodstvu), te voditelj za proračun i financije, a zadužene su za kontrolu naplate prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate.

Općina Brela nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Naplata prihoda od poreza na potrošnju je u nadležnosti Porezne uprave. Vežano za prihode od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Brela samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanjem Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Potraživanja koncem 2011. iznose 2.962.908,00 kn što je 27,3% ukupno ostvarenih prihoda, od čega su dospjela potraživanja 2.805.889,00 kn. Odnose se na dospjela potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 1.126.051,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 414.435,00 kn, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 497.782,00 kn, nefinancijsku imovinu u iznosu 435.810,00 kn, općinske poreze u iznosu 257.718,00 kn, naknadu za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru u iznosu 69.079,00 kn i druga potraživanja u iznosu 5.014,00 kn. Nedospjela potraživanja iznose 157.019,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalni doprinos. Općina Brela nema podatke o starosti potraživanja jer informatički sustav vođenja potraživanja nema mogućnost pregleda potraživanja po rokovima dospelosti i starosti potraživanja. Općina Brela je u 2010. donijela Pravilnik o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa tražbina i obveza (Službeno glasilo općine Brela broj 3/2010.), a u 2011. nije bilo otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućeno je 177 opomena i pokrenute su 23 ovrhe za potraživanja od općinskih poreza, naknada za koncesije i komunalnu naknadu. Općina Brela nema saznanja o poduzetim mjerama naplate potraživanja na ime poreza za potrošnju. Za naplatu potraživanja od komunalnoga doprinosa nisu poduzimane mjere naplate.

Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospelosti računa. Nadalje, se predlaže da se otpis ili djelomičan otpis potraživanja provodi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Također se preporuča unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Brela putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovom trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Brela bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Brela, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Cista Provo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Cista Provo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Cista Provo je 98,00 km². Obuhvaća naselja Aržano, Biorine, Cista Velika, Cista Provo, Dobranje i Svib. Općina Cista Provo u cijelosti pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi prema odredbama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine 44/96., 57/96., 124/97., 73/00., 87/00., 94/01. i 88/02.). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 377 stanovnika, 844 kućanstava i 1 636 stambenih jedinica.

Na području općine Cista Provo koncem ožujka 2011. je bilo 247 zaposlenika u pravnim osobama,⁴¹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bilo 20 poduzetnika.⁴²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Cista Provo, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Cista Provo je bilo četiri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Cista Provo, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.617.510,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.133.326,00 kn ili za 19,7%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 20,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 17,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Cista Provo ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 43.

⁴¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁴² Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 43

Vlastiti prihodi
općine Cista Provo ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	64.050	50.079	78,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	16.921	4.584	27,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	19.822	20.260	102,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	27.307	25.235	92,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	71.245	65.686	92,2
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	71.245	65.686	92,2
3.	Komunalni doprinosi i naknade	726.718	618.720	85,1
3.1.	Komunalni doprinos	67.495	68.076	100,9
3.2.	Naknade za priključak	659.223	550.644	83,5
4.	Prihodi po posebnim propisima	12.668	2.565	20,2
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	1.317	-
4.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	12.668	1.248	9,9
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	283.895	78.757	27,7
5.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	283.895	78.757	27,7
Ukupno		1.158.576	815.807	70,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Cista Provo koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 44.

Tablica broj 44

Potraživanja
općine Cista Provo koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.787.429	1.353.430	75,7
1.1.	Potraživanja za poreze	482.586	279.172	57,8
1.2.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.304.843	1.074.258	82,3
Ukupno		1.787.429	1.353.430	75,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.787.429,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.353.430,00 kn, što je za 433.999,00 kn ili 24,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 537.623,00 kn ili 65,9% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe, te pruženih usluga (naknade za vodovodni priključak i prodaju grobnica) u ukupnom iznosu 1.074.258,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 79,4%. Slijede općinski porezi u iznosu 279.172,00 kn ili 20,6% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke**- Učinkovitost naplate prihoda**

Općina Cista Provo ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine prihode, te prihode od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, obavlja općina Cista Provo na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Cista Provo obavlja jedinstveni upravni odjel koji donosi rješenja, provodi natječajne i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove obavljaju dvije osobe (referent za komunalne poslove i općinski načelnik) koje obavljaju i poslove naplate prihoda.

Općina Cista Provo ne vodi brigu o naplati prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave, koja dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja ne dostavlja. Općina Cista Provo nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 279.172,00 kn, te su u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza (50.079,00 kn) veća za 229.093,00 kn ili 457,5%.

S obzirom da općina Cista Provo daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Cista Provo trebala analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Vežano za prihode od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Cista Provo samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Potraživanja koncem 2011. iznose 1.353.430,00 kn i u cijelosti su dospjela. Odnose se na naknade za vodovodni priključak u iznosu 903.888,00 kn, od prodaje građevinskih objekata (grobnica) u iznosu 89.043,00 kn, općinske poreze u iznosu 279.172,00 kn, komunalnu naknadu 65.864,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 6.252,00 kn, zakup poslovnog prostora 2.317,00 kn i druga potraživanja (nabavljene sadnice) u iznosu 6.894,00 kn. Navedena potraživanja (osim općinskih poreza za koje općina Cista Provo nema saznanja o starosti potraživanja) s rokom dospjeća do godinu dana iznose 348.390,00 kn, do tri godine iznose 296.112,00 kn i do pet godina iznose 423.504,00 kn. Nisu iskazana potraživanja starija od pet godina. Općina Cista Provo nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Općina Cista Provo nije otpisivala potraživanja i nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućene su 151 opomene za potraživanja od komunalne naknade, te za naknade od priključaka na komunalnu infrastrukturu i prodaju grobnica, dok druge mjere nisu poduzimane. Općina Cista Provo nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja od općinskih poreza. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Cista Provo nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i građevinsko zemljište te prihode od grobne naknade. Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi prema kojoj se ne donose rješenja za obveznike komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i građevinsko zemljište. Jedinstveni upravni odjel obavlja obračun komunalne naknade za poslovni prostor. Baza komunalne naknade sadrži podatke o 39 obveznika. U 2011. prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 52.923,00 kn, što čini 6,5% vlastitih prihoda odnosno 1,1% ukupno ostvarenih prihoda (u financijskim izvještajima pogrešno su iskazani prihodi od komunalne naknade kao prihodi od komunalnog doprinosa).

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi se naplatom komunalne naknade od svih korisnika utvrđenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu ostvarilo više prihoda kojima se financiraju održavanje objekata komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta i javnih površina, održavanje zelenila površina, javne rasvjete).

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti bazu podataka obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, te donošenje rješenja o komunalnoj naknadi svim vlasnicima, odnosno korisnicima stambenog i garažnog prostora, te vlasnicima građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Općina Cista Provo nije donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdila o obveznike i nije donijela rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Informiranje stanovništva

Općina Cista Provo putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Cista Provo bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Cista Provo, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Dicmo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Dicmo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Dicmo je 68,00 km². Obuhvaća naselja Dicmo, Ercegovci, Kraj, Krušvar, Osoje, Prisoje, Sičane i Sušci. Općina Dicmo pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 820 stanovnika, 927 kućanstava i 1 361 stambenih jedinica.

Na području općine Dicmo koncem ožujka 2011. je bilo 291 zaposlenika u pravnim osobama,⁴³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bio 31 poduzetnik.⁴⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Dicmo, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Dicmo je bilo šest zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem je bilo pet zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Dicmo, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.384.681,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 5.034.859,00 kn ili za 40,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 46,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 29,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Dicmo ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 45.

⁴³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁴⁴ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko dalmatinske - županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 45

Vlastiti prihodi
općine Dicmo ostvarenim za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	80.309	112.039	139,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	0	99	-
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	4.018	5.973	148,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	76.291	105.967	138,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	286.287	338.168	118,1
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	42.540	41.670	98,0
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	243.747	296.498	121,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	307	1.816	591,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.578.382	956.936	60,6
4.1.	Komunalni doprinos	1.578.382	301.145	19,1
4.2.	Komunalna naknada	0	640.291	-
4.3.	Naknade za priključak	0	15.500	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.702.033	441.222	25,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.170.747	342.292	15,8
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	2.170.747	342.292	15,8
	Ukupno	5.818.065	2.192.473	37,7

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Dicmo koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 46.

Tablica broj 46

Potraživanja
općine Dicmo koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.655.267	5.644.786	99,8
1.1.	Potraživanja za poreze	1.357.926	1.238.303	91,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.765.604	1.572.277	89,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.531.737	2.834.206	111,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	818.195	580.437	70,9
3.	Druga potraživanja	2.636	2.636	100,0
	Ukupno	6.476.098	6.227.859	96,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 6.476.098,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 6.227.859,00 kn, što je za 248.239,00 kn ili 3,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 4.035.386,00 kn ili 184,1% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.834.206,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 45,5%. Slijede potraživanja za prihode od imovine u iznosu 1.572.277,00 kn ili 25,2% i općinske poreze u iznosu 1.238.303,00 kn ili 19,9% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 583.073,00 kn i čine 9,4% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Dicmo ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine prihode, te prihode od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Dicmo na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Dicmo obavlja jedinstveni upravni odjel koji donosi rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove obavljaju tri osobe kao i poslove naplate prihoda.

Porezna uprava dostavlja općini Dicmo skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja. Iz navedenih razloga općina Dicmo nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 1.238.303,00 kn, što je u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza (112.039,00 kn) više za 1.126.264,00 kn ili deset puta. Tijekom 2011. Porezna uprava je otpisala nenaplativa potraživanja u iznosu 126.517,00 kn.

S obzirom da općina Dicmo daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, te u evidencijama trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Dicmo trebala analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Dicmo samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Potraživanja koncem 2011. su iznosila 6.227.859,00 kn i u cijelosti su dospjela. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za zateznu kamatu u iznosu 1.570.135,00 kn, prihode po posebnim propisima u iznosu 1.473.551,00 kn, potraživanja za općinske poreze u iznosu 1.238.303,00 kn, te potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.211.910,00 kn.

Navedena potraživanja (osim za općinske poreze za koje općina Dicmo nema saznanja o starosti potraživanja i za zatezne kamate) s rokom dospijeaća do godinu dana iznose 1.716.268,00 kn, do tri godine iznose 325.508,00 kn, do pet godina iznose 571.409,00 kn, te starija od pet godina iznose 804.094,00 kn. Općina Dicmo nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. U 2011. općina Dicmo nije otpisivala potraživanja. Općina Dicmo nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) pokrenute su 32 ovrhe za potraživanja od komunalne naknade i komunalnog doprinosa, te za naplatu prihoda od prodaje zemljišta. Općina Dicmo nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja od općinskih poreza, dok za naplatu potraživanja od prihoda po posebnim propisima, prodaje nefinancijske imovine i prihoda od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina nisu poduzimane mjere naplate. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12).

- Informiranje stanovništva

Općina Dicmo putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Dicmo bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Dicmo, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Dugi Rat

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Dugi Rat kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Dugi Rat je 10,80 km². Obuhvaća naselja Duće, Dugi Rat i Jesenice. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 7 091 stanovnika, 2 272 kućanstava i 3 682 stambenih jedinica.

Na području općine Dugi Rat koncem ožujka 2011. je bio 291 zaposlenik u pravnim osobama,⁴⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., je bilo 130 poduzetnika.⁴⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Dugi Rat, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i Vlastiti pogon. Koncem 2011. u općini Dugi Rat je bilo 14 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Dugi Rat, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 10.549.718,00 kn što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 6.604.422,00 kn ili za 38,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 61,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 34,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Dugi Rat ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 47.

⁴⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁴⁶ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 47

Vlastiti prihodi
općine Dugi Rat ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	261.164	356.312	136,4
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	16.140	23.476	145,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	68.347	121.848	178,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	176.677	210.988	119,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	830.177	895.562	107,9
2.1.	Naknade za koncesiju	325.975	321.816	98,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	355.653	529.764	149,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	148.549	43.982	29,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	191.102	198.300	103,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	4.880.750	1.957.317	40,1
4.1.	Komunalni doprinos	0	678.499	-
4.2.	Komunalna naknada	4.880.750	1.258.818	25,8
4.3.	Naknade za priključak	0	20.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	4.322.065	151.669	3,5
5.1.	Prihodi državne uprave	0	5.008	-
5.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	65.577	46.504	70,9
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	4.256.488	100.157	2,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	19.721	126.608	642,0
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	19.721	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	0	126.608	-
	Ukupno	10.504.979	3.685.768	35,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Dugi Rat koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 48.

Tablica broj 48

Potraživanja
općine Dugi Rat koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.028.212	6.461.775	91,9
1.1.	Potraživanja za poreze	1.737.968	1.411.797	81,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	731.149	559.651	76,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.559.095	4.490.327	98,5
2.	Druga potraživanja	20.190	8.971	44,4
	Ukupno	7.048.402	6.470.746	91,8

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 7.048.402,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 6.470.746,00 kn, što je za 577.656,00 kn ili 8,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 2.784.983,00 kn ili 75,6% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 4.490.327,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 69,4% (od čega komunalna naknada 3.984.919,00 kn ili 61,6% i potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 404.828,00 kn ili 6,3% ukupnih potraživanja). Slijede potraživanja za općinske poreze u iznosu 1.411.797,00 kn ili 21,8% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 568.622,00 kn i čine 8,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Dugi Rat ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Dugi Rat na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Dugi Rat obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove obavljaju tri osobe kao i poslove naplate prihoda.

Porezna uprava dostavlja općini Dugi Rat skupna mjesečna izvješća o naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja. Iz navedenih razloga općina Dugi Rat nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 1.411.797,00 kn, što je u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza (356.312,00 kn) više za 1.055.485,00 kn ili 296,2%.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta koje vode uredi državne uprave, te u evidencijama trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Dugi rat trebala analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način, odnosno preuzeti naplatu poreza od Porezne uprave. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Dugi Rat samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Potraživanja koncem 2011. iznose 6.470.746,00 kn i u cijelosti su dospjela.

Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 3.984.919,00 kn, općinske poreze u iznosu 1.411.797,00 kn, te potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 404.828,00 kn.

Navedena potraživanja s rokom dospijeca do godinu dana iznose 6.222.129,00 kn i starija od pet godina iznose 248.617,00 kn. U 2011. općina Dugi Rat nije otpisivala potraživanja, nije donijela akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja i nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda.

Za naplatu prihoda (potraživanja) za 2011. općina Dugi Rat nije poduzimala mjere naplate. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati kontinuirane i sustavne mjere naplate, od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospelosti računa, te praćenje rezultata naplate o poduzetim mjerama mjera kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Nadalje se preporučuje unaprediti informatički program u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12).

- Informiranje stanovništva

Općina Dugi Rat putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Dugi Rat bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Dugi Rat, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Dugopolje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Dugopolje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Dugopolje je 63,50 km². Obuhvaća naselja Dugopolje, Koprivno, Kotlenice i Liska. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 465 stanovnika, 1 111 kućanstava i 1 362 stambene jedinice.

Na području općine Dugopolje koncem ožujka 2011. je bio 2 041 zaposlenik u pravnim osobama,⁴⁷ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bilo 108 poduzetnika⁴⁸.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Dugopolje, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Dugopolje je bilo sedam zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem je bilo troje zaposlenih.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Dugopolje, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 88.189.203,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 5.215.635,00 kn ili 5,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 22,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 31,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Dugopolje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 49.

⁴⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁴⁸ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 49

Vlastiti prihodi
općine Dugopolje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	147.654	215.045	145,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	3.376	2.160	64,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	72.377	152.368	210,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	71.901	60.517	84,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	999.774	1.644.659	164,5
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	662.561	810.861	122,4
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	337.213	833.798	247,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	92.663	9.833	10,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	12.389.238	15.234.138	123,0
4.1.	Komunalni doprinos	0	3.737.048	-
4.2.	Komunalna naknada	12.389.238	11.497.090	92,8
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.069.623	731.024	68,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	871.162	525.166	60,3
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	198.461	205.858	103,7
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.073.042	9.968.175	164,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	6.035.452	9.812.693	162,6
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	37.590	155.482	413,6
	Ukupno	20.771.994	27.802.874	133,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Dugopolje koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 50.

Tablica broj 50

Potraživanja
općine Dugopolje koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	13.760.217	11.544.287	83,9
1.1.	Potraživanja za poreze	920.213	910.195	98,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.132.082	1.154.657	102,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	11.707.922	9.479.435	81,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	34.499.810	19.314.945	56,0
	Ukupno	48.260.027	30.859.232	63,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 48.260.027,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 30.859.232,00 kn, što je za 17.400.795,00 kn ili 36,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Razlog smanjena potraživanja je raskid ugovora o prodaji zemljišta. Ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 3.056.358,00 kn ili 11,0% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (građevinskog zemljišta i grobnica) u iznosu 19.314.945,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 62,6%. Slijede potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 9.479.435,00 kn ili 30,7% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 2.064.852,00 kn i čine 6,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Dugopolje ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinancijske imovine prihode, te dio prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima, obavlja općina Dugopolje na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava, ispostava Solin. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Dugopolje obavlja jedinstveni upravni odjel koji donosi rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove obavljaju tri osobe koje obavljaju i poslove naplate prihoda. Općina Dugopolje nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda.

Porezna uprava, dostavlja općini Dugopolje skupna mjesečna izvješća o naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja ne dostavlja. Iz navedenih razloga općina Dugopolje nije u mogućnosti na bilo koji način utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koja potraživanja koncem 2011. su iznosila 910.195,00 kn, što je u odnosu na ostvarene prihode od općinskih poreza (215.045,00 kn) više za 695.150,00 kn ili 323,3%.

S obzirom da općina Dugopolje daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Dugopolje trebala preuzeti naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor i na taj bi način ostvarila uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od općinskih poreza. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Dugopolje samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine su ostvareni u iznosu 1.644.659,00 kn. Odnose se na prihode od zakupa poslovnih prostora u iznosu 810.861,00 kn, priključaka na komunalnu infrastrukturu u iznosu 638.300,00 kn, spomeničke rente u iznosu 125.475,00 kn, te korištenja nefinancijske imovine (od naknade za otkopanu količinu mineralnih sirovina) u iznosu 70.023,00 kn. Prihodi od zakupa poslovnih prostora čine 2,9% vlastitih prihoda. Općina Dugopolje ima u vlasništvu 16 poslovnih prostora od čega je 13 dano u zakup na temelju javnog natječaja ranijih godina, dva su dana udrugama građana bez naknade, dok je jedan dan političkim strankama (četiri). Općina Dugopolje je poslovni prostor površine 20 m² dala na korištenje na neodređeno vrijeme, bez plaćanja zakupnine i bez provedenog natječaja, političkim strankama na temelju zaključka načelnika. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07) koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Državni ured za reviziju predlaže davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Dugopolje nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor te grobne naknade.

Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12) prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi prema kojoj se ne donose rješenja za obveznike komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i građevinsko zemljište. Jedinstveni upravni odjel obavlja obračun komunalne naknade korisnicima poslovnih i industrijskih objekata (60 obveznika). Prihodi od komunalne naknade ostvareni u iznosu 11.497.090,00 kn, što čini 41,4% vlastitih prihoda odnosno 13,0% ukupno ostvarenih prihoda. Naplatom komunalne naknade od svih korisnika utvrđenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu ostvarilo bi se više prihoda kojima se financira održavanje objekata komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina, zelenih površina i javne rasvjete).

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti bazu podataka obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište te donošenje rješenja o komunalnoj naknadi svim vlasnicima, odnosno korisnicima stambenog i garažnog prostora, te vlasnicima građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Općina Dugopolje nije donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta (grobna naknada), nije ustrojila evidenciju obveznika i nije izdavala rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi. Ustrojila je grobni očevidnik prema kojemu se ustrojava evidencija obveznika godišnje grobne naknade za korištenje grobnog mjesta.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 30.859.232,00 kn. Od ukupno iskazanih potraživanja na dospelja potraživanja se odnosi 26.462.513,00 kn, a nedospjela 4.396.719,00 kn. Ukupna potraživanja se odnose na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 11.544.287,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 19.314.945,00 kn. Potraživanja za prihode poslovanja odnose se na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 7.042.505,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 3.257.272,00 kn, općinske poreze u iznosu 728.524,00 kn, zakup poslovnih prostora u iznosu 339.792,00 kn, priključke na komunalnu infrastrukturu u iznosu 115.300,00 kn, potraživanja za naknadu za uređenje voda (prihod Hrvatskih voda) u iznosu 46.166,00 kn i druga potraživanja u iznosu 14.728,00 kn. Potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine se odnose na potraživanja od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu 19.234.313,00 kn (potraživanja za prodaju građevinskog zemljišta u iznosu 4.137.586,00 kn se odnose na nedospjela potraživanja) i od prodaje grobnih mjesta u iznosu 80.632,00 kn.

Prema podacima u upitniku, (osim potraživanja za općinske poreze za koje općina Dugopolje nema podataka) potraživanja s rokom dospjeća do godinu dana iznose 17.822.560,00 kn, do tri godine iznose 1.192.965,00 kn, do pet godina iznose 571.409,00 kn, te starija od pet godina iznose 985.765,00 kn. U 2011. općina Dugopolje je otpisala potraživanja od prodaju građevinskog zemljišta u iznosu 5.161.290,00 kn. Općina Dugopolje nije donijela akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) donesena su 33 rješenja o ovrsi za potraživanja od komunalne naknade i naknade za uređenje voda. Za naplatu dospjelih potraživanja od općinskih poreza, zakupa poslovnih objekata, eksploatacije mineralnih sirovina, priključaka na komunalnu infrastrukturu, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prodaje građevinskog zemljišta i od prodaje grobnih mjesta dužnicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

S obzirom da su dospjela potraživanja vezana uz vlastite prihode vrijednosno značajna, da sve propisane mjere naplate nisu provođene za sve vrste potraživanja, te da su potraživanja otpisivana, proizlazi da poduzete mjere naplate u 2011. i ranijim godinama nisu bile u dovoljnoj mjeri efikasne. Stoga Državni ured za reviziju predlaže i nadalje sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Nadalje se preporučuje unaprediti informatički program u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospjelosti i starosti. Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12).

- Informiranje stanovništva

Općina Dugopolje putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Dugopolje bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Dugopolje, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Gradac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Gradac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 49,00 km². Obuhvaća naselja Brist, Drvenik, Gradac, Podaca i Zaostrog. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 308 stanovnika, 1 273 kućanstava i 3 749 stambenih jedinica.

Na području općine Gradac koncem ožujka 2011. je bilo 216 zaposlenih u pravnim osobama,⁴⁹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., su bilo 64 poduzetnika.⁵⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Gradac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel i Vlastiti pogon. Koncem 2011. u općini Gradac je bio 21 zaposlenik. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno šest zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Gradac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 8.599.345,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 506.671,00 kn ili za 6,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 49,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 57,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 51.

⁴⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁵⁰ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 51

Vlastiti prihodi
općine Gradac za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	1.739.747	2.440.646	140,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.536.846	2.192.590	142,7
1.2.	Porez na promet (porez na korištenje javnih površina)	161.549	200.849	124,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	41.352	47.207	114,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	480.184	334.844	69,7
2.1.	Naknade za koncesiju	422.771	257.538	60,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	40.247	59.429	147,7
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	17.166	17.877	104,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	695.245	729.044	104,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	183.976	8.209	4,5
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	511.269	720.835	141,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	919.148	1.308.239	142,3
4.1.	Komunalni doprinos	380.022	566.296	149,0
4.2.	Komunalna naknada	408.009	685.987	168,1
4.3.	Naknade za priključak	131.117	55.956	42,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	7.041	73.782	1.047,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	7.041	50.282	714,1
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	0	23.500	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	125.910	73.288	58,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	123.510	70.888	57,4
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	2.400	2.400	100,0
	Ukupno	3.967.275	4.959.843	125,0

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Gradac koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 52.

Tablica broj 52

Potraživanja
općine Gradac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.909.653	4.017.779	50,8
1.1.	Potraživanja za poreze	5.440.208	2.208.046	40,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	151.534	249.187	164,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.317.911	1.560.546	67,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	70.888	0	-
3.	Druga potraživanja	23.001	6.660	29,0
	Ukupno	8.003.542	4.024.439	50,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 8.003.542,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 4.024.439,00 kn, što je za 3.979.103,00 kn ili 49,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Razlog smanjenja potraživanja je otpis duga na ime poreza na kuće za odmor, poreza na tvrtku i poreza na korištenje javnih površina u ukupnom iznosu 5.136.191,00 kn. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 935.404,00 kn ili 18,9% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 2.208.046,00 kn koji u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 54,9%, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.560.546,00 kn ili 38,8%. Sva druga potraživanja iznose 255.847,00 kn i čine 6,3% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Gradac ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na porez na javne površine, porez na tvrtku i kuće za odmor, komunalni doprinos i naknade, prihode po posebnim propisima, od nefinancijske imovine i od prodaje nefinancijske imovine, obavlja općina Gradac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Gradac obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi, a navedene poslove obavljaju dvije osobe, viši referent za knjigovodstvo proračunskih prihoda i viši referent za komunalne poslove, te voditelj za proračun i financije, a zadužene su za kontrolu naplate prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate.

Naplata prihoda od poreza na potrošnju je u nadležnosti Porezne uprave, a općina Gradac nema saznanja o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja. Navodimo da je usvojen Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12), te Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Gradac samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način.

Općina Gradac nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Potraživanja koncem 2011. iznose 4.024.439,00 kn, od čega su dospjela potraživanja 3.869.663,00 kn. Odnose se na dospjela potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 2.080.599,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 922.171,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 320.020,00 kn, naknade za koncesije u iznosu 201.259,00 kn, boravišnu pristojbu u iznosu 146.345,00 kn, porez na korištenje javnih površina u iznosu 72.454,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 54.993,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 47.927,00 kn i druga potraživanja po posebnim propisima u iznosu 23.895,00 kn. Navedena potraživanja s rokom dospijeca do godinu dana iznose 1.115.171,00 kn, od jedne do tri godine 2.257.509,00 kn, te od tri do pet godina iznose 496.983,00 kn.

U 2011. općina Gradac je otpisivala potraživanja za općinske poreze (porez na kuće za odmor, tvrtku i poreza na korištenje javnih površina) u ukupnom iznosu 5.136.191,00 kn što je više od ukupno ostvarenih vlastitih prihoda za 2011., komunalnu naknadu u iznosu 1.459.123,00 kn i komunalni doprinos u iznosu 61.267,00 kn. Općina Gradac nije donijela akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućeno je 2 644 opomena i pokrenuto je osam ovrha za potraživanja od općinskih poreza, naknada za koncesije, komunalnu naknadu i komunalni doprinos, nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja za porez na potrošnju, dok za potraživanja od boravišne pristojbe nisu poduzimane mjere naplate. Prema odredbama članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave su odgovorna za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže i dalje provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Gradac putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Gradac bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Gradac, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Hrvace

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Hrvace kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Hrvace je 210,00 km². Obuhvaća naselja Dabar, Donji Bitelić, Gornji Bitelić, Hrvace, Laktac, Maljkovo, Potravlje, Rumin, Satrić, Vučipolje i Zasiok. Općina Hrvace u cijelosti pripada drugoj skupni područja posebne državne skrbi prema odredbama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine 44/96., 57/96., 124/97., 73/00., 87/00., 94/01. i 88/02.). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 653 stanovnika, 1 185 kućanstava i 1 889 stambenih jedinica.

Na području općine Hrvace koncem ožujka 2011. je bilo 228 zaposlenika u pravnim osobama,⁵¹ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., je bilo 26 poduzetnika.⁵²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Hrvace, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Hrvace je bilo 16 zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem je bilo pet zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Hrvace, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 14.212.301,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.619.852,00 kn ili za 22,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 26,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 18,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Hrvace ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 53.

⁵¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁵² Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 53

Vlastiti prihodi
općine Hrvace ostvarenim za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	84.724	87.358	103,1
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	10.859	16.719	154,0
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	73.865	70.639	95,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.671.504	1.034.710	61,9
2.1.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.671.504	1.034.710	61,9
3.	Komunalni doprinosi i naknade	733.410	914.677	124,7
3.1.	Komunalni doprinos	0	55.593	-
3.2.	Komunalna naknada	733.410	859.084	117,1
4.	Prihodi po posebnim propisima	101.746	123.704	121,6
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	101.746	106.770	104,9
4.2.	Doprinos za šume	0	224	-
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	0	16.710	-
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	498.781	423.362	84,9
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	498.781	423.362	84,9
	Ukupno	3.090.165	2.583.811	83,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Hrvace koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 54.

Tablica broj 54

Potraživanja
općine Hrvace koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.800.046	1.209.376	67,2
1.1.	Potraživanja za poreze	372.585	328.551	88,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	794.368	63.058	7,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	633.093	817.767	129,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	780.570	700.596	89,8
3.	Druga potraživanja	25.878	0	-
	Ukupno	2.606.494	1.909.972	73,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 2.606.494,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 1.909.972,00 kn, što je za 696.522,00 kn ili 26,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 673.839,00 kn ili 26,1% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 817.767,00 kn ili 42,8%, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 700.596,00 kn ili 36,7% i potraživanja za općinske poreze u iznosu 328.551,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju 17,2%. Sva druga potraživanja iznose 63.058,00 kn i čine 3,3% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Hrvace ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te prihode od prodaje nefinancijske imovine naplatu obavlja općina Hrvace na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose porez na potrošnju i tvrtku naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na tvrtku. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za korištenje prostora elektrana i za eksploataciju mineralnih sirovina) se ostvaruje prema obračunu obveznika. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Hrvace obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Općina nije imenovala osobu za kontrolu naplate prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate.

Porezna uprava, dostavlja općini Hrvace skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Hrvace trebala preuzeti naplatu prihoda od poreza na tvrtku kako bi ostvarila uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od općinskih poreza. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Hrvace samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže preuzimanje od Porezne uprave poslova naplate poreza na tvrtku u svrhe učinkovitog i ravnomjernog punjenja proračuna lokalnih jedinica. Predlaže se donošenje akta kojim će se propisati postupci naplate i kontrola naplate, te imenovanje osoba koje će raditi navedene poslove.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Hrvace nije ostvarila prihode od grobne naknade. Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Općina nije donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdila obveznike i donijela im rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. su iznosila 1.909.972,00 kn, što je za 696.522,00 kn ili 26,7% manje u odnosu na početak godine, a dospjela potraživanja iznose 1.811.931,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 732.041,00 kn, potraživanja za prihode od prodaje zemljišta 602.596,00 kn, potraživanja od poreza na tvrtku 267.528,00 kn, komunalni doprinos 85.685,00 kn, poreza na potrošnju 61.023,00 kn, potraživanja od zakupa poslovnog prostora u iznosu 57.058,00 kn što čini 99,7% od dospjelih potraživanja na koncu godine. Preostala potraživanja u iznosu 6.000,00 kn se odnose na potraživanja za naknade za dane koncesije za obavljanje pogrebnih usluga. Navedena potraživanja (osim za općinske poreze za koje općina Hrvace nema saznanja o starosti potraživanja) s rokom dospelosti do godinu dana iznose 658.272,00 kn, do tri godine iznose 685.467,00 kn, te starija od pet godina iznose 139.641,00 kn.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućena je 151 opomena za potraživanja za komunalnu naknadu i komunalni doprinos, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Općina Hrvace nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja od općinskih poreza (porez na tvrtku i potrošnju), a za potraživanja za prihode od nefinancijske imovine i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine nisu poduzimane mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Tijekom 2011. općina Hrvace nije otpisivala potraživanja. Općina nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje sustavnih mjera naplate prihoda, počevši od opominjanje obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, posvećivanje pozornosti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara jer za prekid zastare nije dovoljna opomena. Državni ured za reviziju predlaže da se otpis potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda i plaćanje duga u obrocima provodi primjenom odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Hrvace putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Hrvace bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Hrvace, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Jelsa

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Jelsa kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 146,28 km². Obuhvaća naselja Gdinj, Gromin Dolac, Humac, Ivan Dolac, Jelsa, Pitve, Poljica, Svirče, Vrboska, Vrsnik, Zastrazišće i Zavala. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 560 stanovnika, 1 363 kućanstava i 5 094 stambene jedinice.

Na području općine Jelsa koncem ožujka 2011. je bilo 514 zaposlenika u pravnim osobama,⁵³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., je bilo 110 poduzetnika.⁵⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Jelsa, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Jelsa je bilo 12 zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo ukupno 12 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Jelsa, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 14.857.385,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.125.218,00 kn ili za 7,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 49,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 45,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Jelsa ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 55.

⁵³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁵⁴ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 55

Vlastiti prihodi
općine Jelsa ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	1.993.047	1.728.993	86,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.675.600	1.251.140	74,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	125.622	274.849	218,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	191.825	203.004	105,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	974.119	854.838	87,8
2.1.	Naknade za koncesiju	175.937	122.369	69,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	657.955	710.930	108,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	12.527	21.539	171,9
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	127.700	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	474.832	659.471	138,9
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	5.213	38.610	740,6
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	469.619	620.861	132,2
4.	Komunalni doprinosi i naknade	3.798.973	2.845.570	74,9
4.1.	Komunalni doprinos	2.400.732	1.535.375	64,0
4.2.	Komunalna naknada	1.398.241	1.310.195	93,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	136.974	121.569	88,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	136.974	121.569	88,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	597.488	610.199	102,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	593.298	212.755	35,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	4.190	397.444	-
Ukupno		7.975.433	6.820.640	85,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Jelsa koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 56.

Tablica broj 56

Potraživanja
općine Jelsa koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	11.879.322	10.793.172	90,9
1.1.	Potraživanja za poreze	9.370.918	9.039.441	96,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	328.169	439.822	134,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.180.235	1.313.909	60,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	343.936	317.867	92,4
3.	Druga potraživanja	70.395	70.395	100,0
Ukupno		12.293.653	11.181.434	90,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 12.293.653,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 11.181.434,00 kn, što je za 1.112.219,00 kn ili 9,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su veća za 4.360.794,00 kn ili 63,9% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 9.039.441,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 80,8%, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.313.909,00 kn ili 11,8%, te potraživanja za prihode od imovine u iznosu 439.822,00 kn ili 3,9%. Sva druga potraživanja iznose 388.262,00 i čine 3,5% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Jelsa ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na porez na javne površine, tvrtku i kuće za odmor, komunalni doprinos i naknade, prihode od nefinancijske imovine, te od prodaje nefinancijske imovine naplatu obavlja općina Jelsa na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose porez na potrošnju, naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Jelsa obavlja jedinstveni upravni odjel koji donosi rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Razrez prihoda iz nadležnosti općine Jelsa obavlja viši referent za naplatu općinskih prihoda i povremeno voditelj odsjeka za proračun i financije, a zaduženi su za kontrolu naplate prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate.

Naplata prihoda od poreza na potrošnju je u nadležnosti Porezne uprave, a općina Jelsa nema saznanja od obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja. Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Jelsa samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 11.181.434,00 kn što je 75,3% ukupno ostvarenih prihoda, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 10.934.932,00 kn, te na nedospjela 246.502,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na porez na kuće za odmor u iznosu 4.427.351,00 kn ili 39,6%. Zatim slijede potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 978.130,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 669.468,00 kn, poreze na korištenje javnih površina u iznosu 512.982,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 284.262,00 kn i komunalni doprinos 158.948,00 kn, što ukupno iznosi 2.603.790,00 kn ili 23,35 ukupnih potraživanja. Nedospjela potraživanja iznose 246.502,00 kn, a odnose se na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Djelomično su iskazana potraživanja s rokom dospjeća i to do godinu dana u iznosu 474.639,00 kn, do tri godine u iznosu 268.743,00 kn i do pet godina u iznosu 33.198,00 kn, a nisu iskazana potraživanja starija od pet godina, te nisu iskazana potraživanja za općinske poreze i komunalnu naknadu prema roku dospelosti. U 2011. općina Jelsa nije otpisivala potraživanja i nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućeno je 1 875 opomena i pokrenuto je 26 ovrha za potraživanja od općinskih poreza, korištenje javnih površina, komunalnu naknadu i komunalni doprinos, te boravišnu pristojbu. Općina Jelsa nema saznanja o poduzetim mjerama naplate na ime prihoda od poreza na potrošnju. S obzirom da su potraživanja koncem 2011. za 4.360.794,00 kn ili 39,0% veća od ostvarenih vlastitih prihoda za 2011. predlaže se poduzimanje propisanih mjera naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje propisanih mjera naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Nadalje se predlaže donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate prihoda, te imenovanje osobe koja će biti zadužena za kontrolu naplate i za praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate. Državni ured za reviziju predlaže da se otpis potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda, provodi primjenom odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled svih potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.“

- Informiranje stanovništva

Općina Jelsa putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Jelsa bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Jelsa, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Klis

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Klis kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 176,10 km². Obuhvaća naselja Brštanovo, Dugobabe, Klis, Konjsko, Korušće, Nisko Prugovo, Veliki Bročanac i Vučevica. Općina pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 739 stanovnika, 1 610 kućanstava i 2 542 stambene jedinice.

Na području općine Klis koncem ožujka 2011. je bilo 267 zaposlenika u pravnim osobama,⁵⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., su bila 53 poduzetnika.⁵⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Klis, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u općini Klis je bilo 12 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Klis, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 13.943.699,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.452.259,00 kn ili za 9,4%.

Vlastiti prihodi imaju 32,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 37,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Klis ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 57.

⁵⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁵⁶ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 57

Vlastiti prihodi
općine Klis ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	130.056	150.742	115,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	16.856	7.508	44,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	35.428	49.889	140,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	77.772	93.345	120,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	323.240	600.615	185,8
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	107.812	168.310	156,1
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	215.428	432.305	200,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	9.278	197	2,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	4.102.746	4.076.769	99,4
4.1.	Komunalni doprinos	768.480	417.558	54,3
4.2.	Komunalna naknada	3.288.966	3.533.021	107,4
4.3.	Naknade za priključak	45.300	126.190	278,6
5.	Prihodi po posebnim propisima	362.536	309.342	85,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	11.900	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	362.536	297.442	82,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	29.015	22.950	79,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	16.515	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	12.500	22.950	183,6
Ukupno		4.956.871	5.160.615	104,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Klis koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 58.

Tablica broj 58

Potraživanja
općine Klis koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.833.811	2.701.814	95,3
1.1.	Potraživanja za poreze	420.357	366.232	87,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	248.899	175.638	70,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.164.555	2.159.944	99,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	142.360	142.360	100,0
3.	Druga potraživanja	24.250	13.978	57,6
Ukupno		3.000.421	2.858.152	95,3

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 3.000.421,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 2.858.152,00 kn, što je za 142.269,00 kn ili 4,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 2.302.463,00 kn ili 44,6% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.159.944,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju sa 75,6%, te potraživanja za općinske poreze u iznosu 366.232,00 kn ili 12,8%. Sva druga potraživanja iznose 331.976,00 kn i čine 11,6% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Klis ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te prihode od prodaje nefinancijske imovine naplatu obavlja općina Klis na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose porez na kuće za odmor, porez na potrošnju i porez na tvrtku naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na kuće za odmor i tvrtku. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) se ostvaruje prema obračunu obveznika. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Klis obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove obavlja jedna osoba koja obavlja i poslove naplate prihoda. Nije imenovana osoba za kontrolu naplate prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate.

Porezna uprava dostavlja Općini Klis skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim porezima, ali Općina nema saznanja o dužnicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja, te nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza (porez na korištenje javnih površina, poreza na potrošnju i tvrtku, za koje potraživanja koncem 2011. iznose 366.232,00 kn, što je u odnosu na ostvarene prihode (150.742,00 kn) više za 215.490,00 kn ili 142,9%.

S obzirom da općina Klis daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor i korištenje javnih površina, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Klis ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Klis samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Klis nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, te prihode od grobne naknade. Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12), prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta. Jedinствени upravni odjel obavlja obračun komunalne naknade za poslovni prostor, a ne donosi rješenja za obveznike komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi u 2005. kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade. Odlukom su od plaćanja oslobođeni vlasnici odnosno korisnici stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta na području općine, a izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade nisu utvrđeni. U bazi podataka evidentirano je 49 obveznika plaćanja komunalne naknade za poslovni prostor. Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u 2011. u iznosu 3.533.012,00 kn, što čini 68,5% vlastitih prihoda odnosno 25,3% ukupno ostvarenih prihoda za navedenu godinu. Općina Klis nije utvrdila obvezu i obveznike plaćanja komunalne naknade za stambeni i garažni prostora, te neizgrađeno građevinsko zemljište, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Klis bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti bazu podataka obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, te donošenje rješenja o komunalnoj naknadi svim vlasnicima, odnosno korisnicima stambenog i garažnog prostora, te vlasnicima građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Općina Klis nije donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdila obveznike i nije donijela rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 2.858.152,00 kn. Odnose se na dospjela potraživanja u iznosu 2.832.639,00 kn i na nedospjela potraživanja u iznosu 25.513,00 kn. Iskazana potraživanja na koncu godine čine 20,5% od ukupno ostvarenih prihoda u 2011. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.417.943,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 721.313,00 kn, poreze na tvrtku u iznosu 291.957,00 kn, potraživanja od prodaje zemljišta u iznosu 142.360,00 kn i od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 123.938,00 kn što ukupno čini 95,2% dospjelih potraživanja iskazanih na koncu godine.

Preostala potraživanja u iznosu 135.128,00 kn odnose se na potraživanja za zakup poslovnog prostora, spomeničku rentu, porez na potrošnju i druga potraživanja. Navedena potraživanja (osim za općinske poreze za koje općina Klis nema saznanja o starosti potraživanja) s rokom dospelosti do godinu dana iznose 1.206.205,00 kn, do tri godine iznose 1.035.027,00 kn, do pet godina iznose 113.895,00 kn, te starija od pet godina iznose 111.280,00 kn. Tijekom 2011. općina Klis nije otpisivala potraživanja, Općina nije donijela vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) upućeno je 45 opomena, pokrenuto je 14 ovrha i izvršene su dvije prijave potraživanja u stečajnu masu i to za potraživanja od komunalne naknade i komunalnog doprinosa. Na ime općinskih poreza općina nema saznanja o poduzetim mjerama naplate, dok za potraživanja od prihoda po posebnim propisima i od imovine nisu poduzimane mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, te donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate prihoda, te imenovanje osobe koja će biti zadužena za kontrolu naplate i za praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate. Nadalje, predlaže se otpis ili djelomičan otpis potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda, ugovaranje obročne otplate duga u skladu sa odredbama Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Klis putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Klis bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Klis, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Lećevica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Lećevica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Lećevica je 87,66 km². Obuhvaća naselja Divojevići, Kladnjice, Lećevica i Radošić. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi prema odredbama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine 44/96., 57/96., 124/97., 73/00., 87/00., 94/01. i 88/02.). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 588 stanovnika, 247 kućanstava i 703 stambene jedinice.

Na području općine Lećevica koncem ožujka 2011. je bilo 43 zaposlenika u pravnim osobama,⁵⁷ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., je bilo 10 poduzetnika.⁵⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Lećevica, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u Općini su bila četiri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Lećevica, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.750.995,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 159.482,00 kn ili za 3,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 3,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 7,4% u ukupnim prihodima ostvarenim u 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Lećevica ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 59.

⁵⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁵⁸ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 59

Vlastiti prihodi
općine Lećevica ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	5.656	5.060	89,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.491	1.060	71,1
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	4.165	4.000	96,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	0	63	-
2.1.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	63	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.250	98.380	-
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.250	96.238	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	0	2.142	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	0	176.804	-
4.1.	Komunalni doprinos	0	3.921	-
4.2.	Komunalna naknada	0	172.883	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	161.330	69.476	43,1
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	25.961	2.983	11,5
5.2.	Doprinos za šume	111.728	0	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	23.641	66.493	281,3
Ukupno		169.236	349.783	206,7

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Lećevica koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 60.

Tablica broj 60

Potraživanja
općine Lećevica koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	114.522	85.087	74,3
1.1.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	80.114	50.679	63,3
1.2.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	34.408	34.408	100,0
Ukupno		114.522	85.087	74,3

Potraživanja su na koncu 2010. iskazana u iznosu 114.522,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 85.087,00 kn, što je za 29.435,00 kn ili 25,7% manje u odnosu na potraživanja na koncu 2010. Iskazana ukupna potraživanja na koncu 2011. su manja za 264.696,00 kn ili 75,7% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 50.679,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 59,6% i potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 34.408,00 kn ili 40,4%.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te prihode po posebnim propisima naplatu obavlja Općina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na kuće za odmor i porez na tvrtku naplatu obavlja Porezna uprava na temelju rješenja o porezu na kuće za odmor i poreza na tvrtku. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Lečevica obavlja jedinstveni upravni odjel unutar kojeg se izdaju rješenja, provode natječaji i zaključuju ugovori, na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Ove poslove u jedinstvenom upravnom odjelu obavlja jedna osoba (pročelnika jedinstvenog upravnog odjela). Nije imenovana osoba za naplatu prihoda, niti za kontrolu naplate prihoda, praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate.

Porezna uprava dostavlja općini Lečevica skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim porezima, a Općina nema saznanja o dužnicima, poduzetim mjerama naplate i o starosti potraživanja, te nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu poreza na tvrtku. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazana potraživanja za općinske poreze koncem 2011.

S obzirom da općini Lečevica daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Lečevica ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Lečevica samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Lečevica nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, te prihode od grobne naknade. Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta.

U 2010. općina Lećevica nije naplaćivala komunalnu naknadu. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade. Odlukom su od plaćanja oslobođeni vlasnici odnosno korisnici stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta na području općine, a izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade nisu utvrđeni. Prihodi od komunalne naknade u 2010. nisu ostvareni, a u 2011. su ostvareni u iznosu 172.883,00 kn, što čini 49,4% vlastitih prihoda, odnosno 3,6% ukupno ostvarenih prihoda. Općina Lećevica nije utvrdila obvezu i obveznike plaćanja komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Lećevica bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina, održavanje zelenila površina i javne rasvjete)

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti bazu podataka obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, donošenje rješenja o komunalnoj naknadi svim vlasnicima, odnosno korisnicima stambenog i garažnog prostora, te vlasnicima građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Općina Lećevica nije donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdila obveznike i nije donijela rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 85.087,00 kn. U cijelosti se odnose na dospjela potraživanja za komunalnu naknadu. U financijskim izvještajima za 2011. su iskazana potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 50.679,00 kn, dok su preostala potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 34.408,00 kn iskazana pogrešno kao potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe, te pruženih usluga. Općina Lećevica nema podatke o starosti potraživanja jer informatički sustav vođenja potraživanja nema mogućnost pregleda potraživanja po rokovima dospelosti i starosti potraživanja. Stoga je potrebno povremeno obavljati pregled potraživanja kako bi se izdvojile neredovite platiše.

Za naplatu prihoda (potraživanja) općina Lećevica tijekom 2011. nije poduzimala mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08 i 136/12), tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Općina Lećevica tijekom 2011. nije obavljala otpis potraživanja. Općina nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže provedbu propisanih mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, počevši od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospijeca računa, te praćenje rezultata po poduzetim mjerama, pozornosti posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara jer za prekid zastare nije dovoljna opomena. Državni ured za reviziju preporuča voditi analitičke evidencije potraživanja i u slučaju da je naplata prihoda povjerena drugim pravnim osobama. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Lećevica putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Lećevica bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Lećevica, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Lokvičići

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Lokvičići kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 31,11 km². Obuhvaća naselja Dolića Draga, Lokvičići. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi prema odredbama Zakona o područjima posebne državne skrbi (Narodne novine 44/96., 57/96., 124/97., 73/00., 87/00., 94/01. i 88/02.). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 866 stanovnika, 250 kućanstava i 542 stambene jedinice.

Na području općine Lokvičići koncem ožujka 2011. je bilo 19 zaposlenika u pravnim osobama,⁵⁹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., je bilo 8 poduzetnika.⁶⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Lokvičići, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u Općini je bilo sedam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Lokvičići, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 2.258.491,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 49.527,00 kn ili za 2,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 5,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 3,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Lokvičići ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 61.

Tablica broj 61

Vlastiti prihodi općine Lokvičići za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	6.850	9.832	143,5
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	340	313	92,1
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	6.510	9.519	146,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	7.000	0	-
2.1.	Naknade za koncesiju	7.000	0	-
3.	Komunalni doprinosi i naknade	112.675	72.720	64,5
3.1.	Komunalna naknada	66.339	48.311	72,8
3.2.	Naknade za priključak	46.336	24.409	52,7
4.	Prihodi po posebnim propisima	0	700	-
	Ukupno	126.525	83.252	65,8

⁵⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012

⁶⁰ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Lokvičići koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 62.

Tablica broj 62

Potraživanja
općine Lokvičići koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	565.342	628.724	111,2
1.1.	Potraživanja za poreze	565.342	628.724	111,2
	Ukupno	565.342	628.724	111,2

Potraživanja koncem 2010. su iskazana u iznosu 565.342,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 628.724,00 kn, što je za 63.382,00 kn ili 11,2% više u odnosu na potraživanja koncem 2010. U cijelosti se odnose na potraživanja na općinske poreze. Ukupna potraživanja koncem 2011. su veća za 545.472,00 kn ili 655,2% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Lokvičići ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne naknade i naknade za priključke, te druge prihode poslovanja, naplatu obavlja Općina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze koji se odnose na porez na tvrtku i porez na potrošnju naplaćuje Porezna uprava. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Lokvičići obavlja jedinstveni upravni odjel odnosno jedan zaposlenik koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Pročelnik jedinstvenog upravnog odjela obavlja poslove naplate prihoda. Općina Lokvičići nije donijela akt kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate prihoda, te imenovanje osobe koja će biti zadužena za kontrolu naplate i za praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate prihoda, te imenovanje osobe koja će biti zadužena za kontrolu naplate i za praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate.

Općina Lokvičići ne vodi brigu o naplati prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave, koja, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim porezima, a općina Lokvičići nema saznanja o dužnicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja, te nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu poreza na tvrtku. S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju preporuča općini Lokvičići da ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda.

Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Lokvičići samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Lokvičići nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, te prihode od grobne naknade. Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta. U 2010. općina nije naplaćivala komunalnu naknadu. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi, a Odlukom su od plaćanja oslobođeni vlasnici odnosno korisnici stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta na području općine, a izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade nisu utvrđeni. Prihodi od komunalne naknade u 2011. su ostvareni od poslovnih prostora u iznosu 48.311,00 kn, što čini 58,0% vlastitih prihoda odnosno 2,1% ukupno ostvarenih prihoda. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011. nisu iskazana potraživanja za komunalnu naknadu. Općina Lokvičići nije utvrdila obvezu i obveznike plaćanja komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Lokvičići bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina, održavanje zelenila površina i javne rasvjete)

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti bazu podataka obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, donošenje rješenja o komunalnoj naknadi svim vlasnicima, odnosno korisnicima stambenog i garažnog prostora, te vlasnicima građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta.

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima. Općina nije donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdila obveznike i nije obveznicima donijela rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže općini Lokvičići ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 628.724,00 kn i u cijelosti se odnose na dospjela potraživanja za općinske poreze. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011. iskazana su potraživanja za općinske poreze koja su koncem 2011. iznosila 628.724,00 kn. Nisu iskazana potraživanja za komunalnu naknadu, druge naknade i potraživanja za prihode po posebnim propisima. Nisu iskazani podaci o starosti potraživanja jer informatički sustav vođenja potraživanja nema mogućnost pregleda potraživanja po rokovima dospelosti i starosti potraživanja. Za naplatu prihoda (potraživanja) u 2011. nisu poduzimane mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Tijekom 2011. općina Lokvičići nije obavljala otpis potraživanja. Općina Lokvičići nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje mjera naplate potraživanja, počevši od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospelosti računa, te praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate, posvetiti pozornost dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Preporučuje se unapređivanje informatičkog programa u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Lokvičići putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Lokvičići bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Lokvičići, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Lovreć

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Lovreć kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 105,25 km². Obuhvaća naselja Dobrinče, Lovreć, Medovdolac, Opanci i Studenci. Općina pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 712 stanovnika, 656 kućanstava i 1 366 stambenih jedinica.

Na području općine Lovreć koncem ožujka 2011. je bilo 222 zaposlenih u pravnim osobama,⁶¹ a prema podacima o stanju u kretanja gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., na području Općine su bila 22 poduzetnika.⁶²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Lovreć, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Lovreć je imala šest zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Lovreć, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.606.718,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.700.705,00 kn ili 23,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 6,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 7,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Lovreć, ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 63.

⁶¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁶² Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 63

Vlastiti prihodi
općine Lovreć za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	51.663	66.463	128,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	25.949	32.498	125,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	11.037	9.495	86,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	14.677	24.470	166,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	775	0	-
2.1.	Naknade za koncesiju	775	0	-
3.	Komunalni doprinosi i naknade	399.935	343.570	85,9
3.1.	Komunalni doprinos	283.281	280.253	98,9
3.2.	Naknade za priključak	116.654	63.317	54,3
4.	Prihodi po posebnim propisima	2.002	6.827	341,0
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	6.827	-
4.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	2.002	0	-
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	25.580	19.000	74,3
5.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	25.580	19.000	74,3
Ukupno		479.955	435.860	90,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Općine Lovreć koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 64.

Tablica broj 64

Potraživanja
općine Lovreć koncem 2010 i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	933.784	919.217	98,4
1.1.	Potraživanja za poreze	263.805	162.531	61,6
1.2.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	669.979	756.686	112,9
2.	Druga potraživanja	2.070	1.800	87,0
Ukupno		935.854	921.017	98,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 935.854,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 921.017,00 kn, što je za 14.837,00 kn ili 1,6% manje u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su veća za 485.157,00 kn ili 111,3% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe, te pruženih usluga u iznosu 756.686,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 82,2%, potraživanja za poreze u iznosu 162.531,00 kn ili 17,6% i druga potraživanja u iznosu 1.800,00 kn ili 0,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Lovreć ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na komunalnu naknadu, naknade za priključke i prihode po posebnim propisima, obavlja Općina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općinske poreze, koji se odnose na poreze na tvrtku i porez na potrošnju naplaćuje Porezna uprava. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Lovreć obavlja jedinstveni upravni odjel odnosno jedan zaposlenik koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi, te za pojedine prihode naplatu obavlja komunalni redar. Općina nije donijela akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate prihoda, te osoba zadužena za kontrolu i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011. su pogrešno iskazani prihodi od komunalnog doprinosa u iznosu 280.253,00 kn. Unutar navedenih prihoda od komunalnog doprinosa se na ostvarene prihode od komunalnog doprinosa odnosi 48.611,00 kn, a razlika u iznosu 231.642,00 kn se odnosi na ostvarene prihode od komunalne naknade.

Općina Lovreć ne vodi brigu o naplati prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave, te nema saznanja o dužnicima, provedenim mjerama naplate, te o starosti potraživanja i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državnog ureda za reviziju preporučuje općini Lovreć da ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Lovreć samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Lovreć nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, te grobne naknade. Komunalna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), prema kojima komunalnu naknadu plaćaju vlasnici odnosno korisnici stambenog prostora, poslovnog prostora, garažnog prostora, građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevnog zemljišta. Općinsko vijeće je donijelo Odluku o komunalnoj naknadi, a Odlukom su od plaćanja oslobođeni vlasnici odnosno korisnici stambenog i garažnog prostora, te neizgrađenog građevinskog zemljišta na području općine, a izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade nisu utvrđeni. Navedenom odlukom općina Lovreć nije utvrdila obvezu i obveznike plaćanja komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Lovreć bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture (održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina, održavanje zelenila površina i javne rasvjete). Prihodi od komunalne naknade koji su u 2011. ostvareni u iznosu 231.642,00 kn, nisu iskazani u poslovnim knjigama ni financijskim izvještajima.

Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Općina Lovreć nije donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdila obveznike i donijela im rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti bazu podataka obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni, garažni prostor i neizgrađeno građevno zemljište, donošenje rješenja o komunalnoj naknadi svim vlasnicima, odnosno korisnicima stambenog i garažnog prostora, te vlasnicima građevinskog zemljišta koje služi u svrhu obavljanja poslovne djelatnosti i neizgrađenog građevinskog zemljišta. Naplata komunalne naknade od svih korisnika utvrđenih Zakonom o komunalnom gospodarstvu ostvarilo bi se više prihoda kojima se financira održavanje komunalne infrastrukture odnosno održavanje nerazvrstanih cesta, javnih površina, održavanje zelenila površina i javne rasvjete. Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. su iznosila 921.017,00 kn, a odnose se u cijelosti na dospjela potraživanja. U financijskim izvještajima za 2011. su iskazana potraživanja za općinske poreze u iznosu 162.531,00 kn i potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga u iznosu 756.686,00 kn. Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga su pogrešno iskazana. Navedena potraživanja se odnose na potraživanja od komunalne naknade u iznosu 629.279,00 kn i naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu u iznosu 127.406,00 kn. Općina Lovreć nema podatke o dospjelosti i starosti potraživanja. Tijekom 2011. nije bilo otpisa potraživanja. Općina nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade i komunalnog doprinosa obveznicima je poslano 577 opomena, a druge mjere naplate nisu poduzimane. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Općina Lovreć nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja za općinske poreze, dok za potraživanja od naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu Općina nije poduzimala mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, odnosno posvećivanje pozornosti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Nadalje se predlaže, otpis ili djelomičan otpis potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda i ugovaranje obročne otplate duga provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Također se preporuča unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Lovreć putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Lovreć bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Lovreć, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Marina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Marina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 108,80 km². Obuhvaća naselja Blizna Gornja, Blizna Donja, Dograd, Gustirna, Marina, Mitlo, Najevi, Poljica, Pozorac, Rastovac, Sevid, Svinca, Vinišće, Vinovac i Vrsine. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 597 stanovnika, 1 779 kućanstava i 4 586 stambenih jedinica.

Na području općine Marina koncem ožujka 2011. su bila 254 zaposlenika u pravnim osobama,⁶³ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., na području Općine je bio 51 poduzetnik.⁶⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Marina, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općini je imala 17 zaposlenika. Općina Marina ima jednog proračunskog korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Marina, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 11.911.092,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 4.307.422,00 kn ili 26,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 60,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 46,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Marina ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 65.

⁶³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁶⁴ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 65

Vlastiti prihodi
općine Marina ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	590.566	647.955	109,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	514.207	563.060	109,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	45.663	54.169	118,6
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	30.696	30.726	100,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	407.960	538.797	132,1
2.1.	Naknade za koncesiju	161.927	302.476	186,8
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	238.037	225.482	94,7
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	7.996	10.080	126,1
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	759	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	49.657	102.556	206,5
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	7.050	5.840	82,8
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	42.607	96.716	227,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.278.441	3.790.515	166,4
4.1.	Komunalni doprinos	1.371.573	2.729.257	199,0
4.2.	Komunalna naknada	766.887	922.840	120,3
4.3.	Naknade za priključak	139.981	138.418	98,9
5.	Prihodi po posebnim propisima	6.441.908	119.772	1,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	26.005	35.845	137,8
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	6.415.903	83.927	1,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	16.955	370.000	-
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	16.955	155.000	914,2
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	0	215.000	-
Ukupno		9.785.487	5.569.595	56,9

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Marina koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 66.

Tablica broj 66

Potraživanja
općine Marina koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.810.693	7.920.064	101,4
1.1.	Potraživanja za poreze	2.303.511	1.286.480	55,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	352.480	424.561	120,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	4.870.736	5.703.538	117,1
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	283.966	505.485	178,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	285.981	224.861	78,6
3.	Druga potraživanja	54.252	8.966	16,5
Ukupno		8.150.926	8.153.891	100,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 8.150.926,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 8.153.891,00 kn, što je za 2.965,00 kn više u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su veća za 2.584.296,00 kn ili 46,4% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 5.703.538,00 kn ili 69,9% te potraživanja za općinske poreze u iznosu 1.286.480,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju 15,8%. Sva druga potraživanja iznose 1.163.873,00 kn i čine 14,3% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Marina ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od nefinancijske imovine i od prodaje nefinancijske imovine te po posebnim propisima, obavlja Općina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Marina obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Razrez prihoda iz nadležnosti Općine obavljaju dvije osobe upravnog odjela za financije (voditelj i računovodstveni referent). Općina Marina nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate, te imenovanje osobe zadužene za kontrolu i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Općina Marina ne vodi brigu o naplati prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja Općini skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate, starosti potraživanja ne dostavlja. S obzirom da općina Marina daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Marina ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Marina samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 8.153.891,00 kn i u cijelosti su dospjela. Odnose se na potraživanja po posebnim propisima u iznosu 2.861.700,00 kn, općinske poreze u iznosu 1.286.480,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 1.020.742,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 775.477,00 kn, vodno gospodarstvo u iznosu 607.805,00 kn, za prihode od prodaje proizvoda i roba u iznosu 505.485,00 kn, za upravne i administrativne pristojbe (boravišna pristojba) u iznosu 264.683,00 kn, dane koncesije u iznosu 250.401,00 kn, prodaje nefinancijske imovine u iznosu 224.861,00 kn, zakup i iznajmljivanja imovine u iznosu 160.008,00 kn, grobne naknade u iznosu 149.006,00 kn i druga potraživanja u iznosu 47.243,00 kn. Pojedina potraživanja (osim potraživanja za općinske poreze za koje Općina nema saznanja i potraživanja po posebnim propisima te za upravne i administrativne pristojbe) iskazana su s rokom dospijeća do godinu dana u iznosu 1.547.695,00 kn, do tri godine u iznosu 1.119.656,00 kn, do pet godina u iznosu 347.912,00 kn, te starija od pet godina u iznosu 124.613,00 kn. Tijekom 2011. općina Marina nije otpisivala potraživanja, te nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade i naknade za zbrinjavanje otpada upućeno je 1 358 opomena i pokrenuto je 289 ovrha. Općina Marina nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja za općinske poreze, dok za potraživanja od prihoda od nefinancijske imovine i po posebnim propisima nisu poduzimane mjere naplate. Poduzete mjere naplate nisu dale očekivane rezultate jer su dospjela potraživanja koncem 2011. veća za 2.584.296,00 kn ili 146,4% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže općini Marina poduzimanje mjera naplate potraživanja od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospijeća računa, te praćenje rezultata naplate po poduzetim mjerama što će koristiti kao osnova za odluku o daljnjem postupanju, te posvetiti pozornosti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Predlaže se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Marina putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Marina bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Marina, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Milna

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Milna kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 35,0 km². Obuhvaća naselja Bobovišća na moru, Bobovišća, Ložišća, Milna i Podhune. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 009 stanovnika, 470 kućanstava i 1 596 stambenih jedinica.

Na području općine Milna je koncem ožujka 2011. bilo 122 zaposlenih u pravnim osobama,⁶⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., na području Općine je bilo 95 poduzetnika.⁶⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Milna, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Milna je imala 13 zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem su bila četiri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Milna, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 6.166.318,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 505.915,00 kn ili 7,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 32,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 40,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Milna ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 67.

⁶⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁶⁶ Splitsko - dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 67

Vlastiti prihodi
općine Milna za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	234.958	260.503	110,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	147.000	146.525	99,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	38.752	56.659	146,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	49.206	57.319	116,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	438.900	392.818	89,5
2.1.	Naknade za koncesiju	119.699	169.978	142,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	190.266	94.304	49,6
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	128.536	-
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	128.935	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	43.149	37.586	87,1
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	23.149	37.586	162,4
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	20.000	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.061.033	1.455.527	137,2
4.1.	Komunalni doprinos	652.012	1.040.019	159,5
4.2.	Komunalna naknada	374.621	376.508	100,5
4.3.	Naknade za priključak	34.400	39.000	113,4
5.	Prihodi po posebnim propisima	402.141	271.610	67,5
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	9.455	23.569	249,3
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	392.686	248.041	63,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.547	57.467	-
6.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	2.547	57.467	-
	Ukupno	2.182.728	2.475.511	113,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Milna koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 68.

Tablica broj 68

Potraživanja
općine Milna koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.536.210	3.460.320	97,9
1.1.	Potraživanja za poreze	1.235.173	553.874	44,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	263.475	325.470	123,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.037.562	2.580.976	126,7
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.981.965	2.979.418	99,9
3.	Druga potraživanja	12.474	12.474	100,0
	Ukupno	6.530.649	6.452.212	98,8

Potraživanja su na koncu 2010. iskazana u iznosu 6.530.649,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 6.452.212,00 kn, što je za 78.437,00 kn ili 1,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna potraživanja koncem 2011. su veća za 3.976.701,00 kn ili 160,6% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 2.979.418,00 kn, te potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.580.976,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 86,2%. Sva druga potraživanja iznose 891.818,00 kn i čine 13,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Milna ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od nefinancijske imovine i od prodaje nefinancijske imovine, te ostale prihode po posebnim propisima, naplatu obavlja općina Milna na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na kuće za odmor i poreza na tvrtku. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Milna obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaji i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Poslovi evidentiranja i naplate prihoda obavljaju se u odsjeku za proračun i financije. Općina Milna nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta kojim će se propisati postupci naplate, kontrola naplate, te imenovanje osobe zadužene za kontrolu i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Općina Milna ne vodi brigu o naplati prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave te nema saznanja o dužnicima, provedenim mjerama naplate i starosti potraživanja, te nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

S obzirom da općina Milna daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Milna ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Milna samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Milna nije ostvarila prihode od grobne naknade. Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Na području Općine su tri groblja. Općina Milna je 1994. donijela odluku o grobljima kojom su utvrđeni način uređivanja, korištenja i održavanja groblja, ali nije utvrđena visina naknade za korištenje grobnih mjesta, te nije utvrdio obveznike i izdao im rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže općini Milna ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 6.452.212,00 kn, od čega su dospjela potraživanja 5.055.189,00 kn. Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za prihode od prodaje zemljište u iznosu 2.960.000,00 kn, općinske poreze u iznosu 553.701,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 452.048,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 414.685,00 kn i naknade za priključenje na komunalnu infrastrukturu u iznosu 349.285,00 kn što ukupno čini 93,6% od dospjelih potraživanja iskazanih na koncu godine. Preostala potraživanja u iznosu 325.470,00 kn koja čine 6,4% ukupnih dospjelih potraživanja odnose se na potraživanja za zakup poslovnog prostora u iznosu 218.139,00 kn, korištenje javnih površina u iznosu 100.518,00 kn i naknade od drugih koncesija u iznosu 6.813,00 kn. Navedena potraživanja (osim potraživanja za općinske poreze za koje općina Milna nema saznanja) s rokom dospijeća do godinu dana iznose 3.001.580,00 kn, do tri godine iznose 123.220,00 kn, do pet godina iznose 425.823,00 kn, te starija od pet godina iznose 950.865,00 kn. Tijekom 2011. općina Milna nije otpisivala potraživanja. Općina nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, korištenje javnih površina i zakup poslovnih prostora upućene su 53 opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Općina Milna nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja od općinskih poreza (porez na tvrtku, kuće za odmor i potrošnju), a za potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine nisu poduzimane mjere naplate. Potraživanja za prihode po posebnim propisima nisu iskazana u poslovnim knjigama. Poduzete mjere naplate nisu postigle očekivane rezultate jer su dospjela potraživanja koncem 2011. veća za 3.976.701,00 kn ili 160,6% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Predlaže se otpis ili djelomičan otpis potraživanja za vlastite prihode provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Milna putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Milna bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Milna, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Muć

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Muć kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 210,80 km². Obuhvaća naselja Bračević, Crivac, Donje Ogorje, Donje Postinje, Donji Muć, Gizdavac, Gornje Postinje, Gornje Ogorje, Gornji Muć, Mala Milešina, Neorić, Pribude Radunić, Ramljane, Sutina, Velika Milešina i Zelovo Sutinsko. Općina pripada u brdsko planinsko područje prema odredbama Zakona o brdsko planinskim područjima (Narodne novine 12/02, 32/02, 117/03, 42/05, 90/05 i 80/08). Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 835 stanovnika, 1 367 kućanstava i 3 116 stambenih jedinica.

Na području općine Muć je koncem ožujka 2011. bilo 457 zaposlenih u pravnim osobama,⁶⁷ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., na području Općine je bilo 29 poduzetnika.⁶⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Muć, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina je imala 11 zaposlenika. Općina Muć nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Muć, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 12.875.903,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 3.522.562,00 kn ili 21,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 34,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno s 28,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Muć ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 69.

⁶⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁶⁸ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 69

Vlastiti prihodi
općine Muć ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	52.848	46.582	88,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	11.573	14.721	127,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	23.143	14.083	60,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	18.132	17.778	98,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	143.880	612.404	425,6
2.1.	Naknade za koncesiju	0	15.059	-
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	123.913	73.148	59,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	19.967	524.197	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	61.690	19.797	32,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	4.012.852	1.911.465	47,6
4.1.	Komunalni doprinos	3.155.929	688.059	21,8
4.2.	Komunalna naknada	856.923	1.178.470	137,5
4.3.	Naknade za priključak	0	44.936	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	917.075	519.585	56,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	312.135	15.742	5,0
5.2.	Doprinos za šume	0	560	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	604.940	503.283	83,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	420.652	491.483	116,8
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	411.217	485.427	118,0
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	9.435	6.056	64,2
Ukupno		5.608.997	3.601.316	64,2

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Muć koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 70.

Tablica broj 70

Potraživanja
općine Muć koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	7.101.000	3.223.904	45,4
1.1.	Potraživanja za poreze	374.399	310.358	82,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	253.207	256.027	101,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	6.465.807	2.657.519	41,1
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	7.587	0	-
2.	Druga potraživanja	0	11.173	-
Ukupno		7.101.000	3.235.077	45,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 7.101.000,00 kn, a koncem 2011. su iskazana u iznosu 3.235.077,00 kn, što je za 3.865.923,00 kn ili 54,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Razlog smanjena potraživanja se najvećim dijelom odnosi na otpis potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos i druga potraživanja po posebnim propisima (odvoz smeća). Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 366.239,00 kn ili 10,2% manja u odnosu na ostvarene vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 2.657.519,00 kn koja u ukupnim potraživanja sudjeluju s 82,1%. Slijede potraživanja za općinske poreze u iznosu 310.358,00 kn ili 9,6% ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 267.200,00 kn i čine 8,3% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Muć ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, te prihode od prodaje nefinancijske imovine obavlja općina Muć na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije dok se dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) ostvaruje prema obračunu obveznika. Općinske poreze koji se odnose na porez na potrošnju, porez na tvrtku i kuće za odmor naplaćuje Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju, rješenja o porezu na tvrtku i kuće za odmor, a prirez porezu na dohodak, kod isplate dohotka. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Muć obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Za obavljanje ovih poslova zadužen je referent za naplatu komunalnih prihoda i povremeno referent za računovodstvene poslove, koji su zaduženi i za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate. Općina Muć nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Općina Muć ne vodi brigu o naplati prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave ili drugih subjekata. Porezna uprava, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja Općini skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim porezima, a druge podatke o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja.

S obzirom da općina Muć daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Muć ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Muć samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta kojim će se propisati postupci, mjere i kontrola naplate prihoda i potraživanja, te imenovanje osoba koje će obavljati navedene poslove.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Muć nije ostvarila prihode od grobne naknade. Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Općina Muć je donijela odluku o visini godišnje naknade za korištenje grobnih mjesta u visini 100,00 kn, ali nije ustrojila evidenciju obveznika plaćanja grobljanske naknade i nije im donijela rješenja o godišnjoj grobnoj naknadi.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 3.235.077,00 kn, od čega su dospjela potraživanja 3.223.901,00 kn. Dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 941.087,00 kn, naknade za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada u iznosu 886.748,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 829.682,00 kn, općinske poreze u iznosu 310.358,00 kn i zakup poslovnog prostora u iznosu 256.026,00 kn. Općina Muć nema podatke po rokovima dospelosti i starosti potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) za komunalnu naknadu, komunalni doprinos i naknade za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada je upućeno 36 opomena, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Općina Muć nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja od općinskih poreza (porez na potrošnju, javne površine, tvrtku i kuće za odmor), a potraživanja za prihode od nefinancijske imovine koja se odnose na potraživanja za eksploatacija mineralnih sirovina nisu iskazana u poslovnim knjigama. Državni ured za reviziju ocjenjuje, s obzirom na iznose dospjelih potraživanja, da poduzete mjere naplate nisu dale očekivane rezultate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Općina Muć je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011. iskazala otpisana potraživanja u iznosu 3.217.895,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.895.176,00 kn i za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada u iznosu 898.500,00 kn, te su stornirana potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 424.219,00 kn. Općina Muć nije donijela vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, te posvetiti pozornosti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Predlaže se otpis ili djelomičan otpis potraživanja za vlastite prihode provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje se predlaže u poslovnim knjigama iskazivati sva potraživanja, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Muć putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Muć bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Muć, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Nerežišća

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Nerežišća kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 79,0 km². Obuhvaća naselja Donji Humac, Dračevica i Nerežišća. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 864 stanovnika, 334 kućanstava i 579 stambenih jedinica.

Na području općine Nerežišća koncem ožujka 2011. bilo je 186 zaposlenih u pravnim osobama,⁶⁹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 29 poduzetnika.⁷⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Nerežišća, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Nerežišća je imala četiri zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Nerežišća, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.372.286,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 756.063,00 kn ili 11,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 42,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 47,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 71.

⁶⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁷⁰ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 71

Vlastiti prihodi
općine Nerežišća ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	72.283	78.012	107,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	29.915	30.878	103,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	15.016	16.943	112,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	27.352	30.191	110,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	966.626	993.387	102,8
2.1.	Naknade za koncesiju	3.826	5.324	139,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	312.479	325.006	104,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	650.321	663.057	102,0
3.	Komunalni doprinosi i naknade	742.952	1.000.986	134,7
3.1.	Komunalni doprinos	742.952	768.977	103,5
3.2.	Komunalna naknada	0	224.009	-
3.3.	Naknade za priključak	0	8.000	-
4.	Prihodi po posebnim propisima	45.169	0	-
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	955.596	1.445.296	151,2
5.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	955.596	1.445.296	151,2
	Ukupno	2.782.626	3.517.681	126,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Nerežišća koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 72.

Tablica broj 72

Potraživanja
općine Nerežišća koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.628.364	1.310.132	80,5
1.1.	Potraživanja za poreze	188.033	135.811	72,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	481.924	166.711	34,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	958.407	846.351	88,3
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	161.259	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.377.614	20.551	1,5
3.	Druga potraživanja	6.243	21.768	348,7
	Ukupno	3.012.221	1.352.451	44,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 3.012.221,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 1.352.451,00 kn, što je za 1.659.770,00 kn ili 55,0% manje u odnosu na prethodnu godinu. Razlog smanjena potraživanja se najvećim dijelom odnosi na smanjivanje potraživanja od prodaje nefinancijske imovine.

Općina Nerežišća je u 2010. prodala građevinsko zemljište u turističkoj zoni, na temelju javnog natječaja i prema odluci općinskog vijeća, koje je u 2011. u cijelosti plaćeno u iznosu 1.369.645,00 kn. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 2.165.230,00 kn ili 61,6% manja u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 846.351,00 kn ili 62,6%, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 166.711,00 kn ili 12,3%, potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode u iznosu 161.259,00 kn ili 11,9%, općinske poreze u iznosu 135.811,00 koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju 10,1%. Sva druga potraživanja iznose 42.319,00 kn i čine 3,1% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Nerežišća ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od nefinancijske imovine i od prodaje nefinancijske imovine, te ostale prihode po posebnim propisima, obavlja općina Nerežišća na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na kuće za odmor i porez na tvrtku, a dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina i elektro mreže) se ostvaruje prema obračunu obveznika i na te prihode općina Nerežišća nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Nerežišća obavlja jedinstveni upravni odjel koji izdaje rješenja, provodi natječaje i zaključuje ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Poslove evidentiranja i naplate prihoda obavlja viši referent za financije i računovodstvu. Općina Nerežišća nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta kojim će se propisati postupci, mjere i kontrola naplate prihoda i potraživanja, te imenovanje osoba koje će raditi navedene poslove.

Općina Nerežišća ne vodi brigu o naplati poreznih prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave, ispostava Supetar. Porezna uprava, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja Općini skupna mjesečna izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja. Općina Nerežišća nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza za koje potraživanja koncem 2011. iznose 135.811,00 kn, što je gotovo dva puta više nego ostvareni prihodi od općinskih poreza u 2011. koji su iznosili 78.012,00 kn. S obzirom da općina Nerežišća daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Nerežišća ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda.

Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Nerežošća samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Nerežišća nije ostvarila prihode od grobne naknade. Grobna naknada se uvodi u skladu s odredbama Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). Na području Općine Nerežišća ima više groblja. Općina Nerežišća nije donijela odluku o visini grobne naknade, nije ustrojena evidencija o obveznicima plaćanja godišnje grobne naknade, te nisu ostvareni prihodi o grobne naknade.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojavanje evidencije obveznika plaćanja grobne naknade, izdavanje rješenja obveznicima i naplatu grobne naknade, koja je namjenski prihod za održavanje groblja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 1.352.451,00 kn, od čega su dospjela potraživanja 1.330.683,00 kn. Odnose se na potraživanja od komunalne naknade u iznosu 535.513,00 kn, naknade za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada u iznosu 223.650,00 kn, potraživanja za kapitalne donacije u iznosu 161.259,00 kn, općinske poreze u iznosu 135.811,00 kn, potraživanja za naknadu za korištenje javnih površina 107.000,00 kn, komunalni doprinos 85.188,00 kn, zakup poslovnog prostora u iznosu 49.711,00 kn, prodaju nefinancijske imovine u iznosu 20.551,00 kn, naknadu za priključak na komunalnu infrastrukturu u iznosu 2.000,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 10.000,00 kn. Općina Nerežišća nema podatke prema rokovima dospelosti i starosti potraživanja.

Za naplatu prihoda (potraživanja) od komunalne naknade u iznosu 535.513,00 kn dužnicima su slane opomene. Općina nema saznanja o poduzetim mjerama naplate za potraživanja od općinskih poreza (porez na potrošnju, tvrtku i kuće za odmor). Za naplatu potraživanja od naknade za prikupljanje i odvoz komunalnog otpada, komunalnog doprinosu, zakupa poslovnog prostora, prodaje nefinancijske imovine, te drugih potraživanja u ukupnom iznosu 816.938,00 kn nisu poduzimane mjere naplate. Potraživanja od naknada za koncesiju za prikupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada nisu iskazani u poslovnim knjigama. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Tijekom 2011. općina Nerežišća nije otpisivala potraživanja. Općina nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Predlaže se otpis ili djelomičan otpis potraživanja provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Također se preporuča unapređivanje informatičkog programa u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Nerežišća putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Nerežišća bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Nerežišća, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Okrug

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Okrug kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 9,80 km². Obuhvaća naselja Okrug Donji i Okrug Gornji. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 458 stanovnika, 1 419 kućanstava i 6 503 stambene jedinice.

Na području općine Okrug je koncem ožujka 2011. bilo 119 zaposlenih u pravnim osobama⁷¹, a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 128 poduzetnika⁷².

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Okrug ustrojeni su ured načelnika i tri upravna odjela, a za obavljanje komunalnih djelatnosti vlastiti pogon. Koncem 2011. Općina Okrug je imala 26 zaposlenika od kojih je sedam zaposleno u vlastitom pogonu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Okrug, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 18.778.960,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.591.416,00 kn ili 12,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 28,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 23,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Okrug ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 73.

⁷¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012

⁷² Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 73

Vlastiti prihodi
općine Okrug ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	399.685	551.893	138,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	281.920	429.475	152,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	54.946	44.826	81,6
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	62.819	77.592	123,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.154.056	1.223.076	106,0
2.1.	Naknade za koncesiju	893.463	927.243	103,8
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	129.058	122.697	95,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	131.535	85.118	64,7
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	88.018	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	303.774	274.874	90,5
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.607	10.120	388,2
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	301.167	264.754	87,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	3.256.420	1.980.438	60,8
4.1.	Komunalni doprinos	2.466.616	1.024.618	41,5
4.2.	Komunalna naknada	603.804	793.820	131,5
4.3.	Naknade za priključak	186.000	162.000	87,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	956.804	365.625	38,2
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	12.224	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	956.804	353.401	36,9
Ukupno		6.070.739	4.395.906	72,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Okrug koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 74.

Tablica broj 74

Potraživanja
općine Okrug koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	10.767.468	9.935.863	92,3
1.1.	Potraživanja za poreze	2.849.844	2.771.849	97,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	203.841	100.044	49,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	7.713.783	7.063.970	91,6
2.	Druga potraživanja	292.881	389.935	133,1
Ukupno		11.060.349	10.325.798	93,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 11.060.349,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 10.325.798,00 kn, što je za 734.551,00 kn ili 6,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 5.929.892,00 kn ili 134,8% od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 7.063.970,00 kn ili 68,4% i potraživanja za općinske poreze u iznosu 2.771.849,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju 26,8%. Sva druga potraživanja iznose 489.979,00 kn i čine 4,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Okrug ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na komunalne doprinose i naknade, prihode od nefinancijske imovine te ostale prihode po posebnim propisima, obavlja Općina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Naplatu općinskih poreza, koji se odnose na porez na potrošnju, kuće za odmor i porez na tvrtku obavlja Porezna uprava kroz obračune poreza na potrošnju i rješenja o porezu na kuće za odmor i tvrtku i na te prihode Općina Okrug nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka. Obračun prihoda iz nadležnosti općine Okrug obavljaju upravni odjeli općine Okrug, koji izdaju rješenja, provode natječaje i zaključuju ugovore na temelju kojih se ostvaruju prihodi. Poslove evidentiranja i naplate prihoda obavljaju dvije osobe u upravnom odjelu za proračun i financije (referent za općinske naknade i voditeljica poslova zaposlenika). Općina Okrug nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže donošenje akta kojim će se propisati postupci, mjere i kontrola naplate prihoda i potraživanja, te imenovanje osoba koje će raditi navedene poslove.

Općina Okrug ne vodi brigu o naplati prihoda koji su preneseni u nadležnost Porezne uprave. Porezna uprava, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja Općini mjesečna izvješća o naplaćenim općinskim porezima, a druge podatke kao što su analitički podaci o obveznicima (dužnicima), mjerama naplate i starosti potraživanja, ne dostavlja. Općina Okrug nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. Prema dostavljenom izvješću iz siječnja 2012. potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 1.210.544,00 kn, dok prema podacima iz poslovnih knjiga općine Okrug iznose 2.771.849,00 kn. Razlika u iznosu 1.561.305,00 kn odnosi se na otpis dijela potraživanja nastalih u 2000. i ranijih godina (radi apsolutne zastare) koje je provela Porezna uprava u srpnju 2011. Porezna uprava je obavila navedene otpis potraživanja samoinicijativno i bez suglasnosti općine Okrug. S obzirom da općina Okrug daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sudovi i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Okrug ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda

Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Okrug samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način.

Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 10.325.798,00 kn, od čega su dospjela potraživanja 9.935.863,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 3.394.059,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 3.250.530,00 kn i općinske poreze u iznosu 2.771.849,00 kn što ukupno čini 94,8% dospjelih potraživanja iskazanih na koncu godine. Sva druga potraživanja iznose 519.425,00 kn i čine 5,2% dospjelih potraživanja.

Za naplatu dijela prihoda (potraživanja) za komunalni doprinos, komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda i naknadu za korištenje grobnog mjesta, pored upućivanja opomena, pokrenuti su postupci ovrhe u ukupnom iznosu 2.241.067,00 kn. Od navedenog iznosa do konca godine je naplaćeno 691.650,00 kn ili 30,9%. Za naplatu preostalih prihoda (potraživanja) za komunalni doprinos, komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda, naknadu za korištenje grobnog mjesta, boravišnu pristojbu, naknadu za korištenje javnog sanitarnog čvora, naknadu za zakup javnih površina, zakup imovine, dane koncesije, namjenski dio cijene vode, te naknadu za korištenje parkirališta u ukupnom iznosu 4.922.947,00 kn obveznicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Navedena potraživanja (osim potraživanja za općinske poreze za koje Općina Okrug nema saznanja) s rokom dospelosti do godinu dana iznose 721.819,00 kn, do tri godine iznose 2.176.226,00 kn, do pet godina iznose 2.162.890,00 kn, te starija od pet godina iznose 2.103.079,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Tijekom 2011. Općina Okrug nije otpisivala potraživanja na ime prihoda koje naplaćuje. Općina Okrug nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje propisanih mjera naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, te posvetiti pozornosti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Predlaže se otpis ili djelomičan otpis potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda provoditi uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Općina Okrug putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Okrug bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Okrug, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Otok

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Otok kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 95,0 km². Obuhvaća naselja Gala, Korita, Otok, Ovrlje, Ruda i Udovičić. Grad u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 5 468 stanovnika, 1 666 kućanstava i 2 099 stambenih jedinica.

Na području općine Otok koncem ožujka 2011. bilo je 250 zaposlenika u pravnim osobama,⁷³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine ima 21 poduzetnik.⁷⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Otok, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općini Otok je imala osam zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo sedam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Otok, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 9.068.655,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.166.295,00 kn ili 11,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 40,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 37,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Otok ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 75.

⁷³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁷⁴ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 75

Vlastiti prihodi
općine Otok ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	51.984	53.277	102,5
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	6.094	6.462	106,0
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	45.890	46.815	102,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	3.172.912	2.234.267	70,4
2.1.	Naknade za koncesiju	124.105	221.250	178,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	242.211	171.058	70,6
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	2.806.596	1.841.959	65,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	7.581	63.358	835,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	461.014	426.209	92,5
4.1.	Komunalni doprinos	13.045	7.087	54,3
4.2.	Komunalna naknada	447.969	419.122	93,6
5.	Prihodi po posebnim propisima	316.860	349.738	110,4
5.1.	Ostali prihodi po posebnim propisima	316.860	349.738	110,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	148.550	267.100	179,8
6.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	148.550	267.100	179,8
Ukupno:		4.158.901	3.393.949	81,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Općine Otok koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 76.

Tablica broj 76

Potraživanja
općine Otok koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	946.189	907.547	95,9
1.1.	Potraživanja za poreze	338.033	284.756	84,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	97.508	178.854	183,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	510.648	443.937	86,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	81.000	-
Ukupno		946.189	988.547	104,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 946.189,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 988.547,00 kn, što je za 42.358,00 kn ili 4,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja za prihode od imovine i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine su za 162.346,00 kn ili 166,5% veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ostala potraživanja koja se odnose na poreze, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade su manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 2.405.402,00 kn ili 70,9% manja u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja za poreze u iznosu 728.693,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 73,7%, slijede potraživanja za prihode od imovine u iznosu 178.854,00 kn ili 18,1%. Sva druga potraživanja iznose 81.100,00 kn i čine 8,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Otok ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na korištenje javnih površina) obavlja Porezna uprava, Ispostava Sinj. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Otok na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplatu prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel. Općina Otok nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda.

Općina Otok nema podatke o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja za općinske poreze koja su koncem 2010. iznosila 338.033,00 kn ili 35,7%, a koncem 2011. su iznosila 284.756,00 kn ili 28,8% ukupnih potraživanja. Ukupna potraživanja u iznosu 988.547,00 kn se odnose na dospjela potraživanja u iznosu 958.547,00 kn i nedospjela potraživanja u iznosu 30.000,00 kn. Dospjela potraživanja starosti do jedne godine iznose 294.325,00 kn, a starosti od jedne do tri godine iznose 154.418,00 kn. U navedenim potraživanjima nema potraživanja za općinske poreze jer Porezna uprava ne dostavlja podatke o starosti potraživanja. U navedenoj strukturi starosti potraživanja nisu sadržana i potraživanja na ime naknada za koncesije na vodama u javnom dobru, spomeničke rente i naknade iz cijene komunalne usluge iz razloga što naplatu prihoda (potraživanja) obavljaju drugi subjekti.

Za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu i zakup poslovnog prostora u iznosu 79.806,00 kn općina Otok je slala opomene, a za naplatu potraživanja od komunalne naknade u iznosu 174.098,00 kn Općina je pokrenula postupak prisilne naplate. Za naplatu drugih proračunskih prihoda (potraživanja) mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Tijekom 2011. nije bilo otpisa nenaplativih potraživanja. Općina Otok nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Na ime općinskih poreza, mjere naplate je poduzimala Porezna uprava, a općina Otok nema saznanja o dužnicima, te poduzetim mjerama naplate i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. Potraživanja za općinske poreze početkom 2011. sa zaduženjem u 2011. su iznosila 338.033,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 53.277,00 kn ili 15,8%, te su potraživanja na koncu godine iznosila 284.756,00 kn. U iskazanim potraživanjima vrijednosno najznačajnija su potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 231.709,00 kn ili 81,4% ukupnih potraživanja za poreze. Za naplatu potraživanja nadležna Porezna uprava nije dostavila podatke o poduzetim mjerama naplate općinskih poreza.

S obzirom da općina Otok daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na korištenje javnih površina, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sud i odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Otok ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na korištenje javnih površina, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Otok samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti akt kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Otok nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor i prihode od grobne naknade.

Jedinstveni upravni odjel općine Otok je donio rješenja o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore i neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni prostor nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja komunalne naknade za stambeni prostor, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12).

Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Otok bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Na području općine Otok nalazi se više groblja Općinsko vijeće je ranijih godina donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje te održavanje groblja, dok visina naknade kod dodjele grobnog mjesta i godišnje grobne naknade nije utvrđena. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12). uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobnu naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrditi visinu komunalne naknade za stambeni prostor i visinu grobne naknade, utvrditi obveznike, te obračunavanjem, njihovom pravodobnom i potpunom naplatom ostvarila bi se učinkovitija naplata proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba.

- Informiranje stanovništva

Općina Otok putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Otok bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Otok, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Podbablje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Podbablje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 41,8 km². Obuhvaća naselja Drum, Grubine, Hršćevani, Ivanbegovina, Kamenmost, Krivodol, Podbablje Gornje i Poljica. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 709 stanovnika, 1 302 kućanstava i 1 959 stambenih jedinica.

Na području općine Podbablje koncem ožujka 2011. bilo je 245 zaposlenika u pravnim osobama,⁷⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 49 poduzetnika.⁷⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Podbablje, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Podbablje je imala tri zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem su bila ukupno tri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Podbablje, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 8.347.362,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.350.592,00 kn ili 39,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 3,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 7,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Podbablje ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 77.

⁷⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁷⁶ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 77

Vlastiti prihodi
općine Podbablje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	29.660	37.192	125,4
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	3.132	12.133	387,4
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	26.528	25.059	94,5
2.	Upravne i administrativne pristojbe	0	95.956	-
3.	Komunalni doprinosi i naknade	99.638	165.055	165,7
3.1.	Komunalni doprinos	99.638	52.922	53,1
3.2.	Komunalna naknada	0	91.883	-
3.3.	Naknade za priključak	0	20.250	-
4.	Prihodi po posebnim propisima	36.748	175.086	476,5
4.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	330	-
4.2.	Doprinos za šume	728	0	-
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	36.020	174.756	485,2
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	33.499	149.500	446,3
5.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	33.499	149.500	446,3
Ukupno:		199.545	622.789	312,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Podbablje koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 78.

Tablica broj 78

Potraživanja
općine Podbablje koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	628.472	446.403	71,0
1.1.	Potraživanja za poreze	575.540	349.238	60,7
1.2.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	52.932	97.165	183,6
2.	Druga potraživanja	3.816	3.816	100,0
Ukupno		632.288	450.219	71,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 632.288,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 450.219,00 kn, što je za 182.069,00 kn ili 28,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja za poreze su za 226.302,00 kn ili 39,3% manja u odnosu na potraživanja koncem 2010., dok su potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode i druga potraživanja veća ili ista u odnosu na potraživanja koncem 2010.

Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 172.570,00 kn ili 27,7% manja u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za poreze u iznosu 349.238,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 77,6%, slijede potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode u iznosu 97.165,00 kn ili 21,6%. Druga potraživanja iznose 3.816,00 kn i čine 0,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Podbablje ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku i porez na potrošnju), obavlja Porezna uprava, Ispostava Imotski. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i prihoda po posebnim propisima obavlja Općina Podbablje na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel. Općina Podbablje nema podatke o obveznicima plaćanja općinskih poreza i o poduzetim mjerama naplate. Prihodi od općinskih poreza su ostvareni u iznosu 29.660,00 kn za 2010., te u iznosu 37.192,00 kn za 2011. Ukupna potraživanja koncem 2011. u iznosu 450.219,00 kn u potpunosti se odnose na dospjela potraživanja. Općina Podbablje nema ustrojene evidencije o starosti dospjelih potraživanja.

Tijekom 2011. Općina Podbablje nije poduzimala raspoložive mjere naplate dospjelih potraživanja. Nije otpisivala potraživanja za prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel i nije donijela vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2010. iznosila su 575.540,00 kn, a koncem 2011. iznosila su 349.238,00 kn što je za 226.302,00 kn ili 39,3% manje u odnosu na potraživanja iskazana na koncem 2010. Vrijednosno najznačajnija prihodi na ime općinskih poreza u 2011. ostvareni su od poreza na tvrtku u iznosu 25.059,00 kn ili 67,4% općinskih poreza. Potraživanja za porez na tvrtku koncem 2010. sa zaduženjem u 2011. iznosila su 366.706,00 kn, tijekom 2011. je naplaćeno 25.059,00 kn ili 6,8% duga, te su potraživanja koncem 2011. iznosila 341.647,00 kn. Nisu poznate poduzete mjere naplate potraživanja za općinske poreze jer nadležna Porezna uprava ne dostavlja Općini Podbablje podatke o poduzetim mjerama naplate, o dužnicima, visini obveze i o starosti potraživanja. Podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode trgovački sud i odgovarajući uredi državne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže da općina Podbablje ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera.

Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Podbablje samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Podbablje nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište i prihode od grobne naknade.

Jedinstveni upravni odjel Općine Podbablje je donio rješenja o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12). Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, Općina bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Na području Općine Podbablje nalaze se više groblja. Općinsko vijeće je ranijih godina donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila za dodjelu i ustupanje grobnih mjesta na korištenje, dok visina godišnje grobne naknade nije utvrđena. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobnu naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrditi visinu komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te za neizgrađeno građevinsko zemljište i visinu grobne naknade, utvrditi obveznike, te obračunavanjem, pravodobnom i potpunom naplatom navedenih naknada ostvarili bi se veći proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba.

- Informiranje stanovništva

Općina Podbablje putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja.

Općina Podbablje bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Podbablje, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Podgora

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Podgora kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Podgora je 52,0 km². Obuhvaća naselja Drašnice, Gornje Igrane, Igrane, Podgora i Živogošće. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 514 stanovnika, 1 000 kućanstava i 3 797 stambenih jedinica.

Na području općine Podgora koncem ožujka 2011. bilo je 332 zaposlenika u pravnim osobama,⁷⁷ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine ima 54 poduzetnika.⁷⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Podgora, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Podgora je imala osam zaposlenika. Ima jednog proračunsku korisnika u kojem je bilo osam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Podgora, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 10.446.521,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 51.356,00 kn ili 0,5%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 53,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 56,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Podgora ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 79.

⁷⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁷⁸ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 79

Vlastiti prihodi
općine Podgora ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	2.218.673	2.481.014	111,8
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.812.558	2.116.565	116,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	287.607	140.765	48,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	118.508	223.684	188,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	380.447	515.943	135,6
2.1.	Naknade za koncesiju	320.916	278.981	86,9
2.2.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	59.531	23.808	40,0
2.3.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	213.154	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	989.345	1.067.193	107,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	337.445	917.193	271,8
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	651.900	150.000	23,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.884.505	1.598.777	84,8
4.1.	Komunalni doprinos	988.225	623.360	63,1
4.2.	Komunalna naknada	896.280	936.917	104,5
4.3.	Naknade za priključak	0	38.500	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	130.856	120.053	91,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.910	20.492	346,7
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	124.946	99.561	79,7
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	80.500	-
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	0	80.500	-
Ukupno:		5.603.826	5.863.480	104,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Podgora koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 80.

Tablica broj 80

Potraživanja
općine Podgora koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	4.566.973	4.986.132	109,2
1.1.	Potraživanja za poreze	1.925.315	1.958.675	101,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	338.853	145.634	43,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.302.805	2.881.823	125,1
2.	Druga potraživanja	30.189	9.518	31,5
	Ukupno	4.597.162	4.995.650	108,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 4.597.162,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 4.995.650,00 kn, što je za 398.488,00 kn ili 8,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećana su potraživanja za poreze i potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade za 612.378,00 kn ili 14,5% u odnosu na potraživanja koncem 2010. Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za prihode od imovine i druga potraživanja su manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Potraživanja su koncem 2011. manja za 867.830,00 kn ili 14,8% u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te na potraživanja za poreze u iznosu 4.840.498,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 96,9%, ukupnih potraživanja. Sva druga potraživanja iznose 155.152,00 kn i čine 3,1% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Podgora ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na porez za korištenje javnih površina, porez na tvrtku i kuće za odmor, komunalni doprinos i naknade, prihode od nefinancijske imovine i od prodaje nefinancijske imovine, te prihode po posebnim propisima, obavlja općina Podgora na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Porez na potrošnju naplaćuje Porezna uprava, ispostava Makarska kroz obračune poreza na potrošnju, a dio prihoda po posebnim propisima (boravišna pristojba) se naplaćuje putem drugih subjekata. Razrez prihoda iz nadležnosti općine Podgora obavljaju dvije djelatnice iz odjela za financije. Iste osobe zadužene su za praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od općinskih poreza, te komunalnog doprinosa i komunalne naknade koji u ukupnim prihodima imaju udjel 69,6%.

Prihodi od općinskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 2.481.014,00 kn što je za 262.341,00 kn ili 11,8 više u odnosu na ostvarenje navedenih prihoda prethodne godine. Odnose se na prihode od poreza na korištenje javnih prometnih površina u iznosu 1.833.804,00 kn, poreza na kuće za odmor u iznosu 282.761,00 kn, poreza na tvrtku u iznosu 223.684,00 kn i poreza na potrošnju 140.765,00 kn. Prihodi od poreza na korištenje javnih prometnih površina su ostvareni u iznosu 1.833.804,00 kn i čine 73,9% ostvarenih prihoda od općinskih poreza. Navedeni prihodi nisu porezi na korištenje javnih prometnih površina nego su prihodi od naknada za korištenje javnih površina koji se u računovodstvu iskazuju na računima zakupa i iznajmljivanja imovine unutar skupine prihoda od nefinancijske imovine i kao takve treba ih iskazivati u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Prihodi od zakupa javnih prometnih površina su ostvareni u skladu s odgovarajućom odlukom na temelju ugovora o davanju na korištenje javnih površina.

Potraživanja koncem 2011. su iznosila 4.995.650,00 kn, što čini 85,2% ukupno ostvarenih vlastitih prihoda, od čega su dospjela potraživanja 4.829.252,00 kn. Vrijednosno su najznačajnija dospjela potraživanja za općinske poreze u iznosu 1.958.675,00 kn ili 40,6% dospjelih potraživanja, slijede potraživanja za boravišnu pristojbu 1.120.347,00 kn, komunalnu naknadu 808.745,00 kn i komunalni doprinos 475.835,00 kn. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iznosila 1.958.675,00 kn, a odnose se na potraživanja za korištenje javnih površina u iznosu 1.112.404,00 kn, kuće za odmor 315.088,00 kn, porez na tvrtku 285.115,00 kn, poreza na potrošnju 223.356,00 kn i porez na reklame iz ranijih godina 22.712,00 kn. Razrez i naplatu poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava.

Na ime poreza na potrošnju poreza, mjere naplate je poduzimala Porezna uprava, a koncem 2011. potraživanja su iznosila su 223.356,00 kn, dok su prihodi ostvareni u 140.765,00 kn. Općina Podgora nema saznanja o dužnicima, te poduzetim mjerama naplate i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu navedenih poreza. Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Podgora samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Za naplatu potraživanja od poreza za korištenje javnih površina, poreza na kuće za odmor i tvrtku, komunalne naknade i komunalnog doprinosa općina Podgora je dužnicima poslala 641 opomenu u iznosu 1.752.032,00 kn, te 21 ovrhu za potraživanja u iznosu 383.000,00 kn, dok druge mjere nisu poduzimane. Za naplatu boravišnu pristojbu u iznosu 1.120.347,00 kn nisu poduzimane mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Općina Podgora ne vodi potraživanja prema starosti i dospelosti. U 2011. nije otpisivala potraživanja. Općina Podgora nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže provoditi propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda od opominjanja obveznika do pokretanja ovrha i sudskih tužbi, upozoravanje obveznika odmah po isteku dospjeća računa, te praćenje rezultata po poduzetim mjerama naplate što će koristiti u donošenju odluke o daljnjem postupanju s potraživanjima. Preporučuje se unapređivanje informatičkog programa u smjeru mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti te uvođenje sustava kontrole evidentiranja potraživanja u poslovnim knjigama radi stvaranja cjelovite i preglednije evidencije potraživanja. Nadalje se predlaže donijeti akt kojim će se utvrditi postupci naplate, kontrola naplate, te imenovanje osobe koja će pratiti rezultate naplate prihoda po poduzetim mjerama.

- Informiranje stanovništva

Općina Podgora putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Podgora bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Podgora, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Podstrana

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Podstrana kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 11,5 km². Obuhvaća naselje Podstrana. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 9 103 stanovnika, 2 744 kućanstava i 4 317 stambenih jedinica.

Na području općine Podstrana koncem ožujka 2011. bilo je 794 zaposlenika u pravnim osobama,⁷⁹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine ima 216 poduzetnika.⁸⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Podstrana, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Podstrana je imala 14 zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Podstrana, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 19.918.781,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 11.271.222,00 kn ili 36,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 62,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 36,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Podstrana ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 81.

⁷⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁸⁰ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 81

Vlastiti prihodi
općine Podstrana ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	407.440	783.279	192,2
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	7.147	10.762	150,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	296.215	675.419	228,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	104.078	97.098	93,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	355.765	436.032	122,6
2.1.	Naknade za koncesiju	257.307	282.422	109,8
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	49.486	75.194	152,0
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	48.972	78.416	160,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	374.342	377.885	100,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	106.800	57.600	53,9
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	267.542	320.285	119,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	16.828.769	5.383.081	32,0
4.1.	Komunalni doprinos	15.794.231	4.247.833	26,9
4.2.	Komunalna naknada	706.338	849.486	120,3
4.3.	Naknade za priključak	328.200	285.762	87,1
5.	Prihodi po posebnim propisima	1.517.572	328.281	21,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	234.826	234.418	99,8
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	1.282.746	93.863	7,3
Ukupno:		19.483.888	7.308.558	37,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Podstrana koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 82.

Tablica broj 82

Potraživanja
općine Podstrana koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	6.961.255	6.784.221	97,5
1.1.	Potraživanja za poreze	2.717.592	2.717.592	100,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	69.917	97.447	139,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	3.951.907	3.763.731	95,2
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	221.839	205.451	92,6
2.	Druga potraživanja	13.382	16.010	119,6
	Ukupno	6.974.637	6.800.231	97,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 6.974.637,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 6.800.231,00 kn, što je za 174.406,00 kn ili 2,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade su manja za 188.176,00 kn ili 4,8% u odnosu na potraživanja koncem 2010. Preostala potraživanja su ista ili veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 508.327,00 kn ili 7,0% manja u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te na potraživanja za poreze u iznosu 6.481.323,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 95,3%. Sva druga potraživanja iznose 318.908,00 kn i čine 4,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Podstrana ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju, porez na reklame i porez na kuće za odmor), obavlja Porezna uprava, Ispostava Split. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja Općina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti općine Podstrana obavlja jedinstveni upravni odjel (odsjek financija).

Ukupna potraživanja koncem 2011. iznosila su 6.800.231,00 kn u potpunosti su dospjela potraživanja. Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja za naknade za uređenje voda u iznosu 3.033.178,00 kn ili 44,6% ukupnih potraživanja, slijede potraživanja za općinske poreze u iznosu 2.717.592,00 kn i komunalnu naknadu 888.406,00 kn koji zajedno čine 53,0% ukupnih potraživanja. Naknade za uređenje voda je prihod Hrvatskih voda, a naplaćuju ga lokalne jedinice prigodom naplate komunalne naknade.

Za naplatu dospjelih potraživanja od komunalne naknade općina Podstrana je pokrenula postupke prisilne naplate na temelju čega su donesena 144 rješenja o ovrsi dok je za naplatu komunalnog doprinosa i komunalne naknade u iznosu 535.524,00 kn slala opomene, a druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Tijekom 2011. nije bilo otpisa potraživanja. Općina Podstrana nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Općina u svom računovodstvenom sustavu nije osigurala pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Preporuča se unapređivanje informatičkog programa, a radi mogućnosti iskazivanja potraživanja po dospelosti i starosti, te uvođenje sustava kontrole evidentiranja potraživanja u poslovnim knjigama, stvaranje cjelovite i preglednije evidencije potraživanja.

Na ime općinskih poreza, mjere naplate je poduzimala Porezna uprava, a općina Podstrana nema saznanja o dužnicima, te poduzetim mjerama naplate i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu općinskih poreza. Potraživanja za općinske poreze koncem 2010. sa zaduženjem u 2011. su iznosila 3.500.871,00 kn, tijekom godine naplaćeno je 783.279,00 kn ili 22,4%, te su potraživanja na koncu godine iznosila 2.717.592,00 kn. U iskazanim potraživanjima vrijednosno su najznačajnija potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 1.565.835,00 kn ili 57,6% ukupnih potraživanja za općinske poreze. Općina Podstrana daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud. Državni ured za reviziju predlaže općini Podstrana da ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku, poreza na reklame i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Podstrana samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Informiranje stanovništva

Općina Podstrana putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Podstrana bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Podstrana, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Postira

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Postira kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 47,0 km². Obuhvaća naselja Dol i Postira. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 554 stanovnika, 567 kućanstava i 1 361 stambenu jedinicu.

Na području općine Postira koncem ožujka 2011. bilo je 362 zaposlenika u pravnim osobama,⁸¹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bio 41 poduzetnik.⁸²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Postira, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Postira je imala devet zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Postira, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 8.645.458,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.841.299,00 kn ili 48,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 31,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 36,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Postira ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 83.

⁸¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁸² Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 83

Vlastiti prihodi
općine Postira ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	193.565	240.462	124,2
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	102.272	115.061	112,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	40.197	50.302	125,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	51.096	75.099	147,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	497.374	486.601	97,8
2.1.	Naknade za koncesiju	103.441	110.676	107,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	144.008	144.966	100,7
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	248.315	230.959	93,0
2.4.	Naknade za ceste	1.610	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	58.260	66.532	114,2
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	0	828	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	58.260	65.704	112,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	614.480	1.793.088	291,8
4.1.	Komunalni doprinos	614.480	1.347.119	219,2
4.2.	Komunalna naknada	0	285.969	-
4.3.	Naknade za priključak	0	160.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	88.565	293.010	330,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	835	10.951	1.311,5
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	87.730	282.059	321,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	361.787	233.248	64,5
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	361.787	233.248	64,5
Ukupno:		1.814.031	3.112.941	171,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Postira koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 84.

Tablica broj 84

Potraživanja
općine Postira koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.110.995	3.152.979	149,4
1.1.	Potraživanja za poreze	917.615	517.956	56,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	128.068	179.754	140,4
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.030.576	2.420.533	234,9
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	34.736	34.736	100,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	384.470	180.690	47,0
3.	Druga potraživanja	11.139	16.206	145,5
	Ukupno	2.506.604	3.349.875	133,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 2.506.604,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 3.349.875,00 kn, što je za 843.271,00 kn ili 33,6% više u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade veća su za 1.389.957,00 kn ili 134,9%, te potraživanja za prihode od imovine za 51.686,00 kn ili 40,3% u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 236.934,00 kn ili 7,6% veća od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te na potraživanja za poreze u iznosu 2.938.489,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 87,7%. Sva druga potraživanja iznose 411.386,00 kn i čine 12,3% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Postira ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju porez na kuće za odmor), obavlja Porezna uprava, Ispostava Supetar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Postira na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Ukupna potraživanja koncem 2011. se odnose na dospjela potraživanja u iznosu 1.830.603,00 kn i nedospjela u iznosu 1.519.272,00 kn. Nedospjela potraživanja se odnose na komunalni doprinos koji je ugovoren na obročno plaćanje. Dospjela potraživanja starosti do jedne godine iznose 602.555,00 kn, starosti od jedne do tri godine 165.243,00 kn, te od tri do pet godina 121.339,00 kn i starosti preko pet godina potraživanja iznose 306.866,00 kn.

U navedenoj starosnoj strukturi nisu iskazana potraživanja za općinske poreze, te potraživanja za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru i za boravišnu pristojbu.

Za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za korištenje javnih prometnih površina općina Postira je slala opomene, a za naplatu potraživanja od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i naknade za korištenje javnih prometnih površina u iznosu 560.480,00 kn pokrenuti su postupci prisilne naplate na temelju čega su donesena 23 rješenja o ovrsi, druge mjere naplate nisu poduzimane. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Osim otpisa potraživanja za općinske poreze koje je samoinicijativno obavila Porezna uprava, tijekom 2011. općina Postira nije otpisivala potraživanja za prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel Općine. Općina Postira ima vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

Na ime općinskih poreza, mjere naplate je poduzimala Porezna uprava, u iskazanim potraživanjima za općinske poreze vrijednosno su najznačajnija potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 248.620,00 kn i potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 245.004,00 kn što zajedno čini 95,3% potraživanja za općinske poreze. Općina Postira nema podatke o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja za općinske poreze koja su koncem 2010. iznosila 917.615,00 kn ili 36,6%, te koncem 2011. u iznosu 517.956,00 kn ili 15,5% ukupnih potraživanja. Tijekom 2011. Porezna uprava je otpisala potraživanja za općinske poreze u iznosu 442.984,00 kn, otpisana potraživanja se odnose na porez na kuće za odmor u iznosu 325.367,00 kn, porez na tvrtku 81.454,00 kn i na porez na potrošnju u iznosu 36.163,00 kn. Porezna uprava ne dostavlja općini Postira podatke o poduzetim mjerama naplate, podatke o obveznicima i visine obveze i o starosti potraživanja. S obzirom da općina Postira daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Postira ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera.

Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Postira samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi o nefinancijske imovine u 2011. su ostvareni u iznosu 486.601,00 kn i čine 15,6% vlastitih prihoda ostvarenih za navedenu godinu. Odnose se na naknade za korištenje nefinancijske imovine u iznosu 230.959,00 kn, prihode od zakupa i iznajmljivanja 144.966,00 kn i na naknade za koncesije u iznosu 110.676,00 kn. Vrijednosno najznačajniji prihodi su ostvareni od naknada za korištenje javnih prometnih površina u iznosu 143.919,00 kn, te čine 29,6% ukupnih prihoda od nefinancijske imovine. Zaduženje na ime naknada za korištenje javnih prometnih površina za 2011. iznosilo je 220.539,00 kn, tijekom 2011. je naplaćeno 143.919,00 kn ili 65,2% duga, te potraživanja koncem godine iznose 76.620,00 kn. Za naplatu ovih potraživanja općina Postira je slala opomene i protiv četiri obveznika pokrenula postupke prisilne naplate u iznosu 25.960,00 kn.

Potraživanja od zakupa poslovnih prostora početkom godine sa zaduženjem u 2011. su iznosila 142.529,00 kn, tijekom 2011. je naplaćeno 122.466,00 kn ili 85,9% duga, te su potraživanja koncem godine iznosila 20.063,00 kn. Za naplatu ovih potraživanja općina Postira nije poduzimala mjere naplate. Prema evidenciji poslovnih prostora, općina Postira ima u vlasništvu 13 poslovnih prostora ukupne površine 1 461 m². Sedam poslovnih prostora je dano u zakup u skladu s općinskom odlukom na temelju provedenih javnih natječaja u prethodnim godinama, za jedan poslovni prostor u tijeku je postupak ustupanja nakon raspisanog natječaja, a preostalih pet poslovnih prostora je ustupljeno ranijih godina neposrednom pogodbom političkim strankama i udrugama građana bez naknade i provedenog natječaja. Prema odredbi članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07) koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Poduzete mjere naplate prihoda od zakupa poslovnog prostora i zakupa javnih prometnih površina nisu potpune, te nisu dale očekivane rezultate. Općina Postira nema cjeloviti program gospodarenja svojom imovinom, nije imenovala osobu koja bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom odnosno poslovnim prostorima, stanovima u vlasništvu, javnim površinama i drugom imovinom.

Državni ured za reviziju preporuča donošenje programa gospodarenja imovinom, imenovanje osobe koje bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom u vlasništvu i za njeno ekonomično korištenje, te davati poslovnih prostora u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.

- Informiranje stanovništva

Općina Postira putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Postira bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Postira, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Prgomet

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Prgomet kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 77,2 km². Obuhvaća naselja Bogdanovići, Labin, Prgomet, Sitno i Trolokve. Općina u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 689 stanovnika, 287 kućanstava i 610 stambenih jedinica.

Na području općine Prgomet koncem ožujka 2011. bilo je 36 zaposlenika u pravnim osobama,⁸³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., na području Općine su bila tri poduzetnika.⁸⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Prgomet, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Prgomet je imala četiri zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Prgomet, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.395.805,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 938.173,00 kn ili 27,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 25,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 9,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Prgomet ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 85.

⁸³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁸⁴ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 85

Vlastiti prihodi
općine Prgomet ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	8.324	2.853	34,3
1.1.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	8.324	2.853	34,3
2.	Komunalni doprinosi i naknade	368.656	314.748	85,4
2.1.	Komunalni doprinos	368.656	9.189	2,5
2.2.	Komunalna naknada	0	304.059	-
2.3.	Naknade za priključak	0	1.500	-
3.	Prihodi po posebnim propisima	517.050	105.241	20,4
3.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.231	1.395	26,7
3.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	511.819	103.846	20,3
	Ukupno:	894.030	422.842	47,3

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Općine Prgomet koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 86.

Tablica broj 86

Potraživanja
općine Prgomet koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	48.498	35.778	73,8
1.1.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	48.498	35.778	73,8
2.	Druga potraživanja	37.181	28.063	75,5
	Ukupno	85.679	63.841	74,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 85.679,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 63.841,00 kn, što je za 21.838,00 kn ili 25,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. sva pojedinačna iskazana potraživanja su manja u odnosu na potraživanja početkom godine. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 359.001,00 kn ili 84,9% manja od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 35.778,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 56,0%. Sva druga potraživanja iznose 28.063,00 kn i čine 44,0% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Prgomet ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku i porez na potrošnju) obavlja Porezna uprava, Ispostava Kaštela. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i prihoda po posebnim propisima obavlja općina Prgomet na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Ukupna potraživanja koncem 2011. u iznosu 63.841,00 kn se odnose na dospjela potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos i za druga potraživanja. Općina Prgomet nema ustrojene evidencije o starosti dospjelih potraživanja. Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 5.108,00 kn općina Prgomet je poslala jednu opomenu, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Tijekom 2011. Općina nije otpisivala potraživanja za prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel. Općina Prgomet nije donijela vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospjelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Općina Prgomet nema evidencije o starosti dospjelih potraživanja na ime općinskih poreza, te nema podatke o obveznicima i poduzetim mjerama naplate. Potraživanja za općinske poreze su koncem 2010. iznosila 20.715,00 kn ili 24,2%, te koncem 2011. u iznosu 17.262,00 kn ili 27,0% ukupnih potraživanja. Općina Prgomet nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu općinskih poreza. Tijekom 2011. Porezna uprava je otpisala potraživanja za općinske poreze u iznosu 7.972,00 kn. Navedena potraživanja za općinske poreze nisu iskazana u godišnjim financijskim izvještajima za 2011., a iskazana su u poslovnim knjigama i godišnjem izvješću Porezne uprave za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2011. U iskazanim potraživanjima za općinske poreze vrijednosno najznačajnija su potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 10.867,00 kn ili 63,0% potraživanja za općinske poreze. Preostala potraživanja se odnose na porez na potrošnju u iznosu 6.395,00 kn, a prihodi od poreza na potrošnju u 2011. nisu ostvareni.

Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima plaćanja općinskih poreza, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Prgomet nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te prihode od grobne naknade. Jedinstveni upravni odjel općine Prgomet je donio rješenja o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore i neizgrađeno građevinsko zemljište, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni i garažni prostor nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12). Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Prgomet bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Na području općine Prgomet ima više mjesnih groblja. Općinsko vijeće je ranijih godina donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje te održavanje groblja, dok visina godišnje grobne naknade nije utvrđena. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobnu naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrditi visinu komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te visinu grobne naknade, utvrditi obveznike plaćanja, te obračunavanjem, pravodobnom i potpunom naplatom ostvarila bi se učinkovitija naplata proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba.

- Informiranje stanovništva

Općina Prgomet putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Prgomet bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Prgomet, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Primorski Dolac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Primorski Dolac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 31,2 km². Obuhvaća naselje Primorski Dolac. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 773 stanovnika, 267 kućanstava i 467 stambenih jedinica.

Na području općine Primorski Dolac koncem ožujka 2011. je bilo 45 zaposlenika u pravnim osobama,⁸⁵ a prema podacima o stanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je 11 poduzetnika.⁸⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Primorski Dolac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Primorski Dolac je imala tri zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Primorski Dolac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 10.860.628,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 4.908.138,00 kn ili 45,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 21,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 6,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Primorski Dolac ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 87.

⁸⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁸⁶ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 87

Vlastiti prihodi
općine Primorski Dolac ostvarenim za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	19.334	20.823	107,7
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	256	256	100,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	2.981	620	20,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	16.097	19.947	123,9
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	10.162	13.777	135,6
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	10.000	13.100	131,0
2.2.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	162	677	417,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	29.640	56.992	192,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	29.640	54.040	182,3
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	0	2.952	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	394.374	233.605	59,2
4.1.	Komunalni doprinos	0	20.137	-
4.2.	Komunalna naknada	394.374	199.468	50,6
4.3.	Naknade za priključak	0	14.000	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	73.182	204.133	278,9
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	5.286	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	73.182	198.847	271,7
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	762.603	185.375	24,3
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	683.384	134.998	19,8
6.2.	Građevinskih objekata	79.219	50.377	63,6
Ukupno:		1.289.295	714.705	55,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Primorski Dolac koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 88.

Tablica broj 88

Potraživanja
općine Primorski Dolac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	391.757	467.263	119,3
1.1.	Potraživanja za prihode od imovine	15.000	14.000	93,3
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	376.757	453.263	120,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	35.071	35.071	100,0
	Ukupno	426.828	502.334	117,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 426.828,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 502.334,00 kn, što je za 75.506,00 kn ili 17,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za prihode od imovine su manja, dok su preostala potraživanja veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 212.371,00 kn ili 29,7% manja u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 453.263,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 90,2%. Sva druga potraživanja iznose 49.071,00 kn i čine 9,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Primorski Dolac ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku i porez na potrošnju), obavlja Porezna uprava, Ispostava Kaštela. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i prihoda po posebnim propisima obavlja općina Primorski Dolac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Ukupna potraživanja koncem 2011. u potpunosti su dospjela potraživanja. Odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 453.263,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 14.000,00 kn i na potraživanje za prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 35.071,00 kn. Općina Primorski Dolac ima ustrojene evidencije o starosti dospjelih potraživanja na ime komunalne naknade, komunalnog doprinosa i potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine. Nema evidencije o starosti dospjelih potraživanja za prihode od imovine i za općinske poreze koje naplaćuje Porezna uprava.

Za naplatu potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu 453.263,00 kn i potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 35.071,00 kn, općina Primorski Dolac je obveznicima slala opomenu (159 opomena), dok druge mjere naplate nije poduzimala.

Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Tijekom 2011. Općina nije otpisivala potraživanja za prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel. Općina Primorski Dolac nije donijela vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Općina Primorski Dolac nema podatke o obveznicima plaćanja općinskih poreza, te o poduzetim mjerama naplate i o starosti potraživanja i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu ovih poreza. Prihodi od općinskih poreza ostvareni su u iznosu 20.823,00 kn, vrijednosno najznačajniji su prihodi od poreza na tvrtku u iznosu 19.947,00 kn i čine 96,0% općinskih poreza. S obzirom na slabu naplatu prihoda od općinskih poreza, te da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže da općina Primorski Dolac ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Primorski Dolac samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Informiranje stanovništva

Općina Primorski Dolac putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Primorski Dolac bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Primorski Dolac, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Proložac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10) utvrđena je općina Proložac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 85,6 km². Obuhvaća naselja Donji Proložac, Gornji Proložac, Postranje, Ričice i Šumet. Općina Proložac u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 3 796 stanovnika, 1 180 kućanstava i 1 571 stambenu jedinicu.

Na području Općine Proložac koncem ožujka 2011. je bio 301 zaposlenik u pravnim osobama,⁸⁷ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 37 poduzetnika.⁸⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Proložac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Proložac je imala osam zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Proložac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.792.561,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.635.656,00 kn ili 21,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 4,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 5,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Proložac ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 89.

⁸⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁸⁸ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 89

Vlastiti prihodi
općine Proložac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	33.757	25.819	76,5
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	7.893	0	-
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	25.864	25.819	99,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	23.572	7.691	32,6
2.1.	Naknade za koncesiju	6.860	3.331	48,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	16.589	4.360	26,3
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	123	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	164.691	127.916	77,7
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	50.066	3.404	6,8
3.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	95.625	120.420	125,9
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	19.000	4.092	21,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	180.305	78.509	43,5
4.1.	Komunalni doprinos	180.305	78.509	43,5
5.	Prihodi po posebnim propisima	21.966	146.766	668,2
5.1.	Prihodi državne uprave	21.453	20.960	97,7
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	513	125.806	-
Ukupno:		424.291	386.701	91,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Proložac koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 90.

Tablica broj 90

Potraživanja
općine Proložac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	951.092	954.757	100,4
1.1.	Potraživanja za poreze	770.984	770.984	100,0
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	180.108	183.773	102,0
2.	Druga potraživanja	30.000	17.839	59,5
Ukupno		981.092	972.596	99,1

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 981.092,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 972.596,00 kn, što je za 8.496,00 kn ili 0,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. druga potraživanja su za 12.161,00 kn ili 40,5% manja u odnosu na potraživanja koncem prethodne godine. Potraživanja za poreze i potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade su neznatno veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 585.895,00 kn ili 151,5% veća od ostvarenih vlastitih prihoda navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za poreze u iznosu 770.984,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 79,3%. Sva druga potraživanja iznose 201.612,00 kn i čine 20,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Proložac ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku i porez na potrošnju) obavlja Porezna uprava, Ispostava Imotski. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa i prihoda po posebnim propisima obavlja općina Proložac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Ukupna potraživanja koncem 2011. se odnose na dospjela potraživanja u iznosu 912.596,00 kn i na nedospjela potraživanja u iznosu 60.000,00 kn. Općina Proložac nema ustrojene evidencije o starosti dospjelih potraživanja. Potraživanja za komunalnu naknadu nisu iskazana u godišnjim financijskim izvještajima, dok su u ustrojenim evidencijama obveznika (dvije pravne osobe) iskazana u iznosu 50.000,00 kn. Općina Proložac nije tijekom 2011. poduzimala raspoložive mjere naplate dospjelih potraživanja. Za naplatu potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu 15.000,00 kn, Općina je dvojici obveznika poslala opomene, dok druge mjere naplate nije poduzimala. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Tijekom 2011. općina Proložac nije otpisivala potraživanja za prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel. Općina Proložac nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Općina Proložac nema podatke o obveznicima plaćanja općinskih poreza, te o poduzetim mjerama naplate i o starosti potraživanja. Prihodi od općinskih poreza su ostvareni u iznosu 33.757,00 kn za 2010., te u iznosu 25.819,00 kn za 2011. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iznosila 770.984,00 kn i čine 79,3% ukupnih potraživanja. Vrijednosno su najznačajnija potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 423.979,00 kn ili 55,0% potraživanja za općinske poreze. Zaduženje na ime poreza za tvrtku za 2011. s potraživanjima početkom godine je iznosilo 449.798,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 25.819,00 kn ili 5,7% duga. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su veća 29 puta od ostvarenih prihoda od općinskih poreza za 2011. S obzirom da evidencije registriranih obrta i trgovačkih društava posjeduje odgovarajući uredi državne uprave, Državni ured za reviziju predlaže ocijeniti je li Općina Proložac u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Proložac samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Proložac nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište i prihode od grobne naknade. Jedinostveni upravni odjel Općine je donio rješenja o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12). Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, Općina Proložac bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Na području Općine Proložac nalaze se dva mjesna groblja. Općinsko vijeće je ranijih godina donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje te održavanje groblja, dok visina godišnje grobne naknade nije utvrđena. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobnu naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrditi visinu komunalne naknade za stambeni i garažni prostor i za neizgrađeno građevinsko zemljište i visinu naknade za grobno mjesto, utvrditi obveznike plaćanje. Obračunavanjem naknada, pravodobnom i potpunom naplatom ostvarila bi se učinkovitija naplata proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba.

- Informiranje stanovništva

Općina Proložac putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Proložac bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Proložac, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Pučišća

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Pučišća kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Pučišća je 106,0 km². Obuhvaća naselja Gornji Humac, Pražnica i Pučišća. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 189 stanovnika, 762 kućanstva i 1 292 stambene jedinice.

Na području općine Pučišća koncem ožujka 2011. su bila 453 zaposlenika u pravnim osobama,⁸⁹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine bilo je 20 poduzetnika.⁹⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Pučišća, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina je imala devet zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima je bilo osam zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Pučišća, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 6.954.257,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.141.258,00 kn ili 19,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 39,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno s 40,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Pučišća ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 91.

⁸⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁹⁰ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 91

Vlastiti prihodi
Općine Pučišća ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	128.602	144.273	112,2
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	43.481	43.849	100,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	27.538	39.367	143,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	57.583	61.057	106,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	784.897	829.377	105,7
2.1.	Naknade za koncesiju	220.000	282.204	128,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	160.121	196.738	122,9
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	404.776	350.435	86,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	156.501	207.435	132,5
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	156.348	206.362	132,0
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	153	1.073	701,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	403.212	451.132	111,9
4.1.	Komunalni doprinos	151.423	233.709	154,3
4.2.	Komunalna naknada	225.489	183.423	81,3
4.3.	Naknade za priključak	26.300	34.000	129,3
5.	Prihodi po posebnim propisima	841.193	788.485	93,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	3.449	5.080	147,3
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	837.744	783.405	93,5
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.129	373.592	6.095,5
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	0	371.003	-
6.2.	Građevinskih objekata	6.129	2.589	42,2
Ukupno:		2.320.534	2.794.294	120,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Općine Pučišća koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 92.

Tablica broj 92

Potraživanja
općine Pučišća koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.666.284	4.201.662	252,2
1.1.	Potraživanja za poreze	547.833	660.100	120,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	129.137	2.400.333	-
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	989.314	1.141.229	115,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	67.105	67.105	100,0
3.	Druga potraživanja	44.153	5.633	12,7
	Ukupno	1.777.542	4.274.400	240,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.777.542,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 4.274.400,00 kn, što je za 2.496.858,00 kn ili 140,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. su potraživanja za prihode od imovine za 2.271.196,00 kn ili 17 puta veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade i potraživanja za poreze su neznatno veća, a druga potraživanja su manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Potraživanja za prihode od imovine u odnosu na potraživanja koncem 2010. su veća radi povećanja potraživanja za naknade za eksploataciju mineralnih sirovina (obveznik-Jadranskamen) koje koncem 2011. iznose 1.065.556,00 kn i potraživanja od drugih koncesija iznose 1.035.557,00 kn. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 1.480.106,00 kn ili 52,9% veća od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za prihode od imovine, upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te na potraživanja za poreze u iznosu 4.201.662,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 98,3%. Sva druga potraživanja iznose 72.738,00 kn i čine 1,7% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Pučišća ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor), obavlja Porezna uprava, Ispostava Supetar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja jedinstveni upravni odjel na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije.

Ukupna potraživanja koncem 2011 u potpunosti s odnose na dospjela potraživanja, te ista starosti do jedne godine iznose 350.892,00 kn, potraživanja starosti od jedne do tri godine 2.253.595,00 kn, te od tri do pet godina 154.643,00 kn i starosti preko pet godina 263.924,00 kn.

U navedenoj starosnoj strukturi nisu iskazana potraživanja za općinske poreze, te potraživanja za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru, spomeničku rentu potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Općina Pučišća nema zaposlenika koji obavlja isključivo samo poslove naplate proračunskih prihoda. Nema podatke o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti potraživanja za općinske poreze koja su koncem 2011. iznosila 660.100,00 kn ili 15,4% ukupnih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja u 2011. općina Pučišća nije poduzimala mjere naplate, a u 2010. za dospjela potraživanja od komunalne naknade i naknade za prikupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada u iznosu 63.178,00 kn pokrenuti su postupci prisilne naplate duga, te je doneseno 25 rješenja o ovrsi po kojima je do konca godine naplaćeno 40.326,00 kn. Za naplatu preostalih dospjelih potraživanja od zakupa poslovnih prostora, zakupa javno prometnih površina, eko - rente, lučkih pristojbi, komunalne naknade, komunalnog doprinosa, naknade za prikupljanje, odvoz i odlaganje komunalnog otpada i od prodaje građevinskog zemljišta u iznosu 1.695.386,00 kn dužnicima su upućene opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Tijekom 2011. nije bilo otpisa potraživanja za prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel. Općina Pučišća nije donijela vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospjelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Na ime općinskih poreza, mjere naplate je poduzimala Porezna uprava, a općina Pučišća nema podataka o obveznicima, visine obveze i poduzetim mjerama naplate, te nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu općinskih poreza. U iskazanim potraživanjima za općinske poreze vrijednosno najznačajnija su potraživanja za poreza na kuće za odmor u iznosu 375.241,00 kn i potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 249.233,00 kn što je ukupno 624.474,00 kn ili 94,6% potraživanja za općinske poreze.

S obzirom da općina Pučišća daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže, ocijeniti je li općina Pučišća u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te na taj način ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda.

Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Pučišća samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi o nefinancijske imovine u 2011. su ostvareni u iznosu 829.377,00 kn i čine 29,7% vlastitih prihoda ostvarenih za navedenu godinu. Vrijednosno najznačajniji prihodi su ostvareni od naknada za zbrinjavanje komunalnog otpada u iznosu 348.918,00 kn, naknada za koncesije (eksploatacija kamena na deset polja) u iznosu 264.651,00 kn i od naknada za korištenje javnih prometnih površina u iznosu 130.997,00 kn, a navedeni prihodi čine 89,8% prihoda od nefinancijske imovine.

Zaduženje na ime naknada za zbrinjavanje komunalnog otpada za 2011. s potraživanjima početkom godine iznosilo je 1.526.341,00 kn, tijekom 2011. je naplaćeno 348.918,00 kn ili 22,9% duga, te potraživanja koncem godine iznose 1.177.423,00 kn. Za naplatu ovih potraživanja općina Pučišća nije poduzimala raspoložive mjere naplate. Zaduzenje na ime naknada za koncesije odnosno naknade za eksploataciju kamena za 2011. s potraživanjima početkom godine iznosilo je 1.457.370,00 kn, tijekom 2011. je naplaćeno 264.651,00 kn ili 18,2% duga, te su potraživanja koncem godine iznosila 1.192.719,00 kn i u cijelosti su dospjela. Naplata prihoda od naknada za koncesije i naknade za eksploataciju mineralnih sirovina nije dala očekivane rezultate jer su potraživanja na koncu godine višestruko veća od ostvarenih prihoda. Općina Pučišća nema cjeloviti program gospodarenja svojom imovinom, nije imenovana osoba koji bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom, gospodarenje deponijem komunalnog otpada, poljima za eksploataciju kamena, te poslovnim prostorima, javnim površinama i drugom imovinom.

Državni ured za reviziju preporuča donošenje programa gospodarenja imovinom, te imenovanje osobe koje bi se bavila poslovima gospodarenja imovinom u vlasništvu općine Pučišća i za njeno ekonomično korištenje.

- Informiranje stanovništva

Općina Pučišća putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Pučišća bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Pučišća, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Runovići

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Runovići kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 60,2 km². Obuhvaća naselja Podosoje, Runovići i Slivno. Općina u cijelosti pripada trežoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 442 stanovnika, 702 kućanstva i 1 246 stambenih jedinica.

Na području općine Runovići koncem ožujka 2011. je bilo 78 zaposlenika u pravnim osobama,⁹¹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine bilo je 18 poduzetnika.⁹²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Runovići, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. u Općini su bila dva zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem su bila tri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Runovići, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 2.879.245,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 466.413,00 kn ili 13,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 5,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 14,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Runovići ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 93.

Tablica broj 93

Vlastiti prihodi općine Runovići ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	15.867	18.627	117,4
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	1.892	2.145	113,4
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	13.975	16.482	117,9
2.	Komunalni doprinosi i naknade	171.943	385.996	224,5
2.1.	Komunalni doprinos	171.943	78.700	45,8
2.2.	Komunalna naknada	0	286.296	-
2.3.	Naknade za priključak	0	21.000	-
	Ukupno:	187.810	404.623	215,4

⁹¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁹² Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Runovići koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 94.

Tablica broj 94

Potraživanja
općine Runovići koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	0	155.373	-
1.1.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	0	155.373	-
	Ukupno	0	155.373	-

Potraživanja koncem 2010. nisu iskazana u godišnjim financijskim izvještajima, a koncem 2011. iskazana su u iznosu 155.373,00 kn. Ukupna potraživanja na koncu 2011. u potpunosti se odnose na upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade odnosno potraživanja za prihode od komunalne naknade.

Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 249.250,00 kn ili 61,6% manja u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

U godišnjim financijskim izvještajima nisu iskazana potraživanja za 2010., a u poslovnim knjigama općina Runovići je iskazala potraživanja za prihode od komunalne naknade u iznosu 134.046,00 kn. Za 2010. nisu iskazana potraživanja za općinske poreze koja su iznosila 244.754,00 kn, a odnose se na potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 228.674,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 16.080,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 5. st. 2. Pravilnika o računovodstvu proračuna i Računskom planu po kojoj su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Runovići ostvaruje prihode iz različitih izvora. Prihode koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku i porez na potrošnju) naplatu obavlja Porezna uprava, Ispostava Imotski. Naplatu prihoda od komunalne naknade za poslovni prostor, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja Općina na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Općina Runovići nema ustrojene evidencije o starosti potraživanja i nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu potraživanja od komunalne naknade u iznosu 155.373,00 kn nisu poduzimane mjere naplate.

Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Potraživanja za prihode od općinskih poreza nisu iskazana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, a prema izvješću Porezne uprave na koncu 2011. iznosila su 155.373,00 kn, a odnose se na potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 139.937,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 15.436,00 kn. Koncem 2010. potraživanja za općinske poreze su iznosila 244.754,00 kn, a nisu iskazana u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Odnose se na potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 228.674,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 16.080,00 kn. Općina Runovići nema podatke o poduzetim mjerama naplate općinskih poreza, obveznicima, starosti potraživanja i o otpisu potraživanja na ime općinskih poreza. S obzirom da evidencije registriranih obrta i trgovačkih društava posjeduje odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže, ocijeniti je li općina Runovići u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku, te na taj način ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Runovići samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te za neizgrađeno građevinsko zemljište i prihode od grobne naknade. Jedinostveni upravni odjel općine Runovići je donio rješenja o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12).

Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Runovići bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Na području općine Runovići nalaze se tri mjesna groblja. Općinsko vijeće je ranijih godina donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje te održavanje groblja, dok visina godišnje grobne naknade nije utvrđena. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobnu naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrditi visinu komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te za neizgrađeno građevinsko zemljište i naknade za grobno mjesto, utvrditi obveznike, te obračunavanjem naknade, pravodobnom i potpunom naplatom ostvarila bi se učinkovitija naplata proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba na ime održavanja komunalne infrastrukture i održavanja groblja.

- Informiranje stanovništva

Općina Runovići putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Runovići bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Runovići, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Seget

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Seget kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Seget je 77,9 km². Obuhvaća naselja Bristivica, Ljubitovica, Prapatnica, Seget Donji, Seget Gornji i Seget Vranjica. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 4 863 stanovnika, 1 683 kućanstva i 3 982 stambene jedinice.

Na području općine Seget koncem ožujka 2011. je bio 441 zaposlenik u pravnim osobama,⁹³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 89 poduzetnika.⁹⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Seget, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Seget je imala 14 zaposlenika. Ima jednog proračunskog korisnika u kojem je bilo ukupno deset zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Seget, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 10.146.349,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 486.310,00 kn ili 4,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 52,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 49,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Seget ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 95.

⁹³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁹⁴ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 95

Vlastiti prihodi
općine Seget ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	244.943	235.049	96,0
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	133.687	132.350	99,0
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	111.256	102.699	92,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	910.400	826.007	90,7
2.1.	Naknade za koncesiju	430.573	431.483	100,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	129.874	129.698	99,9
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	349.953	264.826	75,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	412.920	152.495	36,9
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	2.920	2.495	85,4
3.2.	Ostale pristojbe I naknade	410.000	150.000	36,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	3.353.803	3.299.939	98,4
4.1.	Komunalni doprinos	1.070.324	1.754.630	163,9
4.2.	Komunalna naknada	2.283.479	1.545.309	67,7
5.	Prihodi po posebnim propisima	680.512	180.920	26,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	472.266	112.176	23,8
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	208.246	68.744	33,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	328.747	-
6.1.	Materijalne imovine – prirodna bogatstva	0	54.247	-
6.2.	Građevinskih objekata	0	274.500	-
Ukupno:		5.602.578	5.023.157	89,7

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Seget koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 96.

Tablica broj 96

Potraživanja
općine Seget koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	8.658.032	9.142.612	105,6
1.1.	Potraživanja za poreze	317.611	176.773	55,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	247.834	260.520	105,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	7.923.241	8.535.973	107,7
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	169.346	169.346	100,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	43.831	134.331	306,5
3.	Druga potraživanja	88.501	87.912	99,3
	Ukupno	8.790.364	9.364.855	106,5

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 8.790.364,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 9.364.855,00 kn, što je za 574.491,00 kn ili 6,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Značajnije su povećana potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine, koja su za 703.232,00 kn ili 8,8% veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Potraživanja koncem 2011. za poreze i druga potraživanja su manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 4.341.698,00 kn ili 86,4% veća od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te na potraživanja za prihode od imovine u iznosu 8.796.493,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 93,9%. Sva druga potraživanja iznose 568.362,00 kn i čine 6,1% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Seget ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor), obavlja jedinstveni upravni odjel kao i naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije.

Zaduženje na ime općinskih poreza za 2011. s potraživanjima početkom godine iznosilo je 411.822,00 kn, tijekom godine naplaćeno je 235.049,00 kn ili 57,1% duga, te su potraživanja koncem 2011. iznosila 176.773,00 kn ili 1,9% ukupnih potraživanja. Odnose se na porez na tvrtku u iznosu 135.149,00 kn i na potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 41.624,00 kn. Za naplatu ovih potraživanja općina Seget je obveznicima slala opomene, te radi naplate poreza na tvrtku u iznosu 21.360,00 kn pokrenula prisilne postupke naplate na temelju kojih je doneseno devet rješenja o ovrsi.

Ukupna potraživanja općine Seget koncem 2011. se odnose na dospjela potraživanja u iznosu 9.270.355,00 kn i na nedospjela potraživanja u iznosu 94.500,00 kn. Nedospjela potraživanja odnose se na obročno plaćanje nefinancijske imovine i naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu. Dospjela potraživanja starosti do jedne godine iznose 652.746,00 kn, potraživanja starosti od jedne do tri godine 584.815,00 kn, te od tri do pet godina 623.505,00 kn i starosti preko pet godina potraživanja iznose 4.383.157,00 kn. Za naplatu potraživanja od općinskih poreza, naknada za koncesije, zakupa poslovnog prostora, naknada za korištenje javnih površina, te eksploataciju mineralnih sirovina, grobljanske naknada, komunalne naknade, komunalnog doprinosa i naknada za priključenje na komunalnu infrastrukturu općina Seget je obveznicima slala opomene, te je radi naplate poreza na tvrtku, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, te komunalne naknade i komunalnog doprinosa pokrenula postupke na temelju kojih je doneseno 25 rješenja o ovrsi. Također, općina Seget je podnijela trgovačkom sudu tri prijave u stečajnu masu za potraživanja u iznosu 1.620.902,00 kn, odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.454.565,00 kn i na potraživanja za naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 166.337,00 kn.

Poduzete mjere naplate proračunskih prihoda nisu dale očekivane rezultate, potraživanja su značajna osobito potraživanja starosti preko pet godina iznose 4.383.157,00 kn ili 47,3% ukupnih dospjelih potraživanja i nisu naplativa. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Općina Seget nije donijela akt kojim bi se utvrdili postupci potrebni za naplatu pojedinih prihoda, kontrola naplate, poduzimanje mjera i sustavno praćenje rezultati naplate nakon provedenih mjera. Tijekom 2011. nisu se otpisivala nenaplativa potraživanja. Općina Seget nije donijela vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospjelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Informiranje stanovništva

Općina Seget putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Seget bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Seget, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Selca

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Selca kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Selca je 53,0 km². Obuhvaća naselja Novo Selo, Povelja, Selca i Sumartin. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 804 stanovnika, 715 kućanstava i 1 624 stambene jedinice.

Na području općine Selca koncem ožujka 2011. su bila 132 zaposlenika u pravnim osobama,⁹⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine su bila 64 poduzetnika.⁹⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Selca, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općini je imala osam zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima su bila ukupno četiri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Selca, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.547.695,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.802.536,00 kn ili 48,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 32,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 35,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.,

Podaci o vlastitim prihodima Općine ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 97.

⁹⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁹⁶ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 97

Vlastiti prihodi
općine Selca ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	241.197	337.759	140,0
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	135.318	184.252	136,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	23.112	32.379	140,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	82.767	121.128	146,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	177.492	209.173	117,8
2.1.	Naknade za koncesiju	19.954	50.760	254,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	57.400	64.852	113,0
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	100.138	93.561	93,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	192.874	27.527	14,3
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	109.100	0	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	83.774	27.527	32,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	446.053	1.108.691	248,6
4.1.	Komunalni doprinos	223.859	756.873	338,1
4.2.	Komunalna naknada	222.194	195.636	88,0
4.3.	Naknade za priključak	0	156.182	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	146.811	271.697	185,1
5.1.	Mjesni samodoprinos	100.596	0	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	46.215	271.697	587,9
Ukupno:		1.204.427	1.954.847	162,3

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Općine koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 98.

Tablica broj 98

Potraživanja
općine Selca koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.228.014	1.398.644	113,9
1.1.	Potraživanja za poreze	740.641	715.204	96,6
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	9.043	5.019	55,5
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	478.330	678.421	141,8
Ukupno		1.228.014	1.398.644	113,9

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.228.014,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 1.398.644,00 kn, što je za 170.630,00 kn ili 13,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Znatno su veća potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade koja su za 200.091,00 kn ili 41,8% veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Preostala potraživanja, koja se odnose na potraživanja za prihode od imovine i na potraživanja za općinske poreze, su manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 556.203,00 kn ili 28,5% manja u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za poreze i na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.393.625,00 kn, koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju sa 99,6%. Potraživanja za prihode od imovine iznose 5.019,00 kn i čine 0,4% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Selca ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor) obavlja Porezna uprava, Ispostava Supetar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Selca na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2010. su iznosila 740.641,00 kn ili 60,3% ukupnih potraživanja, a koncem 2011. su iznosila 715.204,00 kn ili 51,1% ukupnih potraživanja. U iskazanim potraživanjima koncem 2011. vrijednosno su najznačajnija potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 340.205,00 kn, te porez na tvrtku u iznosu 323.386,00 kn koja čine 92,8% potraživanja za općinske poreze. Općina Selca nema podatke o starosti potraživanja za općinske poreze, jer Porezna uprava ne dostavlja podatke o poduzetim mjerama naplate, o dužnicima, visini obveze i o starosti potraživanja iz kojih razloga Općina nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

S obzirom da općina Selca daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže, ocijeniti je li općina Selce u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te na taj način ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Selca samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Ukupna potraživanja u iznosu 1.398.644,00 kn su u potpunosti dospjela potraživanja, odnose se na potraživanja za općinske poreze u iznosu 715.204,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 678.421,00 kn i na potraživanja za zakup poslovnog prostora u iznosu 5.019,00 kn. Općina Selca nema ustrojene evidencije o starosti potraživanja, tijekom 2011. nije otpisivala zastarjela i nenaplativa potraživanja. te nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Na području Općine Selca ima 1 620 obveznika komunalne naknade. Ukupno zaduženje na ime komunalne naknade za 2011. s potraživanjima početkom godine iznosilo je 874.057,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 195.636,00 kn ili 22,4% duga, te je stanje potraživanja na koncu godine iznosilo 678.421,00 kn. Za naplatu potraživanja Općina je dužnicima poslala opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Općina Selca je posljednji put ažurirala bazu podataka 2008., te je donijela 38 novih rješenja o plaćanju komunalne naknade. Općina utvrđuje nove obveznike na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Općina Selca nema usvojene postupke utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, a promjene nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva, stjecanjem posjeda i na druge načine. Za navedene slučajeve općina Selca nije poduzela mjere za utvrđivanje obveznika, nije usvojila program kojim bi se utvrdili postupci za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade. Zbog navedenog u bazi podataka se kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode osobe koje nisu stvarni obveznici. Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihod od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, ugovaranje zakupa, osnivanje i prestanak rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave. Za naplatu potraživanja od zakupa poslovnog prostora općina Selca je pokrenula postupke prisilne naplate na temelju čega su donesena dva rješenja o ovrsi, druge mjere naplate nisu poduzimane. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona. Općina Selca nije donijela akt kojim bi se utvrdili postupci potrebni za naplatu pojedinih prihoda, kontrola naplate, poduzimanje mjera i sustavno praćenje rezultati naplate nakon provedenih mjera.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Informiranje stanovništva

Općina Selca putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Selca bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Selca, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Sućuraj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Sućuraj kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 44,6 km². Obuhvaća naselja Bogomolje, Selca kod Bogomolja i Sućuraj. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 463 stanovnika, 228 kućanstava i 799 stambenih jedinica.

Na području općine Sućuraj koncem ožujka 2011. su bila 53 zaposlenika u pravnim osobama,⁹⁷ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine bilo je devet poduzetnika.⁹⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Sućuraj, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina je imala pet zaposlenika. Općina Sućuraj nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Sućuraj, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 1.824.829,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 898.422,00 kn ili 49,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 41,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 50,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Sućuraj ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 99.

⁹⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

⁹⁸ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 99

Vlastiti prihodi
općine Sućuraj ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	163.371	175.080	107,2
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	125.538	126.107	100,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	7.900	10.363	131,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	29.933	38.610	129,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	17.059	3.380	19,8
2.1.	Naknade za koncesiju	10.730	2.417	22,5
2.2.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	0	963	-
2.3.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	6.329	0	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	31.043	145.186	467,7
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	9.356	13.009	139,0
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	21.687	132.177	609,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	340.777	217.774	63,9
4.1.	Komunalni doprinos	197.576	89.979	45,5
4.2.	Komunalna naknada	143.201	127.795	89,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	191.892	288.901	150,6
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.885	5.475	93,0
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	186.007	283.426	152,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.600	544.153	-
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	6.600	544.153	-
Ukupno:		750.742	1.374.474	183,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Sućuraj koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 100.

Tablica broj 100

Potraživanja
Općine Sućuraj koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.142.026	1.302.510	114,1
1.1.	Potraživanja za poreze	255.121	196.371	77,0
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	886.905	1.106.139	124,7
2.	Druga potraživanja	8.140	1.495	18,4
	Ukupno	1.150.166	1.304.005	113,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.150.166,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 1.304.005,00 kn, što je za 153.839,00 kn ili 13,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećana su potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade koja su za 219.234,00 kn ili 24,7% veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za poreze i druga potraživanja su manja u odnosu na potraživanja koncem 2010.

Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 70.469,00 kn ili 5,1% manja od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.106.139,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 84,8%. Ostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za poreze i druga potraživanja iznose 197.866,00 kn i čine 15,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Sućuraj ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju, porez na korištenje javnih površina i porez na kuće za odmor), obavlja Porezna uprava, Ispostava Hvar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Sućuraj na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Potraživanja za općinske poreze su koncem 2010. iznosila 255.121,00 kn ili 22,2%, a koncem 2011. iznosila su 196.371,00 kn ili 15,1% ukupnih potraživanja. U iskazanim potraživanjima koncem 2011. vrijednosno su najznačajnija potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 121.951,00 kn koja čine 62,1% potraživanja za općinske poreze. Općina Sućuraj nema podatke o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i o starosti. Općina Sućuraj nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

S obzirom da općina Sućuraj daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor i obveznicima poreza za korištenje javnih površina, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže ocijeniti je li općina Sućuraj u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku, poreza za korištenje javnih površina i poreza na kuće za odmor, te na taj način ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Sućuraj samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Ukupna potraživanja u iznosu 1.304.005,00 kn u potpunosti su dospjela. Odnose se na potraživanja za općinske poreze u iznosu 196.371,00 kn, komunalni doprinos i naknadu 614.437,00 kn, boravišnu pristojbu 75.107,00 kn i na druga potraživanja po posebnim propisima (odvoz komunalnog otpada) u iznosu 418.090,00 kn. Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu općina Sućuraj je slala opomene, te je za naplatu potraživanja u iznosu 15.197,00 kn pokrenula postupke prisilne naplate na temelju čega je doneseno osam rješenja o ovrsi. Druge mjere naplate proračunskih prihoda nisu poduzimane. Ukupno zaduženje (zaduženje i početno stanje potraživanja) na ime komunalne naknade za 2011. iznosilo je 465.927,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 127.794,00 kn ili 27,4% duga, te su potraživanja za komunalnu naknadu na koncu godine iznosilo 338.133,00 kn. Općina Sućuraj nije donijela akt kojim bi se utvrdili postupci potrebni za naplatu pojedinih prihoda, kontrola naplate, poduzimanje mjera i sustavno praćenje rezultati naplate nakon provedenih mjera. Općina ne vodi evidencije o starosti potraživanja. Tijekom 2011. nije bilo otpisa zastarjelih i nenaplativih potraživanja. Općina Sućuraj nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospjelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospjelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Sućuraj nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor i prihode od grobne naknade. Jedinствени upravni odjel općine Sućuraj je donio rješenje o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni prostor nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12). Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Sućuraj bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Općinsko vijeće je ranijih godina donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje te održavanje groblja, dok visina godišnje grobne naknade nije utvrđena. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobnu naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrditi visinu komunalne naknade za stambeni prostor i visinu grobne naknade, te utvrditi obveznike, kako bi se obračunavanjem obveze, pravodobnom i potpunom naplatom ostvarila učinkovitija naplata proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba.

- Informiranje stanovništva

Općina Sućuraj putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Sućuraj bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Sućuraj, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Sutivan

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Sutivan kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Sutivan je 22,0 km². Obuhvaća naselje Sutivan. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 826 stanovnika, 350 kućanstava i 1 689 stambenih jedinica.

Na području općine Sutivan koncem ožujka 2011. su bila 62 zaposlenika u pravnim osobama,⁹⁹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine su bila 102 poduzetnika.¹⁰⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Sutivan, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina Sutivan je imala 13 zaposlenika. Ima dva proračunska korisnika u kojima su bila ukupno četiri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Sutivan, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 6.908.819,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 2.873.846,00 kn ili 29,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 39,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 49,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Sutivan ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 101.

⁹⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁰⁰ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 101

Vlastiti prihodi
općine Sutivan ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	578.344	613.949	106,2
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	498.081	511.473	102,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	24.803	15.212	61,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	55.460	87.264	157,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	289.328	233.238	80,6
2.1.	Naknade za koncesiju	78.559	66.935	85,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	104.300	93.503	89,6
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	106.469	11.673	11,0
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	0	61.127	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	0	180.455	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.324.596	2.267.522	97,5
4.1.	Komunalni doprinos	2.324.596	1.418.794	61,0
4.2.	Komunalna naknada	0	679.263	-
4.3.	Naknade za priključak	0	169.465	-
5.	Prihodi po posebnim propisima	636.922	33.628	5,3
5.1.	Prihodi državne uprave	1.227	0	-
5.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	13.628	33.628	246,8
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	622.067	0	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	8.820	100.800	1.142,9
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	8.820	0	-
6.2.	Građevinskih objekata	0	100.800	-
	Ukupno	3.838.010	3.429.592	89,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Sutivan koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 102.

Tablica broj 102

Potraživanja
općine Sutivan koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.224.908	4.509.685	86,3
1.1.	Potraživanja za poreze	3.038.737	1.847.801	60,8
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	263.701	313.793	119,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.922.470	2.348.091	122,1
2.	Druga potraživanja	9.676	43.597	450,6
	Ukupno	5.234.584	4.553.282	87,0

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 5.234.584,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 4.553.282,00 kn, što je za 681.302,00 kn ili 13,0% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za poreze su za 1.190.936,00 kn ili 39,2% manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Potraživanja za prihode od imovine, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade i druga potraživanja su veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 1.123.690,00 kn ili 32,8% veća od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja za poreze u iznosu 4.195.892,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 92,2%. Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za prihode od imovine i druga potraživanja iznose 357.390,00 kn i čine 7,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Sutivan ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor) obavlja Porezna uprava, Ispostava Supetar. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Sutivan na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Potraživanja za općinske poreze su koncem 2010. iznosili 3.038.737,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 1.847.801,00 kn što je za 1.190.936,00 kn ili 39,2% manje u odnosu na potraživanja na koncem 2010. Potraživanja za općinske poreze koncem 2010. čine 58,1%, a koncem 2011. čine 40,6% ukupnih potraživanja. Porezna uprava je tijekom 2011. otpisala dio potraživanja za općinske poreze, a otpisani iznos općini Sutivan nije poznat. U iskazanim potraživanjima za općinske poreze koncem 2011. vrijednosno najznačajnija su potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 1.587.286,00 kn ili 85,9% ukupnih potraživanja za općinske poreze, slijedi porez na tvrtku u iznosu 227.132,00 kn ili 12,3% potraživanja za općinske poreze.

Porezna uprava ne dostavlja općini Sutivan podatke o poduzetim mjerama naplate, o obveznicima, visini obveze i o starosti potraživanja iz kojih razloga općina Sutivan nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. S obzirom da općina Sutivan daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže ocijeniti je li općina Sutivan u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te na taj način ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Sutivan samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Ukupna potraživanja općine Sutivan koncem 2011. iznosila su 4.553.282,00 kn i u potpunosti su dospjela potraživanja. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na općinske poreze u iznosu 1.847.801,00, komunalnu naknadu 1.278.863,00 kn i na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 848.841,00 kn. Preostala potraživanja iznose 577.777,00 kn ili 12,7% ukupnih potraživanja, a odnose se na potraživanja za naknade za korištenje javnih površina u iznosu 72.316,00 kn, naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu 213.000,00 kn, naknade za koncesije 25.400,00 kn, zakup poslovnog prostora 6.150,00 kn, boravišnu pristojbu 7.387,00 kn i na druga razna potraživanja u iznosu 253.524,00 kn. Općina nema evidencije o starosti potraživanja za sve proračunske prihode. Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos i za naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu općina Sutivan je slala opomene, dok je za naplatu potraživanja od naknada za koncesijska odobrenja na pomorsko dobro i za naknade za korištenje javnih prometnih površina osim opomena je pokrenula postupke prisilne naplate na temelju čega je doneseno deset rješenja o ovrsi. Druge mjere naplate nisu poduzimane.

Na području općine Sutivan je 1 409 obveznika plaćanja komunalne naknade, 31 obveznik komunalnog doprinosa i 22 obveznika plaćanja naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu. Ukupno zaduženje na ime potraživanja za komunalnu naknadu za 2011. s potraživanjima početkom godine iznosilo je 1.702.773,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 679.263,00 kn ili 39,9% duga, te je stanje potraživanja na koncu godine 1.278.863,00 kn. Obveznike plaćanja komunalne naknade općina Sutivan utvrđuje na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Općina nema usvojene postupke utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene su svakodnevne koje nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanjem posjeda i na razne druge načine. Za navedene slučajeve općina Sutivan nije poduzela mjere za utvrđivanje obveznika odnosno nije usvojila program kojim bi se utvrdili postupci za utvrđivanje obveznika, zbog čega se u bazi podataka kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode osobe koje nisu stvarni obveznici plaćanja. Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, ugovaranje zakupa, osnivanje i prestanak rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Potraživanja za komunalni doprinos koncem 2011 su iznosila 635.841,00 kn, a za naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu 213.000,00 kn. Potraživanja su ranijih godina evidentirana na temelju odluke načelnika iz svibnja 2009. i odluka općinskog vijeća iz svibnja 2010. o rješavanju međusobnih potraživanja i dugovanja između Općine i četiri obveznika komunalnog doprinosa u iznosu 686.983,00 kn i obveznika naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu u iznosu 76.000,00 kn. Odlukama je utvrđeno da općina Sutivan potražuje od navedenih obveznika na temelju donesenih rješenja 10.080,00 kn naknade za koncesijska odobrenja, 686.983,00 kn za komunalni doprinos i 230.000,00 kn za vodovodne i kanalizacijske priključke ili ukupno 927.063,00 kn. Za naplatu drugih potraživanja općina Sutivan je obveznicima slala opomene dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Tijekom 2011. općina Sutivan je otpisala zastarjela i nenaplativa potraživanja u iznosu 27.344,00 kn, a odnose se na naknade za korištenje javnih površina u iznosu 20.300,00 kn i na zakup poslovnog prostora u iznosu 7.044,00 kn. Općina Sutivan nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Informiranje stanovništva

Općina Sutivan putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Sutivan bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Sutivan, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Šestanovac

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Šestanovac kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko - dalmatinske županije. Površina Općine je 88,9 km². Obuhvaća naselja Grabovac, Katuni, Kreševo, Šestanovac i Žeževica. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 917 stanovnika, 738 kućanstava i 2 032 stambene jedinice.

Na području Općine Šestanovac koncem ožujka 2011. bilo je 108 zaposlenika u pravnim osobama,¹⁰¹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 19 poduzetnika.¹⁰²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Općine Šestanovac, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina je imala 15 zaposlenika. Općina Šestanovac nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi Općine Šestanovac, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.290.164,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.771.313,00 kn ili 107,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 17,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 56,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Općine Šestanovac ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 103.

¹⁰¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁰² Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 103

Vlastiti prihodi
općine Šestanovac ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	24.594	27.860	113,3
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	10.576	8.237	77,9
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	14.018	19.623	140,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	9.415	22.048	234,2
2.1.	Naknade za koncesiju	7.993	3.038	38,0
2.2.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	1.422	19.010	-
3.	Upravne i administrativne pristojbe	3.000	11.200	373,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	94.914	4.002.139	-
4.1.	Komunalni doprinos	0	3.854.827	-
4.2.	Komunalna naknada	94.914	147.312	155,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	212.000	4.604	2,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	272.527	47.251	17,3
6.1.	Građevinskih objekata	229.933	47.251	20,5
6.2.	Višegodišnjih nasada i osnovnog stada	42.594	0	-
Ukupno:		616.450	4.115.102	667,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Šestanovac koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 104.

Tablica broj 104

Potraživanja
općine Šestanovac koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	643.026	774.516	120,4
1.1.	Potraživanja za poreze	280.101	530.669	189,5
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	362.925	243.847	67,2
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	58.064	-
3.	Druga potraživanja	1.985	1.985	100,0
Ukupno		645.011	834.565	129,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 645.011,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 834.565,00 kn, što je za 189.554,00 kn ili 29,4% više u odnosu na prethodnu godinu.

Koncem 2011. potraživanja za poreze i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine su za 308.632,00 kn ili 110,2% veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, te druga potraživanja su manja u odnosu na potraživanja koncem 2010.

Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 3.280.537,00 kn ili 79,7% manja od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za općinske poreze i na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 774.516,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 92,8%. Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja iznose 60.049,00 kn i čine 7,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Šestanovac ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku i porez na potrošnju) obavlja Porezna uprava, Ispostava Omiš. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja Općina Šestanovac na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel.

Potraživanja za općinske poreze su koncem 2010. iznosila 280.101,00 kn, a koncem 2011. su iznosili 530.669,00 kn ili 63,6% ukupnih potraživanja. U iskazanim potraživanjima koncem 2011. vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na porez na tvrtku u iznosu 519.185,00 kn, te čine 97,8% potraživanja za općinske poreze. Nadležna Porezna uprava ne dostavlja općini Šestanovac podatke o poduzetim mjerama naplate, o obveznicima i visini obveze, te o starosti potraživanja iz kojih razloga općina Šestanovac nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže, da općina Šestanovac ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Šestanovac samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Ukupna potraživanja koncem 2011. su iznosila 834.565,00 kn u potpunosti su dospjela. Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose se potraživanja za općinske poreze u iznosu 530.669, komunalnu naknadu u iznosu 243.847,00 kn i na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 58.064,00 kn. Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu općina Šestanovac je slala opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane.

Na području općine Šestanovac je 20 obveznika plaćanja komunalne naknade, a odnose se na obrtnike, ustanove i druge pravne osobe. Ukupno zaduženje na ime komunalne naknade za 2011. s potraživanjima početkom godine iznosilo je 391.160,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 147.313,00 kn ili 37,7% duga, te je stanje potraživanja na koncu godine iznosilo 243.847,00 kn. Naplata komunalne naknade obavlja se za poslovni prostor, dok za stambeni i garažni prostor se ne obavlja jer Općina nije utvrdila obveznike i visinu obveze za navedene prostore što nije u skladu s odredbama članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12). Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Šestanovac bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Općina Šestanovac je u 2011. otpisala zastarjela i nenaplativa potraživanja u iznosu 84.223,00 kn, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu. Općina Šestanovac nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Općina ima evidencije o starosti potraživanja za komunalnu naknadu dok za druge proračunske prihode ne vodi navedene evidencije. Za naplatu drugih potraživanja općina Sutivan je obveznicima slala opomene dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Tijekom 2011. općina Sutivan je otpisala zastarjela i nenaplativa potraživanja u iznosu 27.344,00 kn, a odnose se na naknade za korištenje javnih površina u iznosu 20.300,00 kn i na zakup poslovnog prostora u iznosu 7.044,00 kn. Općina Sutivan nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade za stambeni prostor i garažni prostor i unaprijediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Informiranje stanovništva

Općina Šestanovac putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Šestanovac bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Šestanovac, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Šolta

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Šolta kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 59,0 km². Obuhvaća naselja Donje Selo, Gornje Selo, Grohote, Maslenica, Nečujam, Rogač, Srednje Selo i Stomorska. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 675 stanovnika, 841 kućanstvo i 2 687 stambenih jedinica.

Na području općine Šolta koncem ožujka 2011. bilo je 168 zaposlenika u pravnim osobama,¹⁰³ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije u 2011., na području Općine je bilo 59 poduzetnika.¹⁰⁴

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Šolta, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina je imala deset zaposlenika. Općina Šolta nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Šolta, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 12.139.946,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 647.387,00 kn ili 5,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 41,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 39,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Šolta ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 105.

¹⁰³ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁰⁴ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 105

Vlastiti prihodi
općine Šolta ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	389.490	471.833	121,1
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	336.478	376.762	112,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	40.334	80.017	198,4
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	12.678	15.054	118,7
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	618.939	499.677	80,7
2.1.	Naknade za koncesiju	278.324	116.618	41,9
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	336.185	351.297	104,5
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	4.430	31.762	717,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	132.200	142.202	107,6
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	5.424	22.685	418,2
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	126.776	119.517	94,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.952.833	3.379.117	114,4
4.1.	Komunalni doprinos	1.565.421	2.146.867	137,1
4.2.	Komunalna naknada	1.258.412	1.073.050	85,3
4.3.	Naknade za priključak	129.000	159.200	123,4
5.	Prihodi po posebnim propisima	571.340	97.347	17,0
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	44.406	30.578	68,9
5.2.	Mjesni samodoprinos	24.167	0	-
5.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	502.767	66.769	13,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	152.530	250.836	164,5
6.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	152.530	250.836	164,5
Ukupno:		4.817.332	4.841.012	100,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Šolta koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 106.

Tablica broj 106

Potraživanja
općine Šolta koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.930.265	5.846.871	98,6
1.1.	Potraživanja za poreze	2.437.685	3.027.869	124,2
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	396.331	364.392	91,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	3.096.249	2.454.610	79,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	9.392	352	3,7
	Ukupno	5.939.657	5.847.223	98,4

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 5.939.657,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 5.847.223,00 kn, što je za 92.434,00 kn ili 1,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine su za 650.679,00 kn ili 20,9% manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za općinske poreze su za 24,2% veća, a potraživanja za prihode od imovine za 8,1% manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Iskazana ukupna potraživanja koncem 2011. su za 1.006.211,00 kn ili 20,8% u veća u odnosu na ostvarene vlastite prihode za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za općinske poreze i na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 5.482.479,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 93,8%. Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i potraživanja za prihode od imovine iznose 364.744,00 kn i čine 6,2% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Šolta ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor), obavlja Porezna uprava, Ispostava Split. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Šolta na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplatu prihoda iz nadležnosti općine Šolta obavlja jedinstveni upravni odjel.

Potraživanja za općinske poreze su koncem 2010. iznosila 2.437.685,00 kn ili 41,0% ukupnih potraživanja, a koncem 2011. su iznosila 3.027.869,00 kn ili 51,8% ukupnih potraživanja. U iskazanim potraživanjima koncem 2011. vrijednosno najznačajnija su potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 2.887.740,00 kn koja čine 95,4% potraživanja za općinske poreze.

Nadležna Porezna uprava ne dostavlja općini Šolta podatke o poduzetim mjerama naplate, o obveznicima i visini obveze, te o starosti potraživanja iz kojih razloga općina Šolta nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. S obzirom da općina Šolta daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže da općina Šolta ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Šolta samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Koncem 2011. ukupna potraživanja su iznosila 5.847.223,00 kn, odnose se na dospjela potraživanja u iznosu 5.816.117,00 kn i nedospjela potraživanja u iznosu 31.106,00 kn. Ukupna potraživanja se odnose na potraživanja za općinske poreze u iznosu 3.027.869,00 kn, za prihode od imovine 364.392,00 kn (potraživanja od zakupa poslovnog prostora iznose 158.978,00 kn ili 43,6% potraživanja od imovine), te na potraživanja za komunalnu naknadu 1.883.085,00 kn, komunalni doprinos 468.069,00 kn, druga potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, te pristojbe po posebnim propisima 103.456,00 kn i na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 352,00 kn. Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos, zakup poslovnog prostora i za naplatu naknada za korištenje javnih površina slane su opomene dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Općina Šolta nije donijela akt kojim se utvrđuju postupci naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda, te imenovanje osobe za obavljanje ovih poslova.

Na području općine Šolta je 2 177 obveznika plaćanja komunalne naknade, 36 obveznika za komunalni doprinos, 38 za korištenje javnih površina, 13 za naknade za koncesijska odobrenja i sedam obveznika plaćanja zakupa poslovnog prostora. Ukupno zaduženje na ime komunalne naknade za 2011. s potraživanjima početkom godine je iznosilo 2.948.906,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 1.065.821,00 kn ili 36,1%, te je stanje potraživanja na koncu godine iznosilo 1.883.085,00 kn. Za naplatu potraživanja Općina je dužnicima poslala opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Općina Šolta je ažurirala bazu podataka ranijih godina, a nove obveznike utvrđuje na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Općina Šolta nema usvojene postupke utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene su svakodnevne koje nastaju nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva kao i stjecanjem posjeda i na razne druge načine. Za navedene slučajeve općina Šolta nije usvojila program kojim bi se utvrdili postupci za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade. Zbog navedenog u bazi podataka se kao obveznici plaćanja komunalne naknade ponekad vode osobe koje nisu stvarni obveznici plaćanja.

Revizijom je ocjenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste jedinicu lokalne samouprave o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, ugovaranje zakupa, osnivanje i prestanak rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Potraživanja za komunalni doprinos koncem 2009. su iznosila 1.116.740,00 kn, te koncem 2011. su 468.069,00 kn. Ova potraživanja starosti do jedne godine iznose 54.649,00 kn, od jedne do tri godine 307.913,00 kn i starosti preko pet godina potraživanja iznose 105.507,00 kn. Nenaplativa potraživanja za komunalni doprinos su nastala zbog odobravanja plaćanje obveze u obrocima na duže vremensko razdoblje bez da su pribavljeni instrumenata osiguranja plaćanja. Tijekom 2011. nije bilo otpisa zastarjelih i nenaplativih potraživanja. Općina Šolta nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže pribavljanje kvalitetnih instrumenata osiguranja plaćanja komunalnog doprinosa u obrocima, te unaprijediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- Informiranje stanovništva

Općina Šolta putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Šolta bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Šolta, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Tučepi

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10) utvrđena je općina Tučepi kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 16,0 km². Obuhvaća naselje Tučepi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 918 stanovnika, 661 kućanstvo i 1 537 stambenih jedinica.

Na području općine Tučepi koncem ožujka 2011. je bilo 319 zaposlenika u pravnim osobama,¹⁰⁵ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 38 poduzetnika.¹⁰⁶

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Tučepi, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Tučepi je imala pet zaposlenika. Općina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Tučepi, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 7.094.145,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 377.344,00 kn ili 5,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 53,7% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 55,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Tučepi ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 107.

¹⁰⁵ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁰⁶ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 107

Vlastiti prihodi
općine Tučepi ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	1.305.956	1.605.758	122,9
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	1.017.996	1.292.888	127,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	229.241	249.446	108,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	58.719	63.424	108,0
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	274.656	282.892	103,0
2.1.	Naknade za koncesiju	243.116	141.712	58,3
2.2.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	31.540	141.180	447,6
3.	Upravne i administrativne pristojbe	872.940	647.220	74,1
3.1.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	313.079	58.000	18,5
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	559.861	589.220	105,2
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.125.776	1.396.388	124,0
4.1.	Komunalni doprinos	601.640	661.532	110,0
4.2.	Komunalna naknada	524.136	734.856	140,2
5.	Prihodi po posebnim propisima	28.516	32.459	113,8
5.1.	Doprinos za šume	3	0	-
5.2.	Ostali prihodi po posebnim propisima	28.513	32.459	113,8
Ukupno:		3.607.844	3.964.717	109,9

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Tučepi koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 108.

Tablica broj 108

Potraživanja
općine Tučepi koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.646.347	2.343.262	88,5
1.1.	Potraživanja za poreze	1.008.305	994.191	98,6
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.638.042	1.349.071	82,4
2.	Druga potraživanja	7.490	7.490	100,0
Ukupno		2.653.837	2.350.752	88,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 2.653.837,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 2.350.752,00 kn, što je za 303.085,00 kn ili 11,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja za poreze su za 303.085,00 kn ili 11,5% manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Druga potraživanja su iskazana u istom iznosu kao i potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 1.613.965,00 kn ili 40,7% manja od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja za općinske poreze u iznosu 2.343.262,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 99,7%. Druga potraživanja čine 0,3% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Tučepi ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda od poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava, Ispostava Makarska. Naplatu prihoda od poreza na tvrtku, poreza na kuće za odmor, porez na korištenje javnih površina, prihode od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, od prodaje nefinancijske imovine, od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Tučepi na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti općine Tučepi obavlja jedinstveni upravni odjel.

Potraživanja za općinske poreze na koncu 2011. su iznosila 994.191,00 kn od čega se 716.081,00 kn ili 72,0% odnosi na potraživanja za porez na korištenje javnih površina. Slijede potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 138.839,00 kn ili 14,0%, te potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 131.771,00 kn ili 13,3% potraživanja za poreze. Preostala potraživanja u iznosu 7.500,00 kn ili 0,7% odnose se na porez na potrošnju. Iskazana potraživanja za porez na korištenje javnih površina u iznosu 716.081,00 kn nisu potraživanja za općinske poreze, odnose se na potraživanja za prihode od nefinancijske imovine odnosno za naknade za korištenje javnih površina i kao takve ih je trebalo iskazati u poslovnim knjigama. Potraživanja za porez na korištenje javnih površina u iznosu 716.081,00 kn se odnose na potraživanja starosti do jedne godine u iznosu 300.356,00 kn, od jedne do tri godine 126.222,00 kn, od tri do pet godina 98.748,00 kn i starosti preko pet godina u iznosu 190.755,00 kn. Za naplatu potraživanja za općinske poreze koje naplaćuje općina Tučepi obračunane su zatezne kamate, slane opomene, te je za naplatu potraživanja od poreza na tvrtku u iznosu 11.800,00 kn i potraživanja od poreza na korištenje javnih površina u iznosu 451.041,00 kn Općina pokrenula postupke prisilne naplate na temelju čega je donijela 42 rješenja o ovrsi.

Prihode od poreza na potrošnju naplaćuje nadležna Porezna uprava koja općini Tučepi ne dostavlja podatke o poduzetim mjerama naplate, o dužnicima, visini obveze i o otpisu potraživanja. Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Tučepi samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način.

Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Koncem 2011. ukupna potraživanja u iznosu 2.350.752,00 kn se u potpunosti odnose na dospjela potraživanja. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.349.071,00 kn ili 57,4% ukupnih potraživanja. Preostala potraživanja se odnose na općinske poreze u iznosu 994.191,00 kn i druga potraživanja u iznosu 7.490,00 kn. Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade najvećim dijelom se odnose na potraživanja za komunalni doprinos u iznosu 553.258,00 kn i za komunalnu naknadu u iznosu 544.922,00 kn. Ukupno zaduženje za 2011. na ime komunalne naknade s potraživanjima početkom godine je iznosilo 1.279.776,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 734.856,00 kn ili 57,4% duga, te potraživanja koncem 2011. su 544.922,00 kn.

Za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu i za komunalni doprinos općina Tučepi je slala opomene, a za naplatu potraživanja od komunalne naknade u iznosu 14.018,00 kn pokrenula postupke prisilne naplate te je donijela 16 rješenja o ovrsi. Druge mjere naplate nisu poduzimane. Na području općine Tučepi je 521 obveznika plaćanja komunalne naknade, 22 obveznika za komunalni doprinos, 125 za korištenje javnih površina, 153 obveznika poreza na tvrtku, 38 poreza na kuće za odmor i 44 za naknade za koncesijska odobrenja. Zaduzenje za komunalni doprinos za 2011. s potraživanjima početkom godine je iznosilo 1.214.790,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 661.532,00 kn ili 54,4%, te je stanje potraživanja na koncu godine 553.258,00 kn. Ova potraživanja starosti do jedne godine iznose 50.585,00 kn, od jedne do tri godine 145.005,00 kn, od tri do pet godina 2.334,00 kn i starosti preko pet godina potraživanja iznose 355.334,00 kn. Nenaplativa potraživanja za komunalni doprinos su nastala zbog odobravanja plaćanje obveze u obrocima na duže vremensko razdoblje bez da su pribavljeni kvalitetni instrumenata osiguranja plaćanja. Tijekom 2011. nije bilo otpisa zastarjelih i nenaplativih potraživanja. Općina Tučepi nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, predlaže pribavljanje kvalitetnih instrumenata osiguranja plaćanja komunalnog doprinosa u obrocima, te unaprijediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Općina Tučepi nove obveznike plaćanja komunalne naknade utvrđuje na temelju popisa osoba koje su kod investitora kupili novi stan, poslovni i garažni prostor. Općina Tučepi nema usvojene postupke utvrđivanja obveznika plaćanja komunalne naknade u slučajevima promijene obveznika za već postojeće stambene, poslovne i garažne prostore, promjene nastaju svakodnevno nasljeđivanjem, kupoprodajom, iznajmljivanjem prostora, prestankom rada obrta ili trgovačkog društva, stjecanjem posjeda i na druge načine. Za navedene slučajeve općina Tučepi nije usvojila program kojim bi se utvrdili postupci za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade. Zbog navedenog u bazi podataka se kao obveznici plaćanja komunalne naknade vode osobe koje nisu stvarni obveznici plaćanja. Revizijom je ocijenjeno da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela da izvijeste porezno tijelo (jedinicu lokalne samouprave) o promjeni vezanoj uz promet nekretnina, nasljeđivanje, ugovaranje zakupa, osnivanje i prestanak rada trgovačkog društva ili obrta na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave.

Općina Tučepi nije zaključivala ugovore o zakupa poslovnog prostora i nema prihoda od zakupa. Ranijih godina, na temelju odluke općinskog vijeća, Općina je tri poslovna prostora ustupila neposrednom pogodbom političkim strankama i udrugama građana bez naknade i bez provedenog natječaja. Odredbom članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora (Narodne novine 125/11), koji se primjenjuje od studenoga 2011., propisano je da se poslovni prostor u vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave daje u zakup putem javnog natječaja. Prema odredbi članka 15. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07) koji se primjenjivao do ožujka 2011. i odredbi članka 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), koji se primjenjuje od ožujka 2011., između ostaloga, zabranjuje se financiranje političkih stranaka od strane državnih tijela, javnih poduzeća, pravnih osoba s javnim ovlastima, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ima udjele ili dionice te javnih i drugih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s navedenim, davanje poslovnih prostora na korištenje političkim strankama bez naknade, predstavlja nedopušteni način financiranja političkih stranaka.

Davanjem poslovnih prostora u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, te obračunavanjem zakupnine i pravodobnom naplatom općina Tučepi bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba.

Državni ured za reviziju predlaže ustupanje poslovnih prostora u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora.

- Informiranje stanovništva

Općina Tučepi putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda.

Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Tučepi bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim приходima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Tučepi, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Zadvarje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Zadvarje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina Općine je 13,4 km². Obuhvaća naselje Zadvarje. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 289 stanovnika, 107 kućanstava i 301 stambenu jedinicu.

Na području općine Zadvarje koncem ožujka 2011. bilo je 59 zaposlenika u pravnim osobama,¹⁰⁷ a prema podacima o stanju kretanju u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine bio je jedan poduzetnik.¹⁰⁸

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Zadvarje, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. Općina je imala šest zaposlenika. Općina Zadvarje nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Zadvarje, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 4.066.490,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 90.623,00 kn ili 2,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 40,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno s 34,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Zadvarje ostvarenim za 2010. i 2011. daju se u tablici broj 109.

¹⁰⁷ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹⁰⁸ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 109

Vlastiti prihodi
općine Zadvarje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	8.636	6.130	71,0
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	2.100	2.100	100,0
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	2.418	1.995	82,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	4.118	2.035	49,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	860.148	652.704	75,9
2.1.	Naknade za koncesiju	67.306	62.436	92,8
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	89.380	76.510	85,6
2.3.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	703.462	513.758	73,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	66.955	69.585	103,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	556.920	462.857	83,1
4.1.	Komunalni doprinos	0	25.660	-
4.2.	Komunalna naknada	556.920	437.197	78,5
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	196.343	192.063	97,8
5.1.	Materijalne imovine - prirodna bogatstva	187.136	192.063	102,6
5.2.	Građevinskih objekata	9.207	0	-
Ukupno:		1.689.002	1.383.339	81,9

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Zadvarje koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 110.

Tablica broj 110

Potraživanja
općine Zadvarje koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	399.083	161.831	40,6
1.1.	Potraživanja za poreze	59.474	56.344	94,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	236.498	0	-
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	103.111	105.487	102,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	116.630	116.010	99,5
3.	Druga potraživanja	37.147	140.646	378,6
Ukupno		552.860	418.487	75,7

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 552.860,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 418.487,00 kn, što je za 134.373,00 kn ili 24,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. nema potraživanja za prihode od imovine koji su koncem 2010. iskazani u iznosu 236.498,00 kn ili 42,8% ukupnih potraživanja. Koncem godine potraživanja za općinske poreze i potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine su za 3.750,00 kn ili 2,1% manja u odnosu na potraživanja koncem 2010. Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade i na druga potraživanja su za 105.875,00 kn ili 75,5% veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 964.852,00 kn ili 69,7% manja od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja koncem godine odnose se na druga potraživanja, potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 362.143,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 86,5%. Preostala potraživanja za općinske poreze čine 13,5% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Zadvarje ostvaruje prihode iz različitih izvora. Za prihode koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor) naplatu obavlja Porezna uprava, Ispostava Omiš. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Zadvarje na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel. Općina Zadvarje nema evidenciju o starosti potraživanja odnosno nije osigurala pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare. Općina nema vlastiti akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Koncem 2011. ukupna potraživanja u iznosu 418.487,00 kn su u potpunosti dospjela potraživanja. Vrijednosno najznačajnija potraživanja odnose se na druga potraživanja u iznosu 140.646,00 kn odnosno na potraživanja za naknadu za korištenje prostora elektrane. Slijede potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 105.487,00 kn, te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine 116.010,00 kn i za općinske poreze u iznosu 56.344,00 kn. Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine odnose se na potraživanja za prihode od prodaje zemljišta. Za naplatu potraživanja nisu poduzimane mjere naplate. Ukupno zaduženje u 2011. s potraživanjima početkom 2011. na ime komunalne naknade iznosilo je 542.684,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 437.197,00 kn ili 80,6%, te su potraživanja na koncu godine iznosila 105.487,00 kn. Komunalna naknada naplaćuje se od 23 obveznika odnosno od obrtnika i pravnih osoba za poslovni prostor, a za stambeni, garažni prostor i neizgrađeno građevinsko zemljište naplata se ne obavlja. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima, zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Općina Zadvarje nema akt kojim se utvrđuju postupci naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda, te imenovanje osobe koja će obavljati navedene poslove.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimanje potrebnih mjera naplate proračunskih prihoda, te donošenje akta kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera, praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda i imenovanje osobe koja će raditi navedene poslove. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Nadalje, unaprijediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2010. su iznosila 59.474,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 56.344,00 kn. Prihodi od općinskih poreza za 2010. su ostvareni u iznosu 8.636,00 kn, a za 2011. u iznosu 6.130,00 kn. U 2011. su ostvareni od poreza na kuće za odmor u iznosu 2.100,00 kn, poreza na tvrtku 2.035,00 kn i poreza na potrošnju u iznosu 1.995,00 kn. Nadležna Porezna uprava ne dostavlja općini Zadvarje podatke o poduzetim mjerama naplate, o obveznicima, visini obveze i o starosti potraživanja iz kojih razloga Općina nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

S obzirom da općina Zadvarje daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju predlaže da općina Zadvarje ocijeni je li u mogućnost preuzeti od Porezne uprave naplatu prihoda od poreza na tvrtku i poreza na kuće za odmor, te ostvariti učinkovitiju naplatu ovih prihoda. Što se tiče prihoda od poreza na potrošnju, Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Zadvarje samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 113/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Zadvarje nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni prostor i prihode od grobne naknade.

Jedinstveni upravni odjel općine Zadvarje je donio rješenja o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni i garažni prostor nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja komunalne naknade, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11 i 144/12). Utvrđivanjem svih obveznika, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom komunalne naknade, općina Zadvarje bi ostvarila učinkovitiju naplatu proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja potreba na području održavanja komunalne infrastrukture.

Općinsko vijeće je 2001. donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje te održavanje groblja, te visina godišnje grobne naknade. Općina Zadvarje nije obavljala naplatu grobne naknade i nije utvrdila obveznike plaćanja. Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98 i 50/12), uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobljansku naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrditi visinu komunalne naknade za stambeni prostor i visinu grobne naknade, utvrditi obveznike plaćanja, te obračunavanjem i pravodobnom naplatom naknade ostvarila bi se učinkovitija naplata proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba na području održavanja komunalne infrastrukture i održavanja groblja.

- Informiranje stanovništva

Općina Zadvarje putem javnih medija, te lokalnog glasnika i općinske mrežne stranice informira građane o djelovanjima predstavničkog tijela i izvršne vlasti. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, buduće projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju i rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Zadvarje bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o proračunskim prihodima, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovu utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Zadvarje, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Zagvozd

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Zagvozd kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Zagvozd je 124,1 km². Obuhvaća naselja Biokovsko Selo, Krstatice, Rastovac, Rašćane Gornje, Zagvozd, Župa i Župa Srednja. Općina Zagvozd u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 1 184 stanovnika, 464 kućanstva i 1 396 stambenih jedinica.

Na području općine Zagvozd koncem ožujka 2011. bilo je 75 zaposlenika u pravnim osobama,¹⁰⁹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine bilo je pet poduzetnika.¹¹⁰

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Zagvozd, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općina Zagvozd je imala pet zaposlenika. Općina Zagvozd nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Zagvozd, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznosili su 4.658.708,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.110.263,00 kn ili 31,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 26,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 48,3% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Zagvozd ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 111.

¹⁰⁹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹¹⁰ Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 111

Vlastiti prihodi
općine Zagvozd ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	96.873	25.956	26,8
1.1.	Stalni porez na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	93.789	19.226	20,5
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	3.084	6.730	218,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	84.806	40.033	47,2
2.1.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	84.806	40.033	47,2
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.086	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	643.319	2.152.239	334,6
4.1.	Komunalni doprinos	367.548	1.869.579	508,7
4.2.	Naknade za priključak	275.771	282.660	102,5
5.	Prihodi po posebnim propisima	0	7.218	-
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	106.262	23.385	22,0
6.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	106.262	23.385	22,0
Ukupno:		932.346	2.248.831	241,2

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Zagvozd koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 112.

Tablica broj 112

Potraživanja
općine Zagvozd koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.060.778	1.374.145	44,9
1.1.	Potraživanja za poreze	111.820	111.875	100,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	117.172	133.195	113,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	2.831.786	1.129.075	39,9
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	87.605	0	-
Ukupno		3.148.383	1.374.145	43,6

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 3.148.383,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 1.374.145,00 kn, što je za 1.774.238,00 kn ili 56,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Koncem 2011. potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade, te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine su za 1.790.316,00 kn ili 61,3% manja u odnosu na potraživanja koncem 2010.

Preostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za općinske poreze i potraživanja za prihode od imovine su za 16.078,00 kn ili 7,0% veća u odnosu na potraživanja koncem 2010. Potraživanja za prihode od prodaje nefinancijske imovine koncem 2011. nisu iskazana. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 874.686,00 kn ili 38,9% manja od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade u iznosu 1.129.075,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 82,2%. Ostala potraživanja koja se odnose na potraživanja za prihode od imovine i općinske poreze iznose 245.070,00 kn i čine 17,8% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Zagvozd ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku, porez na potrošnju i porez na kuće za odmor) obavlja Porezna uprava, Ispostava Imotski. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Zagvozd na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti općine Zagvozd obavlja Jedinostveni upravni odjel. Općina Zagvozd nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda.

Koncem 2011. ukupna potraživanja u iznosu 1.374.145,00 kn su se odnosila na dospjela potraživanja u iznosu 1.328.267,00 kn i nedospjela potraživanja u iznosu 45.878,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja su za komunalnu naknadu u iznosu 592.432,00 kn i potraživanja za naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu u iznosu 482.704,00 kn. Ukupno zaduženje za 2011. s potraživanjima početkom godine na ime komunalne naknade je iznosilo 673.356,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 80.924,00 kn ili 12,0% duga, te je stanje potraživanja na koncu godine 592.432,00 kn. Komunalna naknada se naplaćuje od 557 obveznika. Naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu za 2011. su naplaćeni u iznosu 282.660,00 kn ili 36,9% duga, te je stanje potraživanja na koncu godine 459.944,00 kn (od čega se 25.760,00 kn odnosi na nedospjela potraživanja). Potraživanja na ime naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu se odnose na 159 obveznika. Općina nema ustrojene evidencija o starosti potraživanja. Općina tijekom 2011. nije otpisivala zastarjela i nenaplativa potraživanja. Općina Zagvozd nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Za naplatu potraživanja za prihode od komunalne naknade, te naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu i za druga potraživanja općina Zagvozd nije poduzimala mjere naplate osim što je podnesena jedna prijava u stečajnu masu za naplatu potraživanja na ime komunalne naknade u iznosu 117.267,00 kn. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena.

Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iznosila 111.875,00 kn, a prihodi od općinskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 25.956,00 kn (od poreza na kuće za odmor u iznosu 19.226,00 kn i poreza na tvrtku u iznosu 6.730,00 kn). Porezna uprava ne dostavlja općini Zagvozd podatke o poduzetim mjerama naplate, o obveznicima i visini obveze, te o starosti potraživanja iz kojih razloga općina Zagvozd nije u mogućnosti utjecati na učinkovitu naplatu općinskih poreza. S obzirom da općina Zagvozd daje Poreznoj upravi podatke o obveznicima plaćanja poreza na kuće za odmor, a podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Zagvozd trebala preuzeti poslove naplate ovih općinskih poreza. Vezano za prihode od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Zagvozd samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način.

Državni ured za reviziju predlaže sustavno i kontinuirano provoditi sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, kako bi se izbjegla zastara, u skladu s odredbama Općeg poreznog zakona i odredbama Zakona o proračunu. Predlaže se donijeti akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda odnosno potraživanja, te osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Nadalje, predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Skreće se pozornost da je u srpnju 2012. stupila na snagu Uredba o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12).

- Informiranje stanovništva

Općina Zagvozd putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecaju na poboljšanje kvalitete života i stanovanja. Općina Zagvozd bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Zagvozd, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Općina Zmijavci

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj utvrđena je općina Zmijavci kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Splitsko-dalmatinske županije. Površina općine Zmijavci je 13,8 km². Obuhvaća naselje Zmijavci. Općina Zmijavci u cijelosti pripada trećoj skupni područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011. ima 2 080 stanovnika, 553 kućanstva i 893 stambene jedinice.

Na području općine Zmijavci koncem ožujka 2011. su bila 162 zaposlenika u pravnim osobama,¹¹¹ a prema podacima o stanju kretanja u gospodarstvu Splitsko-dalmatinske županije za 2011., na području Općine je bilo 15 poduzetnika.¹¹²

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga općine Zmijavci, ustrojen je jedinstveni upravni odjel. Koncem 2011. općini je imala tri zaposlenika. Općina Zmijavci nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Zmijavci, prema podacima iz financijskih izvještaja za 2011. iznose 5.663.416,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 680.142,00 kn ili 13,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjelu 25,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010. odnosno 39,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Zmijavci ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 113.

¹¹¹ Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske: Statistička izvješća ISSN 1331-5048 - 1476 Zaposlenost i plaće u 2011., Zagreb 2012.

¹¹² Splitsko dalmatinska županija: Izvješća o stanje u gospodarstvu Splitsko - dalmatinske županije s prikazom financijskih kretanja u 2011., Split, svibanj 2012.

Tablica broj 113

Vlastiti prihodi
općine Zmijavci ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	10.576	5.098	48,2
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića)	1.018	950	93,3
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	9.558	4.148	43,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	0	16.280	-
2.1.	Naknade za korištenje nefinancijske imovine	0	16.280	-
3.	Komunalni doprinosi i naknade	52.212	1.211.279	2.319,9
3.1.	Komunalni doprinos	52.212	7.500	14,4
3.2.	Komunalna naknada	0	1.203.779	-
4.	Prihodi po posebnim propisima	1.186.607	970.286	81,8
4.1.	Prihodi državne uprave	421	1.000	237,5
4.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	0	1.915	-
4.3.	Ostali prihodi po posebnim propisima	1.186.186	967.371	81,6
5.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	0	28.000	-
5.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	0	28.000	-
Ukupno:		1.249.395	2.230.943	178,6

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Zmijavci koncem 2010. i 2011. daju se u tablici broj 114.

Tablica broj 114

Potraživanja
Općine Zmijavci koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.425.943	586.819	41,2
1.1.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade	1.425.943	586.819	41,2
Ukupno		1.425.943	586.819	41,2

Potraživanja su koncem 2010. iskazana u iznosu 1.425.943,00 kn, a koncem 2011. u iznosu 586.819,00 kn, što je za 839.124,00 kn ili 58,8% manje u odnosu na prethodnu godinu, a odnose se u cijelosti na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe po posebnim propisima i naknade.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazala potraživanja od za općinske poreze koji su prema dostavljenim podacima Porezne uprave koncem 2011. iznosila 309.086,00 kn. Ukupna potraživanja koncem 2011. su za 1.644.124,00 kn ili 73,7% manja od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu.

Vrijednosno najznačajnija potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 473.072,00 kn koja u ukupnim potraživanjima sudjeluju s 80,6%. Preostala potraživanja odnose se na potraživanja od naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu u iznosu 113.747,00 kn i čine 19,4% ukupnih potraživanja.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Zmijavci ostvaruje prihode iz različitih izvora. Naplatu prihoda, koji se odnose na općinske poreze (porez na tvrtku i porez na potrošnju), obavlja Porezna uprava, Ispostava Imotski. Naplatu prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje nefinancijske imovine, prihode od nefinancijske imovine i dio prihoda po posebnim propisima obavlja općina Zmijavci na temelju ugovora, rješenja i druge dokumentacije. Razrez i naplata prihoda iz nadležnosti Općine obavlja jedinstveni upravni odjel. Općina Zmijavci nema akt kojim su propisani postupci naplate, kontrola naplate, zadužena osoba za obavljanje kontrole naplate i praćenje naplate proračunskih prihoda. Općina Zmijavci nema evidencija o starosti potraživanja.

Koncem 2011. ukupna potraživanja u iznosu 586.819,00 kn su u potpunosti dospjela potraživanja. Odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 473.072,00 kn i na potraživanja od naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu (priključci na izgrađenu mjesne vodoopskrbnu mreže) u iznosu 113.747,00 kn. Za naplatu potraživanja od komunalne naknade obveznicima su poslani opomene, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Za naplatu potraživanja od naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu nisu poduzimane mjere naplate. Prema odredbi članka 47. Zakona o proračunu, tijela jedinica lokalne samouprave odgovorna su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda na račun proračuna u skladu sa zakonom i drugim propisima. Pozornost valja posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine. Mjere naplate su propisane odredbama Općeg poreznog zakona.

Ukupna potraživanja za komunalnu naknadu početkom 2011. sa zaduženjem u 2011. su iznosila 1.682.723,00 kn, tijekom godine je naplaćeno 1.209.651,00 kn ili 71,9%, te je stanje potraživanja na koncu godine 473.072,00 kn. Komunalna naknada naplaćuje se od 29 obveznika za poslovni prostor. Potraživanja koncem 2010. za naknade za priključke na komunalnu infrastrukturu su iskazana u iznosu 624.632,00 kn, tijekom godine nije bilo naplate ovih prihoda, a stanje potraživanja na koncu godine je iznosilo 113.747,00 kn. Tijekom godine općina Zmijavci je otpisala zastarjela i nenaplativa potraživanja u iznosu 510.885,00 kn na ime naknada za priključke na komunalnu infrastrukturu. Općina Zmijavci nema akt o kriterijima, uvjetima i postupku otpisa potraživanja.

Prema podacima Porezne uprave, potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iznosila 309.086,00 kn. Odnose se na potraživanja za porez na tvrtku u iznosu 229.136,00 kn i na porez na potrošnju u iznosu 79.950,00 kn. Prihodi od općinskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 5.098,00 kn od poreza na tvrtku u iznosu 4.148,00 kn i poreza na potrošnju u iznosu 950,00 kn. Nadležna Porezna uprava ne dostavlja općini Zmijavci podatke o poduzetim mjerama naplate, o obveznicima i visini obveze, te o starosti potraživanja iz kojih razloga općina Zmijavci nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

S obzirom da se podaci o obveznicima poreza na tvrtku se nalaze u evidencijama registriranih obrta i trgovačkih društava koje vode odgovarajući uredi državne uprave i trgovački sud, Državni ured za reviziju je mišljenja da bi općina Zmijavci trebala analizirati i preispitati načine obračuna i naplate poreza na tvrtku putem Porezne uprave, te ocijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način. Vezano za prihode od poreza na potrošnju Državni ured za reviziju predlaže s Poreznom upravom ugovoriti obvezu dostavljanja podataka o obveznicima, poduzetim mjerama naplate i starosti dospjelih potraživanja radi procjene učinkovitosti poduzetih mjera. Ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Zmijavci samostalno obavljati obračun i naplatu prihoda od poreza na potrošnju na učinkovitiji način. Usvajanje Zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom (Narodne novine 133/12) i njegova provedba u praksi, omogućuje lokalnim jedinicama samostalno obavljanje naplate i uvjete za učinkovitiju naplatu prihoda od poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti odgovarajuće mjere naplate potraživanja. Predlaže se donijeti akt kojim će se utvrditi postupak naplate, kontrola naplate, poduzimanje mjera i praćenje rezultata naplate proračunskih prihoda. Nadalje, se predlaže se unaprediti informatički sustav kako bi se osigurao pregled potraživanja po rokovima dospelosti, radi izbjegavanja zastare u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Preporuča se donijeti odluku kojom će se propisati kriteriji i uvjeti za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Općina Zmijavci nije ostvarila prihode od komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te prihode od grobne naknade.

Jedinstveni upravni odjel općine Zmijavci je donio rješenja o plaćanju komunalne naknade za poslovne prostore, dok za plaćanje komunalne naknade za stambeni i garažni prostor nije donosio rješenja i nije utvrdio obveznike plaćanja komunalne naknade, što nije u skladu s odredbom članka 22. Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11 i 144/12).

Općinsko vijeće je ranijih godina donijelo Odluku o grobljima kojom su utvrđeni uvjeti upravljanja grobljem, mjerila i način dodjeljivanja i ustupanja grobnih mjesta na korištenje, održavanje groblja, te visina godišnje grobne naknade. Općina Zmijavci nije obavljala naplatu grobne naknade i nije utvrdila obveznike plaćanja.

Prema odredbi članka 13. Zakona o grobljima (Narodne novine 19/98), uprava groblja na temelju rješenja daje grobno mjesto na korištenje na neodređeno vrijeme, a za korištenje grobnog mjesta utvrđuje godišnju grobljansku naknadu u skladu s uvjetima i mjerilima propisanim odlukom o grobljima.

Državni ured za reviziju preporuča utvrđivanje obveznika i visine obveze za plaćanje komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te za grobnu naknadu. Obračunavanjem i njihovom pravodobnom naplatom ostvarila bi se učinkovitija naplata proračunskih prihoda i viši stupanj zadovoljavanja javnih potreba na području održavanja komunalne infrastrukture i održavanja groblja.

- Informiranje stanovništva

Općina Zmijavci putem javnih medija, te lokalnog glasnika i mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Informacije se odnose na trenutne aktivnosti, projekte koji se planiraju, donošenje proračuna i godišnje ostvarivanje proračunskih prihoda. Nedostatna je informiranost stanovništva o namjeni prihoda koje plaćaju i o njihovu trošenju te rezultatima trošenja, te o utjecanju na poboljšanju kvalitete života i stanovanja.

Općina Zmijavci bi trebala utvrditi program informiranja stanovništva o naplati i namjeni proračunskih prihoda, njihovu utrošku i utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba, te navedeni program provoditi na odgovarajući način po mogućnosti neposredno po naseljima.

Državni ured za reviziju predlaže izraditi program informiranja stanovništva o važnosti i namjeni proračunskih prihoda, o obvezi utvrđivanja i plaćanja, namjeni, utrošku i njihovom utjecaju na zadovoljavanje javnih potreba na području općine Zmijavci, kako bi se poboljšala njihova naplata.

OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA

Lokalne jedinice su odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Prihodi proračuna se ubiru i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da naplata prihoda u lokalnim jedinicama Splitsko-dalmatinske županije nije dovoljno učinkovita. Revizijom je utvrđeno da se u postupcima naplate prihoda lokalnih jedinica pojavljuju značajne nepravilnosti i propusti, koje je potrebno otkloniti, kako bi se povećala učinkovitost. Zbog navedenog se predlaže:

- donijeti odluku o plaćanju komunalne naknade za stambene i garažne prostore i neizgrađeno građevinsko zemljište, te odluku o plaćanju grobne naknade, utvrditi obveznike plaćanja i provoditi potpunu i pravodobnu naplatu. Komunalna naknada i grobna naknada su prihodi koji se trebaju ostvarivati i namjenski trošiti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i Zakona o grobljima;
- s Poreznom upravom ugovoriti obvezu informiranja lokalne jedinice (najmanje jednom godišnje) o izdanim rješenjima za naplatu poreza, obveznicima koji nisu podmirili dospjele obveze, iznosu nepodmirenih obveza i poduzetim mjerama radi njihove naplate, kako bi lokalna jedinica bila u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu ili razmotriti mogućnost samostalnog obavljanja obračuna i naplate prihoda na učinkovitiji način;
- vezano uz baze podataka o obveznicima naknade za uporabu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica i jahti, izmjenama zakonske regulative u dijelu koji se odnosi na trajnu registraciju brodica i jahti, osigurala bi se dostupnost podataka o njihovim vlasnicima;
- davati poslovne prostore u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora;
- predlaže se donošenje programa gospodarenja imovinom, te imenovanje osobe zadužene za gospodarenje imovinom i njenim ekonomičnim korištenjem, jer naplata prihoda od zakupa poslovnih prostora, javnih prometnih površina, naknada od danih koncesijskih odobrenja i koncesija za obavljanje komunalnih djelatnosti, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, naknada za korištenje deponija komunalnog otpada i prihoda od druge imovine nije učinkovita (potraživanja na koncu godine su višestruko veća od ostvarenih prihoda);
- donijeti procedure za utvrđivanje obveznika plaćanja komunalne naknade. Naplata prihoda od komunalne naknade bila bi učinkovitija i baza podataka o obveznicima ažurnija kada bi se zakonima i drugim propisima utvrdila obveza nadležnih državnih tijela (javni bilježnici, trgovački sud, porezna uprava i druga nadležna tijela za opću upravu) da izvijeste porezno tijelo, odnosno lokalnu jedinicu o promjenama u prometu nekretnina, nasljeđivanju, ugovaranju zakupa, osnivanju i prestanku rada trgovačkog društva, na način kako je to regulirano kod obveze izvješćivanja Porezne uprave;

- donijeti procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda, imenovati osobe za obavljanje kontrole naplate prihoda, te poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu, u skladu s odredbama Zakona o proračunu;
- unaprijediti sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled dospjelih potraživanja po starosti radi izbjegavanja zastare, donijeti odluku kojom će se propisati kriterije i uvjete za otpis potraživanja, obavljati otpis nenaplativih i zastarjelih potraživanja u skladu s donesenim kriterijima i utvrđenim procedurama, te u skladu s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja;
- informirati stanovništvo o značaju i namjeni proračunskih prihoda i njihovom utjecaju na uvjete života i zadovoljavanje javnih potreba na području lokalne jedinice, radi poboljšanja njihove naplate.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica Splitsko-dalmatinske županije.

OČITOVANJE LOKALNIH JEDINICA

Lokalne jedinice Splitsko-dalmatinske županije, osim grada Makarske, očitovale su se na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji učinkovitosti i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti i nepravilnosti učinjeni, te razloge zbog kojih naplata prihoda nije dovoljno učinkovita.

Gradovi Hvar, Kaštela, Split, Stari Grad, Trogir i Vis, te općina Pučišća u očitovanju navode da su tijekom 2012. poduzimali aktivnosti za pokretanje većeg broja ovršnih postupaka.

Općine Dugopolje, Lećevica, Muć, Nerežišća, Podbablje i Prgomet navode da su donijeli odluke o naplati prihoda od komunalne naknade za stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište i grobne naknade.

Općine Cista Provo i Klis pokrenule su postupak za rješavanje imovinsko - pravnih odnosa za groblja, a grad Hvar i općina Bol pokrenule su postupak utvrđivanja stvarnog stanja potraživanja.

Općine Brela, Podgora, Selca, Šestanovac i Šolta, navode da su poduzele mjere za unaprjeđenje informacijskog sustava vođenja potraživanja.

Većina lokalnih jedinica navodi da poduzima aktivnosti za bolje informiranje stanovništva.

Gradovi Kaštela, Komiža, Stari Grad, Solin, te općine Marina, Selca, Sućuraj i Šolta, navode da su spremni od Porezne uprave preuzeti naplatu prihoda od poreza.

Sve lokalne jedinice navode da će postupiti po preporukama Državnog ureda za reviziju.